Επίσημη Εφημερίδα
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EL
Σειρά L

2024/1351

22.5.2024

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2024/1351 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 14ης Μαΐου 2024

για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/1147 και (ΕΕ) 2021/1060 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 78 παράγραφος 2 στοιχείο ε) και το άρθρο 79 παράγραφος 2 στοιχεία α), β) και γ),

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής [1],

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών [2],

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία [3],

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η Ένωση, για τη δημιουργία ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, θα πρέπει να διασφαλίζει την απουσία ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα για τα πρόσωπα και να χαράσσει κοινή πολιτική για διαχείριση του ασύλου, της μετανάστευσης και των εξωτερικών συνόρων των κρατών μελών, βασισμένη στην αλληλεγγύη και τη δίκαιη κατανομή ευθυνών μεταξύ των κρατών μελών, η οποία είναι δίκαιη έναντι των υπηκόων τρίτων χωρών και των ανιθαγενών και συμμορφώνεται με το διεθνές και ενωσιακό δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

(2) Για την ενίσχυση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών μελών, απαιτείται μια συνολική προσέγγιση της διαχείρισης ασύλου και μετανάστευσης η οποία θα πρέπει να συνδυάζει εσωτερικές και εξωτερικές συνιστώσες. Η αποτελεσματικότητα μιας τέτοιας προσέγγισης εξαρτάται από την από κοινού αντιμετώπιση και συνεπή εφαρμογή όλων των συνιστωσών με ολοκληρωμένο τρόπο.

(3) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να συμβάλει στην εν λόγω συνολική προσέγγιση με τον καθορισμό κοινού πλαισίου για τις δράσεις της Ένωσης και των κρατών μελών, εντός των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, στον τομέα των πολιτικών διαχείρισης του ασύλου και των σχετικών πολιτικών μετανάστευσης, στηρίζοντας και διαμορφώνοντας την αρχή της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών, συμπεριλαμβανομένων των δημοσιονομικών επιπτώσεων της αρχής αυτής, μεταξύ των κρατών μελών, η οποία διέπει τις πολιτικές στον τομέα του ασύλου και της μετανάστευσης σύμφωνα με το άρθρο 80 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Η αρχή της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών θα πρέπει να αποτελεί τη θεμελιώδη αρχή βάσει της οποίας τα κράτη μέλη συλλογικά μοιράζονται την ευθύνη για τη διαχείριση της μετανάστευσης, ιδίως στον τομέα που διέπεται από το κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου.

(4) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα, μεταξύ άλλων για να παρέχουν πρόσβαση στη διεθνή προστασία και σε κατάλληλες συνθήκες υποδοχής σε όσους το έχουν ανάγκη, για να προωθούν νόμιμες οδούς, για να καθιστούν δυνατή την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων σχετικά με τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας, για να διαχειρίζονται αποτελεσματικά την επιστροφή των υπηκόων τρίτων χωρών που δεν πληρούν ή δεν πληρούν πλέον τις προϋποθέσεις διαμονής στο έδαφος των κρατών μελών, για να αποτρέπουν την παράνομη μετανάστευση και τις μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις των υπηκόων τρίτων χωρών ή των ανιθαγενών ανάμεσα στα κράτη μέλη, για να καταπολεμούν την παράνομη διακίνηση μεταναστών και την εμπορία ανθρώπων, συμπεριλαμβανομένης της μείωσης της τρωτότητας που προκαλείται από αυτές, και για να παρέχουν στήριξη σε άλλα κράτη μέλη με τη μορφή συνεισφορών αλληλεγγύης, συμβάλλοντας στη συνολική προσέγγιση.

[1] ΕΕ C 155 της 30.4.2021, σ. 58.
[2] ΕΕ C 175 της 7.5.2021, σ. 32.
[3] Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 10ης Απριλίου 2024 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 14ης Μαΐου 2024.

(5) Για να ενισχυθεί η συνεργασία με τρίτες χώρες στον τομέα του ασύλου και της μετανάστευσης, συμπεριλαμβανομένης της επανεισδοχής και της καταπολέμησης των βαθύτερων αιτίων και των κινητήριων δυνάμεων της παράνομης μετανάστευσης και του αναγκαστικού εκτοπισμού, είναι αναγκαίο να προωθηθούν και να δημιουργηθούν εξατομικευμένες και αμοιβαία επωφελείς εταιρικές σχέσεις με τις εν λόγω χώρες. Τέτοιες εταιρικές σχέσεις θα πρέπει να παρέχουν ένα πλαίσιο για καλύτερο συντονισμό των σχετικών πολιτικών και εργαλείων της Ένωσης με τις τρίτες χώρες και να βασίζονται στα ανθρώπινα δικαιώματα, το κράτος δικαίου και τον σεβασμό των κοινών αξιών της Ένωσης. Όσον αφορά τις εξωτερικές συνιστώσες της συνολικής προσέγγισης, καμία διάταξη του παρόντος κανονισμού δεν επηρεάζει την προϋπάρχουσα κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ των κρατών μελών και της Ένωσης, ή μεταξύ των θεσμικών οργάνων της Ένωσης. Οι αρμοδιότητες αυτές θα εξακολουθήσουν να ασκούνται με πλήρη σεβασμό των διαδικαστικών κανόνων των Συνθηκών και σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως όσον αφορά τις μη δεσμευτικές πράξεις της Ένωσης.

(6) Το κοινό πλαίσιο είναι αναγκαίο για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των αυξανόμενων μικτών αφίξεων ατόμων που χρήζουν διεθνούς προστασίας και εκείνων που δεν χρήζουν διεθνούς προστασίας, ενώ παράλληλα αναγνωρίζεται ότι η ευθύνη για τις παράνομες αφίξεις μεταναστών και αιτούντων άσυλο στην Ένωση δεν θα πρέπει να αντιμετωπίζεται από μεμονωμένα κράτη μέλη, αλλά από την Ένωση στο σύνολό της. Το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει τα πρόσωπα που είναι επιλέξιμα για εισδοχή.

(7) Προκειμένου να εξασφαλίζεται η συνοχή και η αποτελεσματικότητα των δράσεων και των μέτρων που λαμβάνονται από την Ένωση και τα κράτη μέλη που ενεργούν μέσα στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, είναι αναγκαία η ολοκληρωμένη χάραξη πολιτικής και μια συνολική προσέγγιση στον τομέα της διαχείρισης του ασύλου και της μετανάστευσης, συμπεριλαμβανομένων τόσο των εσωτερικών όσο και των εξωτερικών συνιστωσών της. Η Ένωση και τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν, στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους και σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο της Ένωσης και τις διεθνείς υποχρεώσεις, τη συνοχή και την εφαρμογή των πολιτικών διαχείρισης του ασύλου και της μετανάστευσης.

(8) Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα συστήματα ασύλου, υποδοχής και μετανάστευσης είναι καλά προετοιμασμένα και ότι κάθε μέρος των εν λόγω συστημάτων διαθέτει επαρκείς ικανότητες, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διαθέτουν τους απαραίτητους ανθρώπινους, υλικούς και οικονομικούς πόρους και υποδομές για την αποτελεσματική εφαρμογή των πολιτικών διαχείρισης του ασύλου και της μετανάστευσης και να διαθέτουν το αναγκαίο προσωπικό στις αρμόδιες αρχές τους για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να εξασφαλίζουν τον κατάλληλο συντονισμό μεταξύ των αρμόδιων εθνικών αρχών, καθώς και με τις εθνικές αρχές των άλλων κρατών μελών.

(9) Τα κράτη μέλη, τα οποία υιοθετούν στρατηγική προσέγγιση, θα πρέπει να διαθέτουν εθνικές στρατηγικές, οι οποίες θα πρέπει να χρησιμεύουν στη διασφάλιση της ικανότητάς τους να εφαρμόζουν αποτελεσματικά τα συστήματα διαχείρισης του ασύλου και της μετανάστευσής τους, σε πλήρη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις τους δυνάμει του ενωσιακού και του διεθνούς δικαίου. Οι εν λόγω στρατηγικές θα πρέπει να περιλαμβάνουν προληπτικά μέτρα για τη μείωση του κινδύνου μεταναστευτικής πίεσης, καθώς και πληροφορίες σχετικά με τον σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης, μεταξύ άλλων όπως προβλέπεται στην οδηγία (ΕΕ) 2024/1346 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [4], και σχετικές πληροφορίες όσον αφορά τις αρχές της ολοκληρωμένης χάραξης πολιτικής, της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών βάσει του παρόντος κανονισμού και των νομικών υποχρεώσεων που απορρέουν απ' αυτόν σε εθνικό επίπεδο. Η Επιτροπή και τα αρμόδια όργανα, υπηρεσίες και οργανισμοί της Ένωσης, και ιδίως ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο («Οργανισμός για το Άσυλο»), θα πρέπει να είναι σε θέση να στηρίζουν τα κράτη μέλη κατά τη χάραξη των εθνικών στρατηγικών τους. Η διαβούλευση με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές από τα κράτη μέλη, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και κατά περίπτωση, θα μπορούσε επίσης να βελτιώσει και να ενισχύσει τις εθνικές στρατηγικές. Για να εξασφαλιστεί η συγκρισιμότητα των εθνικών στρατηγικών όσον αφορά συγκεκριμένα βασικά στοιχεία, θα πρέπει να δημιουργηθεί κοινό υπόδειγμα από την Επιτροπή.

(10) Προκειμένου να εξασφαλιστεί η ύπαρξη αποτελεσματικού συστήματος παρακολούθησης για τη διασφάλιση της εφαρμογής του ενωσιακού κεκτημένου στον τομέα του ασύλου, τα αποτελέσματα της παρακολούθησης που διενεργείται από τον Οργανισμό για το Άσυλο και τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής και άλλους σχετικούς φορείς, υπηρεσίες, οργανισμούς ή όργανα, τα σχετικά μέρη της αξιολόγησης που διενεργείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/922 του Συμβουλίου [5] και της αξιολόγησης που διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [6] θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη στις εθνικές στρατηγικές των κρατών μελών. Τα κράτη μέλη θα μπορούσαν επίσης να εξετάσουν τα αποτελέσματα άλλων σχετικών μηχανισμών παρακολούθησης.

---

[4] Οδηγία (ΕΕ) 2024/1346 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία (ΕΕ L, 2024/1346, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj).

[5] Κανονισμός (ΕΕ) 2022/922 του Συμβουλίου, της 9ης Ιουνίου 2022, σχετικά με τη θέσπιση και τη λειτουργία μηχανισμού αξιολόγησης και παρακολούθησης για την επαλήθευση της εφαρμογής του κεκτημένου του Σένγκεν και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1053/2013 (ΕΕ L 160 της 15.6.2022, σ. 1).

[6] Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1356 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για τη θέσπιση ελέγχου διαλογής υπηκόων τρίτων χωρών στα εξωτερικά σύνορα και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 767/2008, (ΕΕ) 2017/2226, (ΕΕ) 2018/1240 και (ΕΕ) 2019/817 (ΕΕ L, 2024/1356, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj).

(11) Η Επιτροπή θα πρέπει να εγκρίνει μια μακροπρόθεσμη ευρωπαϊκή στρατηγική για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης («στρατηγική»), στην οποία καθορίζεται η στρατηγική προσέγγιση για τη διασφάλιση της συνεπούς εφαρμογής των εθνικών στρατηγικών σε ενωσιακό επίπεδο, σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό και στο πρωτογενές δίκαιο της Ένωσης και το εφαρμοστέο διεθνές δίκαιο.

(12) Λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι η Ένωση είναι προετοιμασμένη και ικανή να προσαρμόζεται στην εξελισσόμενη και αναπτυσσόμενη πραγματικότητα της διαχείρισης του ασύλου και της μετανάστευσης, η Επιτροπή θα πρέπει να εκδίδει ετησίως ευρωπαϊκή ετήσια έκθεση για το άσυλο και τη μετανάστευση («έκθεση»). Η έκθεση θα πρέπει να αξιολογεί την κατάσταση όσον αφορά το άσυλο, την υποδοχή και τη μετανάστευση κατά την προηγούμενη 12μηνη περίοδο σε όλες τις μεταναστευτικές οδούς προς και σε όλα τα κράτη μέλη, να χρησιμεύει ως εργαλείο έγκαιρης προειδοποίησης και ευαισθητοποίησης για την Ένωση στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου, και να παρέχει μια στρατηγική εικόνα της κατάστασης και προβλέψεις για το επόμενο έτος. Η έκθεση θα πρέπει να περιγράφει, μεταξύ άλλων, την ετοιμότητα της Ένωσης και των κρατών μελών να ανταποκριθούν και να προσαρμοστούν στην εξέλιξη της μεταναστευτικής κατάστασης και τα αποτελέσματα της παρακολούθησης από τους σχετικούς φορείς, υπηρεσίες και οργανισμούς της Ένωσης. Τα δεδομένα και οι πληροφορίες, καθώς και οι αξιολογήσεις που περιέχονται στην έκθεση, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων που σχετίζονται με τον μηχανισμό αλληλεγγύης, ο οποίος ορίζεται στο μέρος IV του παρόντος κανονισμού.

(13) Η έκθεση θα πρέπει να καταρτίζεται σε διαβούλευση με τα κράτη μέλη και τους σχετικούς φορείς, υπηρεσίες και οργανισμούς της Ένωσης. Για τους σκοπούς της έκθεσης, η Επιτροπή θα πρέπει να χρησιμοποιεί τους υφιστάμενους μηχανισμούς υποβολής εκθέσεων, κυρίως την ολοκληρωμένη επίγνωση και ανάλυση καταστάσεων, υπό την προϋπόθεση ότι έχει ενεργοποιηθεί η ολοκληρωμένη αντιμετώπιση πολιτικών κρίσεων, και ο μηχανισμός της ΕΕ για την ετοιμότητα αντιμετώπισης και τη διαχείριση μεταναστευτικών κρίσεων, που καθορίζεται στη σύσταση (ΕΕ) 2020/1366 της Επιτροπής ([7]). Είναι εξαιρετικά σημαντικό να διασφαλιστεί ότι η Ένωση είναι προετοιμασμένη και ικανή να προσαρμόζεται στην εξελισσόμενη και αναπτυσσόμενη πραγματικότητα της διαχείρισης του ασύλου και της μετανάστευσης και, ως εκ τούτου, για την επιτυχή λειτουργία του ετήσιου κύκλου ασύλου και μετανάστευσης και του μηχανισμού αλληλεγγύης, ότι τα κράτη μέλη, το Συμβούλιο, η Επιτροπή, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης και οι οικείοι φορείς, υπηρεσίες και οργανισμοί της Ένωσης συμβάλλουν στους εν λόγω υφιστάμενους μηχανισμούς υποβολής εκθέσεων και διασφαλίζουν την επαρκή και έγκαιρη ανταλλαγή πληροφοριών και δεδομένων. Θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη οι πληροφορίες που παρέχονται από άλλες σχετικές πηγές, όπως το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Μετανάστευσης, η Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες και ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης. Η Επιτροπή θα πρέπει να ζητεί πρόσθετες πληροφορίες από τα κράτη μέλη μόνο όταν οι εν λόγω πληροφορίες δεν είναι διαθέσιμες μέσω των εν λόγω μηχανισμών υποβολής εκθέσεων και σχετικών φορέων, υπηρεσιών και οργανισμών της Ένωσης, προκειμένου να αποφεύγεται η αλληλεπικάλυψη των προσπαθειών.

(14) Προκειμένου να διασφαλιστεί η ύπαρξη των απαραίτητων εργαλείων για να βοηθηθούν τα κράτη μέλη στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που μπορεί να ανακύψουν λόγω της παρουσίας στο έδαφός τους υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών, ανεξάρτητα από το πώς διήλθαν τα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών, η έκθεση θα πρέπει να συνοδεύεται από απόφαση που καθορίζει ποια κράτη μέλη υφίστανται μεταναστευτική πίεση, διατρέχουν κίνδυνο μεταναστευτικής πίεσης κατά το επόμενο έτος ή αντιμετωπίζουν σημαντική μεταναστευτική κατάσταση («απόφαση»). Τα κράτη μέλη που υφίστανται μεταναστευτική πίεση θα πρέπει να μπορούν να βασίζονται στη χρήση των συνεισφορών αλληλεγγύης που περιλαμβάνονται στην ετήσια δεξαμενή αλληλεγγύης.

(15) Προκειμένου να παρέχεται προβλεψιμότητα στα κράτη μέλη που υφίστανται μεταναστευτική πίεση και στα συνεισφέροντα κράτη μέλη, η έκθεση και η απόφαση θα πρέπει να συνοδεύονται από πρόταση της Επιτροπής που θα προσδιορίζει συγκεκριμένα ετήσια μέτρα αλληλεγγύης, συμπεριλαμβανομένων των μετεγκαταστάσεων, των χρηματοδοτικών συνεισφορών και, κατά περίπτωση, εναλλακτικών μέτρων αλληλεγγύης, καθώς και την αριθμητική τους κλίμακα που ενδέχεται να χρειαστεί για το επόμενο έτος σε επίπεδο Ένωσης, αναγνωρίζοντας ότι τα διάφορα είδη αλληλεγγύης είναι ίσης αξίας. Τα είδη και η αριθμητική κλίμακα των μέτρων που προσδιορίζονται στην πρόταση της Επιτροπής θα πρέπει να αντιστοιχούν τουλάχιστον στα ετήσια ελάχιστα όρια για μετεγκατάσταση και χρηματοδότηση. Τα εν λόγω ελάχιστα όρια θα πρέπει να καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό, ώστε να διασφαλίζεται η προβλεψιμότητα στον προγραμματισμό των συνεισφερόντων κρατών μελών και να παρέχονται ελάχιστες εγγυήσεις για τα επωφελούμενα κράτη μέλη. Όπου κρίνεται αναγκαίο, η Επιτροπή δύναται να προσδιορίζει στην πρότασή της υψηλότερους ετήσιους αριθμούς για μετεγκατάσταση ή χρηματοδότηση. Προκειμένου να διατηρηθεί η ίση αξία των μέτρων αλληλεγγύης, θα πρέπει να διατηρηθεί ο λόγος που καθορίζεται μεταξύ των ετήσιων αριθμών που προσδιορίζονται στον παρόντα κανονισμό. Στο ίδιο πνεύμα, κατά τον προσδιορισμό των ετήσιων αριθμών, η πρόταση της Επιτροπής θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη εξαιρετικές καταστάσεις στις οποίες δεν προβλέπεται ανάγκη αλληλεγγύης για το επόμενο έτος.

(16) Προκειμένου να διασφαλιστεί καλύτερος συντονισμός σε επίπεδο Ένωσης και λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του συστήματος αλληλεγγύης που προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό, το οποίο βασίζεται σε δεσμεύσεις που αναλαμβάνει κάθε κράτος μέλος, ασκώντας πλήρη διακριτική ευχέρεια ως προς το είδος της αλληλεγγύης, στο φόρουμ αλληλεγγύης υψηλού επιπέδου της ΕΕ («φόρουμ υψηλού επιπέδου»), η εκτελεστική αρμοδιότητα για τη δημιουργία της ετήσιας δεξαμενής αλληλεγγύης θα πρέπει να ανατεθεί στο Συμβούλιο, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής. Η εκτελεστική πράξη του Συμβουλίου που θεσπίζει την ετήσια δεξαμενή αλληλεγγύης θα πρέπει να προσδιορίζει συγκεκριμένα ετήσια μέτρα αλληλεγγύης, συμπεριλαμβανομένων των μετεγκαταστάσεων, των χρηματοδοτήσεων και, κατά περίπτωση,

([7]) Σύσταση (ΕΕ) 2020/1366 της Επιτροπής, της 23ης Σεπτεμβρίου 2020, σχετικά με έναν ενωσιακό μηχανισμό για την ετοιμότητα αντιμετώπισης και τη διαχείριση μεταναστευτικών κρίσεων (σχέδιο στρατηγικής για την ετοιμότητα αντιμετώπισης και τη διαχείριση μεταναστευτικών κρίσεων) (ΕΕ L 317 της 1.10.2020, σ. 26).

εναλλακτικών μέτρων αλληλεγγύης, καθώς και την αριθμητική τους κλίμακα που ενδέχεται να χρειαστεί για το επόμενο έτος σε επίπεδο Ένωσης, αναγνωρίζοντας ότι τα διάφορα είδη αλληλεγγύης είναι ίσης αξίας. Η εκτελεστική πράξη του Συμβουλίου που θεσπίζει την ετήσια δεξαμενή αλληλεγγύης θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει τις συγκεκριμένες δεσμεύσεις που έχει αναλάβει κάθε κράτος μέλος.

(17) Τα επωφελούμενα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να υλοποιούν δράσεις σε τρίτες χώρες ή σε σχέση με αυτές, σύμφωνα με το πεδίο εφαρμογής και τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού και του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1147 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([8]).

(18) Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα πρέπει να διασφαλίζουν τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και τη συμμόρφωση με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ο «Χάρτης») κατά την υλοποίηση των δράσεων που χρηματοδοτούνται από τις χρηματοδοτικές συνεισφορές. Οι αναγκαίοι πρόσφοροι όροι που προβλέπονται στο άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([9]), συμπεριλαμβανομένου του οριζόντιου αναγκαίου πρόσφορου όρου για την «αποτελεσματική εφαρμογή και υλοποίηση του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων» θα πρέπει να εφαρμόζονται στα προγράμματα των κρατών μελών που υποστηρίζονται από τις χρηματοδοτικές συνεισφορές. Για την επιλογή των δράσεων που υποστηρίζονται από τις χρηματοδοτικές συνεισφορές, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόζουν τις διατάξεις που ορίζονται στο άρθρο 73 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060, μεταξύ άλλων λαμβάνοντας υπόψη τον Χάρτη. Για τις δράσεις που χρηματοδοτούνται από τις χρηματοδοτικές συνεισφορές, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόζουν τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου που έχουν θεσπιστεί για τα προγράμματά τους σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προστατεύουν τον προϋπολογισμό της Ένωσης και να εφαρμόζουν δημοσιονομικές διορθώσεις ακυρώνοντας το σύνολο ή μέρος της στήριξης από τις χρηματοδοτικές συνεισφορές, όταν διαπιστώνεται ότι οι δαπάνες που δηλώνονται στην Επιτροπή είναι παράτυπες, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060. Η Επιτροπή μπορεί να διακόψει την προθεσμία πληρωμής, να αναστείλει το σύνολο ή μέρος των πληρωμών και να εφαρμόσει δημοσιονομικές διορθώσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060.

(19) Κατά τη θέση σε λειτουργία της ετήσιας δεξαμενής αλληλεγγύης, τα συνεισφέροντα κράτη μέλη θα πρέπει, κατόπιν αιτήματος επωφελούμενου κράτους μέλους, να έχουν τη δυνατότητα να παρέχουν εναλλακτικές συνεισφορές αλληλεγγύης. Οι εναλλακτικές συνεισφορές αλληλεγγύης θα πρέπει να έχουν πρακτική και επιχειρησιακή αξία. Όταν η Επιτροπή, μετά από διαβούλευση με το οικείο κράτος μέλος, θεωρεί ότι είναι αναγκαία τα μέτρα που υποδεικνύει το οικείο κράτος μέλος, οι εν λόγω συνεισφορές θα πρέπει να προσδιορίζονται στην πρόταση της Επιτροπής για εκτελεστική πράξη του Συμβουλίου για τη δημιουργία της ετήσιας δεξαμενής αλληλεγγύης. Τα συνεισφέροντα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να δεσμευτούν για τέτοιες συνεισφορές, ακόμη και αν αυτές δεν προσδιορίζονται στην πρόταση της Επιτροπής για εκτελεστική πράξη του Συμβουλίου που θεσπίζει την ετήσια δεξαμενή αλληλεγγύης, οι δε συνεισφορές θα πρέπει να λογίζονται ως οικονομική αλληλεγγύη και η οικονομική τους αξία θα πρέπει να εκτιμάται και να εφαρμόζεται με ρεαλιστικό τρόπο. Σε περίπτωση που οι συνεισφορές αυτές δεν ζητούνται από το επωφελούμενο κράτος μέλος σε ένα δεδομένο έτος, μετατρέπονται σε χρηματοδοτικές συνεισφορές στο τέλος του έτους.

(20) Προκειμένου να διευκολυνθεί η διαδικασία λήψης αποφάσεων, η πρόταση της Επιτροπής για εκτελεστική πράξη του Συμβουλίου για τη δημιουργία της ετήσιας δεξαμενής αλληλεγγύης δεν θα πρέπει να δημοσιοποιείται έως ότου εγκριθεί από το Συμβούλιο.

(21) Για την αποτελεσματική εφαρμογή του κοινού πλαισίου και για τον εντοπισμό των κενών, την αντιμετώπιση των προκλήσεων και την πρόληψη της συσσώρευσης πίεσης στα συστήματα ασύλου, υποδοχής και μετανάστευσης, η Επιτροπή θα πρέπει να παρακολουθεί και να παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη μεταναστευτική κατάσταση, μέσω τακτικών εκθέσεων.

(22) Προκειμένου να διασφαλιστεί η δίκαιη κατανομή ευθυνών, η αλληλεγγύη όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 80 ΣΛΕΕ και η ισορροπία των προσπαθειών μεταξύ των κρατών μελών, θα πρέπει να θεσπιστεί υποχρεωτικός μηχανισμός αλληλεγγύης, ο οποίος θα παρέχει αποτελεσματική στήριξη στα κράτη μέλη που υφίστανται μεταναστευτική πίεση και θα διασφαλίζει ταχεία πρόσβαση σε δίκαιες και αποτελεσματικές διαδικασίες χορήγησης διεθνούς προστασίας. Ένας τέτοιος μηχανισμός θα πρέπει να προβλέπει διάφορα είδη μέτρων αλληλεγγύης ίσης αξίας και θα πρέπει να είναι ευέλικτος και ικανός να προσαρμόζεται ταχέως στην εξελισσόμενη φύση των μεταναστευτικών προκλήσεων. Η αλληλέγγυα αντίδραση θα πρέπει να σχεδιάζεται κατά περίπτωση, ώστε να είναι προσαρμοσμένη στις ανάγκες του οικείου κράτους μέλους.

(23) Προκειμένου να διασφαλιστεί η ομαλή εφαρμογή του μηχανισμού αλληλεγγύης, η Επιτροπή θα πρέπει να διορίσει συντονιστή αλληλεγγύης της ΕΕ. Ο συντονιστής αλληλεγγύης της ΕΕ θα πρέπει να παρακολουθεί και να συντονίζει τις επιχειρησιακές πτυχές του μηχανισμού αλληλεγγύης και να ενεργεί ως κεντρικό σημείο επαφής. Ο συντονιστής αλληλεγγύης της ΕΕ θα πρέπει να διευκολύνει την επικοινωνία μεταξύ των κρατών μελών κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Ο συντονιστής αλληλεγγύης της ΕΕ θα πρέπει, σε συνεργασία με τον Οργανισμό για το Άσυλο, να προωθεί συνεκτικές μεθόδους εργασίας για την ταυτοποίηση των προσώπων που είναι επιλέξιμα για μετεγκατάσταση και την

([8]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1147 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2021, για τη θέσπιση του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (ΕΕ L 251 της 15.7.2021, σ. 1).

([9]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 159).

αντιστοίχισή τους με τα κράτη μέλη μετεγκατάστασης, ιδίως για να διασφαλίζεται ότι λαμβάνονται υπόψη οι ουσιαστικοί δεσμοί. Για την αποτελεσματική εκπλήρωση του ρόλου του συντονιστή αλληλεγγύης της ΕΕ, το γραφείο του συντονιστή αλληλεγγύης της ΕΕ θα πρέπει να διαθέτει επαρκές προσωπικό και πόρους και ο συντονιστής αλληλεγγύης της ΕΕ θα πρέπει να είναι σε θέση να συμμετέχει σε συνεδριάσεις του φόρουμ υψηλού επιπέδου.

(24) Για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή του μηχανισμού αλληλεγγύης που θεσπίζεται με τον παρόντα κανονισμό, εκπρόσωποι των κρατών μελών σε υπουργικό ή άλλο ανώτερο πολιτικό επίπεδο θα πρέπει να συνέρχονται σε φόρουμ υψηλού επιπέδου, το οποίο θα πρέπει να εξετάζει την έκθεση, την απόφαση και την πρόταση της Επιτροπής για εκτελεστική πράξη του Συμβουλίου που να θεσπίζει την ετήσια δεξαμενή αλληλεγγύης, και να προβαίνει σε απολογισμό της συνολικής κατάστασης και να καταλήγει σε συμπέρασμα σχετικά με τα μέτρα αλληλεγγύης και τα επίπεδά τους που απαιτούνται για τη δημιουργία της ετήσιας δεξαμενής αλληλεγγύης και, όπου απαιτείται, σχετικά με άλλα μέτρα αντιμετώπισης της μετανάστευσης. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ομαλή λειτουργία και η θέση σε λειτουργία της ετήσιας δεξαμενής αλληλεγγύης, ένα φόρουμ αλληλεγγύης τεχνικού επιπέδου της ΕΕ («φόρουμ τεχνικού επιπέδου») το οποίο θα απαρτίζεται από επαρκώς υψηλόβαθμους εκπροσώπους, όπως υψηλόβαθμους υπαλλήλους των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών, θα πρέπει να συγκαλείται και να προεδρεύεται από τον συντονιστή αλληλεγγύης της ΕΕ, εξ ονόματος της Επιτροπής. Ο Οργανισμός για το Άσυλο και, κατά περίπτωση και όταν προσκαλούνται από τον συντονιστή αλληλεγγύης της ΕΕ, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής και ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα πρέπει να συμμετέχουν στο φόρουμ τεχνικού επιπέδου.

(25) Δεδομένου ότι η έρευνα και διάσωση απορρέει από διεθνείς υποχρεώσεις, τα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν επαναλαμβανόμενες αποβιβάσεις που προκύπτουν στο πλαίσιο επιχειρήσεων έρευνας και διάσωσης δύνανται να συγκαταλέγονται μεταξύ των κρατών μελών που επωφελούνται από μέτρα αλληλεγγύης. Θα πρέπει να είναι δυνατόν να προσδιοριστεί ένα ενδεικτικό ποσοστό των μέτρων αλληλεγγύης που ενδέχεται να απαιτούνται για τα οικεία κράτη μέλη. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την ευαλωτότητα των ατόμων που φθάνουν από τέτοιες αποβιβάσεις.

(26) Προκειμένου να υπάρχει έγκαιρη ανταπόκριση στην κατάσταση της μεταναστευτικής πίεσης, ο συντονιστής αλληλεγγύης της ΕΕ θα πρέπει να υποστηρίζει την ταχεία μετεγκατάσταση των αιτούντων και δικαιούχων διεθνούς προστασίας που είναι επιλέξιμοι για μετεγκατάσταση. Το επωφελούμενο κράτος μέλος θα πρέπει να καταρτίζει κατάλογο των επιλέξιμων προσώπων που θα μετεγκατασταθούν, με τη βοήθεια του Οργανισμού για το Άσυλο, εφόσον ζητηθεί, και θα πρέπει να είναι σε θέση να χρησιμοποιεί εργαλεία που αναπτύχθηκαν από τον συντονιστή αλληλεγγύης της ΕΕ. Τα πρόσωπα που πρόκειται να μετεγκατασταθούν θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με την ύπαρξη ουσιαστικών δεσμών με συγκεκριμένα κράτη μέλη, αλλά δεν θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα επιλογής συγκεκριμένου κράτους μέλους μετεγκατάστασης.

(27) Προκειμένου να διασφαλιστεί επαρκής αλληλέγγυα απόκριση, και όταν οι συνεισφορές των κρατών μελών είναι ανεπαρκείς σε σχέση με τις ανάγκες που εντοπίζονται, το Συμβούλιο θα πρέπει να είναι σε θέση να συγκαλέσει εκ νέου το φόρουμ υψηλού επιπέδου, ώστε να μπορέσουν τα κράτη μέλη να δεσμευτούν για πρόσθετες συνεισφορές αλληλεγγύης.

(28) Η Επιτροπή, όταν αξιολογεί κατά πόσο ένα κράτος μέλος υφίσταται μεταναστευτική πίεση, διατρέχει κίνδυνο μεταναστευτικής πίεσης ή αντιμετωπίζει σημαντική μεταναστευτική κατάσταση, βάσει ευρείας ποσοτικής και ποιοτικής αξιολόγησης, θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη ευρύ φάσμα παραγόντων, μεταξύ άλλων των σχετικών συστάσεων που παρέχονται από τον Οργανισμό για το Άσυλο και των πληροφοριών που συλλέγονται σύμφωνα με τον μηχανισμό της ΕΕ για την ετοιμότητα αντιμετώπισης και τη διαχείριση μεταναστευτικών κρίσεων. Στους εν λόγω παράγοντες θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται: ο αριθμός των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, οι παράνομες διελεύσεις συνόρων, οι μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις υπηκόων τρίτων χωρών και ανιθαγενών μεταξύ των κρατών μελών, οι αποφάσεις επιστροφής που εκδίδονται και εκτελούνται, οι αποφάσεις μεταφοράς που εκδίδονται και εκτελούνται, ο αριθμός των αφίξεων διά θαλάσσης, μεταξύ άλλων μέσω αποβιβάσεων μετά από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης, οι ευαλωτότητες των αιτούντων άσυλο και η ικανότητα ενός κράτους μέλους να διαχειρίζεται τον φόρτο υποθέσεων ασύλου και υποδοχής, οι ιδιαιτερότητες που απορρέουν από τη γεωγραφική θέση των κρατών μελών και τις σχέσεις τους με τις σχετικές τρίτες χώρες και οι πιθανές καταστάσεις εργαλειοποίησης των μεταναστών.

(29) Θα πρέπει να προβλεφθεί μηχανισμός ώστε τα κράτη μέλη που προσδιορίζονται στην απόφαση ως κράτη μέλη που υφίστανται μεταναστευτική πίεση ή εκείνα που τα ίδια θεωρούν ότι υφίστανται μεταναστευτική πίεση, να κάνουν χρήση της ετήσιας δεξαμενής αλληλεγγύης. Τα κράτη μέλη που έχουν προσδιοριστεί στην απόφαση ως κράτη μέλη που υφίστανται πίεση θα πρέπει να είναι σε θέση να κάνουν χρήση της ετήσιας δεξαμενής αλληλεγγύης με απλό τρόπο, ενημερώνοντας απλώς την Επιτροπή και το Συμβούλιο για την πρόθεσή τους αυτή, και στη συνέχεια ο συντονιστής αλληλεγγύης της ΕΕ, εξ ονόματος της Επιτροπής, θα πρέπει να συγκαλεί το φόρουμ τεχνικού επιπέδου. Τα κράτη μέλη που θεωρούν τα ίδια ότι υφίστανται μεταναστευτική πίεση θα πρέπει, προκειμένου να κάνουν χρήση της δεξαμενής, να παρέχουν δεόντως τεκμηριωμένη αιτιολόγηση της ύπαρξης και της έκτασης της μεταναστευτικής πίεσης και άλλες σχετικές πληροφορίες με τη μορφή κοινοποίησης, την οποία η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογεί ταχέως. Τα επωφελούμενα κράτη μέλη θα πρέπει να χρησιμοποιούν την ετήσια δεξαμενή αλληλεγγύης με εύλογο και αναλογικό τρόπο, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες αλληλεγγύης των άλλων κρατών μελών που υφίστανται μεταναστευτική πίεση. Ο συντονιστής αλληλεγγύης της ΕΕ θα

πρέπει να διασφαλίζει την ισόρροπη κατανομή των διαθέσιμων συνεισφορών αλληλεγγύης μεταξύ των επωφελούμενων κρατών μελών. Όταν ένα κράτος μέλος θεωρεί ότι βρίσκεται σε κατάσταση κρίσης, θα πρέπει να εφαρμόζεται η διαδικασία του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1359 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([10]).

(30) Όταν τα κράτη μέλη είναι τα ίδια επωφελούμενα, δεν θα υποχρεούνται να καταβάλουν τις συνεισφορές αλληλεγγύης για τις οποίες δεσμεύτηκαν στην ετήσια δεξαμενή αλληλεγγύης. Ταυτόχρονα, όταν ένα κράτος μέλος αντιμετωπίζει ή θεωρεί ότι αντιμετωπίζει μεταναστευτική πίεση ή σημαντική μεταναστευτική κατάσταση, η οποία ενδέχεται να παρεμποδίσει τη δυνατότητά του να υλοποιήσει τις συνεισφορές για τις οποίες δεσμεύτηκε λόγω των προκλήσεων που πρέπει να αντιμετωπίσει το εν λόγω κράτος μέλος, θα πρέπει το εν λόγω κράτος μέλος να έχει τη δυνατότητα να ζητήσει μείωση εν όλω ή εν μέρει της συνεισφοράς για την οποία δεσμεύτηκε.

(31) Θα πρέπει να εφαρμόζεται κλείδα αναφοράς με βάση το μέγεθος του πληθυσμού και του ΑΕΠ των κρατών μελών σύμφωνα με την αρχή του υποχρεωτικού δίκαιου μεριδίου για τη λειτουργία του μηχανισμού αλληλεγγύης, που θα επιτρέπει τον προσδιορισμό της συνολικής συνεισφοράς κάθε κράτους μέλους. Ένα κράτος μέλος θα μπορούσε, σε εθελοντική βάση, να παράσχει συνολική συνεισφορά πάνω από το υποχρεωτικό μερίδιο που του αναλογεί για να βοηθήσει τα κράτη μέλη που υφίστανται μεταναστευτική πίεση. Κατά τη θέση σε επιχειρησιακή λειτουργία της ετήσιας δεξαμενής αλληλεγγύης, τα συνεισφέροντα κράτη μέλη θα πρέπει να υλοποιούν τις δεσμεύσεις τους κατ' αναλογία προς τη συνολική δέσμευσή τους, πράγμα που σημαίνει ότι κάθε φορά που η αλληλεγγύη προέρχεται από τη δεξαμενή, τα εν λόγω κράτη μέλη συνεισφέρουν σύμφωνα με το μερίδιο που τους αναλογεί. Για τη διαφύλαξη της λειτουργίας του παρόντος κανονισμού, τα συνεισφέροντα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να υποχρεούνται να υλοποιούν τις οικείες δεσμεύσεις αλληλεγγύης έναντι του επωφελούμενου κράτους μέλους όταν η Επιτροπή έχει εντοπίσει συστημικές ελλείψεις στο επωφελούμενο αυτό κράτος μέλος ως προς τους κανόνες του μέρους ΙΙΙ του παρόντος κανονισμού, οι οποίες θα μπορούσαν να έχουν αρνητικές συνέπειες για τη λειτουργία του παρόντος κανονισμού.

(32) Εκτός από την ετήσια δεξαμενή αλληλεγγύης, τα κράτη μέλη, ιδίως όταν υφίστανται μεταναστευτική πίεση ή αντιμετωπίζουν σημαντική μεταναστευτική κατάσταση, καθώς και η Ένωση, έχουν στη διάθεσή τους τη μόνιμη εργαλειοθήκη της ΕΕ για τη μεταναστευτική στήριξη («εργαλειοθήκη») η οποία περιλαμβάνει μέτρα που μπορούν να βοηθήσουν στην αντιμετώπιση των αναγκών και στην άμβλυνση της πίεσης στα κράτη μέλη και τα οποία προβλέπονται στο κεκτημένο της Ένωσης ή σε εργαλεία πολιτικής. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι όλα τα σχετικά εργαλεία χρησιμοποιούνται αποτελεσματικά για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων μεταναστευτικών προκλήσεων, η Επιτροπή θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να προσδιορίζει τα αναγκαία μέτρα από την εργαλειοθήκη, με την επιφύλαξη του σχετικού ενωσιακού δικαίου, κατά περίπτωση. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προσπαθούν να χρησιμοποιούν συνιστώσες της εργαλειοθήκης σε συνδυασμό με την ετήσια δεξαμενή αλληλεγγύης. Ωστόσο, η χρήση των μέτρων που περιλαμβάνονται στην εργαλειοθήκη δεν θα πρέπει να αποτελεί προϋπόθεση για τη χρήση των μέτρων αλληλεγγύης.

(33) Θα πρέπει να θεσπιστούν αντισταθμίσεις ευθύνης ως μέτρο αλληλεγγύης σε δεύτερο επίπεδο, σύμφωνα με το οποίο η ευθύνη για την εξέταση μιας αίτησης μετατίθεται στο συνεισφέρον κράτος μέλος, ανάλογα με το αν οι δεσμεύσεις μετεγκατάστασης αγγίζουν ή όχι ορισμένα κατώτατα όρια που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό. Σε ορισμένες περιπτώσεις, προκειμένου να παρέχεται επαρκής προβλεψιμότητα για τα επωφελούμενα κράτη μέλη, η εφαρμογή των αντισταθμίσεων ευθύνης καθίσταται υποχρεωτική. Οι συνεισφορές στην αλληλεγγύη μέσω αντισταθμίσεων ευθύνης θα πρέπει να υπολογίζονται ως μέρος του υποχρεωτικού δίκαιου μεριδίου του συνεισφέροντος κράτους μέλους. Θα πρέπει να θεσπιστεί σύστημα εγγυήσεων ώστε να αποφευχθούν στο μέτρο του δυνατού τα κίνητρα για παράνομη μετανάστευση προς την Ένωση και οι μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις υπηκόων τρίτων χωρών και ανιθαγενών μεταξύ των κρατών μελών και για να στηριχθεί η ομαλή λειτουργία των κανόνων για τον προσδιορισμό της ευθύνης για την εξέταση αιτήσεων διεθνούς προστασίας. Όταν η εφαρμογή των αντισταθμίσεων ευθύνης καθίσταται υποχρεωτική, ένα συνεισφέρον κράτος μέλος που έχει δεσμευτεί για μετεγκαταστάσεις και δεν έχει αιτήσεις διεθνούς προστασίας για τις οποίες το επωφελούμενο κράτος μέλος έχει προσδιοριστεί ως υπεύθυνο για την αντιστάθμιση εξακολουθεί να υποχρεούται να εφαρμόσει τη δέσμευσή του για μετεγκατάσταση.

(34) Ενώ η μετεγκατάσταση θα πρέπει να εφαρμόζεται πρωτίστως σε αιτούντες διεθνή προστασία, και σε περιπτώσεις που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη πρωτίστως τα ευάλωτα άτομα, η εφαρμογή της θα πρέπει να παραμένει ευέλικτη. Δεδομένου του εθελοντικού χαρακτήρα της, τα συνεισφέροντα κράτη μέλη και τα επωφελούμενα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να εκφράζουν τις προτιμήσεις τους όσον αφορά τα άτομα προς εξέταση. Οι προτιμήσεις αυτές θα πρέπει να είναι εύλογες υπό το πρίσμα των αναγκών που εντοπίζονται και των προφίλ που είναι διαθέσιμα στο επωφελούμενο κράτος μέλος, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι μετεγκαταστάσεις για τις οποίες υπάρχει δέσμευση μπορούν να υλοποιηθούν αποτελεσματικά.

(35) Κατόπιν αιτήματος, οι φορείς, οι υπηρεσίες και οι οργανισμοί της Ένωσης στον τομέα της διαχείρισης του ασύλου, των συνόρων και της μετανάστευσης θα πρέπει να είναι σε θέση να παρέχουν υποστήριξη στα κράτη μέλη και στην Επιτροπή για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, παρέχοντας εμπειρογνωμοσύνη και επιχειρησιακή υποστήριξη, όπως προβλέπεται από τις αντίστοιχες εντολές τους.

([10]) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1359 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης και ανωτέρας βίας στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1147 (ΕΕ L, 2024/1359, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1359/oj).

(36) Το κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου δημιουργήθηκε σταδιακά ως ένας κοινός χώρος προστασίας που βασίζεται στην πλήρη και συμπεριληπτική εφαρμογή της Σύμβασης της Γενεύης για το καθεστώς των προσφύγων, της 28ης Ιουλίου 1951, η οποία συμπληρώθηκε από το πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης, της 31ης Ιανουαρίου 1967 («Σύμβαση της Γενεύης»), ώστε να εξασφαλίζεται ότι κανείς δεν θα αποστέλλεται πίσω εκεί όπου θα υποστεί διώξεις, σύμφωνα με την αρχή της μη επαναπροώθησης. Από την άποψη αυτή, και χωρίς να θίγονται τα κριτήρια ευθύνης που ορίζει ο παρών κανονισμός, τα κράτη μέλη, όλα εκ των οποίων σέβονται την αρχή της μη επαναπροώθησης, θεωρούνται ασφαλείς χώρες για τους υπηκόους τρίτων χωρών.

(37) Είναι σκόπιμο το κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου να περιλαμβάνει μια σαφή και λειτουργική μέθοδο προσδιορισμού του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας, όπως ορίστηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κατά την ειδική συνεδρίασή του στο Τάμπερε στις 15 και 16 Οκτωβρίου 1999. Η εν λόγω μέθοδος θα πρέπει να θεμελιώνεται σε αντικειμενικά και δίκαια κριτήρια τόσο για τα κράτη μέλη όσο και για τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα. Θα πρέπει, ιδίως, να επιτρέπει τον ταχύ προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους, προκειμένου να κατοχυρώνεται η ταχεία και πραγματική πρόσβαση στις δίκαιες και αποτελεσματικές διαδικασίες χορήγησης διεθνούς προστασίας και να μην διακυβεύεται ο στόχος της ταχύτητας κατά την εξέταση αιτήσεων διεθνούς προστασίας.

(38) Προκειμένου να βελτιωθεί σημαντικά η κατανόηση των εφαρμοστέων διαδικασιών, τα κράτη μέλη θα πρέπει, το συντομότερο δυνατόν, να παρέχουν στα πρόσωπα που υπόκεινται στον παρόντα κανονισμό και σε γλώσσα την οποία κατανοούν ή ευλόγως εικάζεται ότι κατανοούν, όλες τις σχετικές πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, ιδίως πληροφορίες σχετικά με τα κριτήρια για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους, τις αντίστοιχες διαδικασίες, καθώς και πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους δυνάμει του παρόντος κανονισμού, συμπεριλαμβανομένων των συνεπειών της μη συμμόρφωσης. Προκειμένου να διασφαλιστεί η διατήρηση του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού και να εξασφαλιστεί η συμπερίληψη των ανηλίκων στις διαδικασίες που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν πληροφορίες στους ανηλίκους με φιλικό προς τα παιδιά τρόπο και λαμβάνοντας υπόψη την ηλικία και την ωριμότητά τους. Ο Οργανισμός για το Άσυλο θα πρέπει στο πλαίσιο αυτό να εκπονήσει κοινό ενημερωτικό υλικό, καθώς και ειδικές πληροφορίες για τους ασυνόδευτους ανηλίκους και τους ευάλωτους αιτούντες, σε στενή συνεργασία με τις εθνικές αρχές.

(39) Η παροχή καλής ποιότητας πληροφοριών και νομικής υποστήριξης σχετικά με τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους, καθώς και σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των αιτούντων στη διαδικασία αυτή είναι προς το συμφέρον τόσο των κρατών μελών όσο και των αιτούντων. Για να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα της διαδικασίας για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους και να διασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή των κριτηρίων ευθύνης όπως ορίζονται στον παρόντα κανονισμό, θα πρέπει να εισαχθεί η παροχή νομικών συμβουλών ως αναπόσπαστο μέρος του συστήματος προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους. Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να διατίθενται νομικές συμβουλές στους αιτούντες, κατόπιν αιτήματός τους, για την παροχή καθοδήγησης και συνδρομής σχετικά με την εφαρμογή των κριτηρίων και των μηχανισμών για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους.

(40) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αξιοποιήσει τις αρχές στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([11]) και παράλληλα να αντιμετωπίζει τις προκλήσεις που εντοπίζονται και να προωθεί την αρχή της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών ως μέρος του κοινού πλαισίου, σύμφωνα με το άρθρο 80 ΣΛΕΕ. Για τον σκοπό αυτό, ένας νέος υποχρεωτικός μηχανισμός αλληλεγγύης θα επιτρέψει στα κράτη μέλη να αναπτύξουν ενισχυμένη ετοιμότητα για τη διαχείριση της μετανάστευσης, να αντιμετωπίσουν καταστάσεις στις οποίες δέχονται μεταναστευτική πίεση και να διευκολύνουν την τακτική στήριξη της αλληλεγγύης μεταξύ τους. Η αποτελεσματική εφαρμογή αυτού του μηχανισμού αλληλεγγύης αποτελεί, μαζί με ένα αποτελεσματικό σύστημα προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους, βασική προϋπόθεση για τη λειτουργία του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου στο σύνολό του.

(41) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται στους αιτούντες επικουρική προστασία και στα άτομα που είναι επιλέξιμα για επικουρική προστασία, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η ίση μεταχείριση όλων των αιτούντων διεθνή προστασία και των δικαιούχων διεθνούς προστασίας, καθώς και η συνεκτικότητα με το σημερινό ενωσιακό κεκτημένο στον τομέα του ασύλου, ιδίως με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1347 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([12]).

([11]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από ανιθαγενή (ΕΕ L 180 της 29.6.2013, σ. 31).

([12]) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1347 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των ανιθαγενών ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας, για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου και για την κατάργηση της οδηγίας 2011/95/ΕΕ (ΕΕ L, 2024/1347, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1347/oj).

(42) Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι υπήκοοι τρίτων χωρών και οι ανιθαγενείς που επανεγκαθίστανται ή γίνονται δεκτοί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1350 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([13]) ή στους οποίους έχει χορηγηθεί διεθνής προστασία ή ανθρωπιστικό καθεστώς στο πλαίσιο εθνικών προγραμμάτων επανεγκατάστασης επιστρέφουν στο κράτος μέλος που τους δέχτηκε ή τους επανεγκατέστησε, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται επίσης στα πρόσωπα που είναι επιλέξιμα για εισδοχή και τα οποία βρίσκονται χωρίς άδεια στο έδαφος άλλου κράτους μέλους.

(43) Για λόγους αποτελεσματικότητας και ασφάλειας δικαίου, είναι ζωτικής σημασίας ο παρών κανονισμός να βασίζεται στην αρχή ότι η ευθύνη προσδιορίζεται μία και μόνο φορά, εκτός εάν ισχύει ένας από τους λόγους παύσης που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό.

(44) Η οδηγία (ΕΕ) 2024/1346 θα πρέπει να εφαρμόζεται σε όλες τις διαδικασίες στις οποίες συμμετέχουν αιτούντες βάσει του παρόντος κανονισμού, με την επιφύλαξη των περιορισμών εφαρμογής του της εν λόγω οδηγίας.

(45) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2024/1348 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([14]) θα πρέπει να εφαρμόζεται επιπρόσθετα και με την επιφύλαξη των διαδικαστικών εγγυήσεων βάσει του παρόντος κανονισμού, με τους περιορισμούς της εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού.

(46) Σύμφωνα με τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του 1989 για τα δικαιώματα του παιδιού και τον Χάρτη, τα κράτη μέλη θα πρέπει κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού να λαμβάνουν πρωτίστως υπόψη το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού. Κατά την αξιολόγηση του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού, τα κράτη μέλη θα πρέπει, ιδιαίτερα, να λαμβάνουν σοβαρά υπόψη την καλή διαβίωση και την κοινωνική ανάπτυξη του ανηλίκου βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, ζητήματα ασφάλειας και προστασίας και τις απόψεις του ανηλίκου ανάλογα με την ηλικία του και την ωριμότητά του, συμπεριλαμβανομένου του υποβάθρου του. Επιπρόσθετα, θα πρέπει να θεσπιστούν ειδικές διαδικαστικές εγγυήσεις για ασυνόδευτους ανηλίκους λόγω της ιδιαίτερα ευάλωτης κατάστασής τους, συμπεριλαμβανομένου του ραντεβού με εκπρόσωπο.

(47) Για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή των εγγυήσεων για τους ανηλίκους που θεσπίζονται με τον παρόντα κανονισμό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι το προσωπικό των αρμόδιων αρχών που χειρίζεται αιτήματα που αφορούν ασυνόδευτους ανηλίκους λαμβάνει την κατάλληλη κατάρτιση, για παράδειγμα σύμφωνα με τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές του Οργανισμού για το Άσυλο, σε τομείς όπως τα δικαιώματα και οι ατομικές ανάγκες του ανηλίκου, η έγκαιρη ταυτοποίηση θυμάτων εμπορίας ανθρώπων ή κακοποίησης, καθώς και βέλτιστες πρακτικές για την πρόληψη της εξαφάνισης του ανηλίκου.

(48) Σύμφωνα με την ευρωπαϊκή σύμβαση για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών και τον Χάρτη, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν πρωτίστως υπόψη τον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

(49) Με την επιφύλαξη της αρμοδιότητας των κρατών μελών σχετικά με την απόκτηση ιθαγένειας και του γεγονότος ότι, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, εναπόκειται σε κάθε κράτος μέλος, λαμβανομένου δεόντως υπόψη του δικαίου της Ένωσης, να καθορίσει τους όρους απόκτησης και απώλειας της ιθαγένειας, κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, τα κράτη μέλη θα πρέπει να τηρούν τις διεθνείς υποχρεώσεις τους έναντι των ανιθαγενών σύμφωνα με τις διεθνείς πράξεις του δικαίου για τα ανθρώπινα δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, της σύμβασης για το καθεστώς των ανιθαγενών, η οποία συνάφθηκε στη Νέα Υόρκη στις 28 Σεπτεμβρίου 1954. Κατά περίπτωση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προσπαθούν να εντοπίζουν τους ανιθαγενείς και να ενισχύουν την προστασία τους, επιτρέποντας έτσι στους ανιθαγενείς να απολαμβάνουν βασικά θεμελιώδη δικαιώματα και μειώνοντας τον κίνδυνο διακρίσεων ή άνισης μεταχείρισης.

(50) Για να αποφεύγεται η μεταφορά προσώπων που συνεπάγονται κίνδυνο ασφάλειας μεταξύ κρατών μελών, είναι απαραίτητο το κράτος μέλος στο οποίο καταχωρίζεται για πρώτη φορά αίτηση να μην εφαρμόζει τα κριτήρια ευθύνης ή το επωφελούμενο κράτος μέλος να μην εφαρμόζει τη διαδικασία μετεγκατάστασης, όταν υπάρχουν βάσιμοι λόγοι για τους οποίους το ενδιαφερόμενο πρόσωπο θεωρείται ότι αποτελεί απειλή για την εσωτερική ασφάλεια.

(51) Για να εξασφαλιστεί ότι οι αιτήσεις διεθνούς προστασίας των μελών μιας οικογένειας εξετάζονται διεξοδικά από ένα μόνο κράτος μέλος, ότι οι αποφάσεις που λαμβάνονται σε σχέση με αυτά είναι συνεπείς, και ότι τα μέλη μιας οικογένειας δεν χωρίζονται, θα πρέπει να είναι δυνατή η διεξαγωγή των διαδικασιών προσδιορισμού του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την από κοινού εξέταση των εν λόγω αιτήσεων.

([13]) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1350 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για τη θέσπιση Πλαισίου της Ένωσης για την Επανεγκατάσταση και την Εισδοχή για Ανθρωπιστικούς Λόγους και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1147 (ΕΕ L, 2024/1350, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1350/oj).

([14]) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1348 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για τη θέσπιση κοινής διαδικασίας διεθνούς προστασίας στην Ένωση και την κατάργηση της οδηγίας 2013/32/ΕΕ (ΕΕ L, 2024/1348, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj).

(52) Ο ορισμός του μέλους της οικογένειας θα πρέπει επίσης να αποτυπώνει την πραγματικότητα των υφιστάμενων μεταναστευτικών τάσεων, βάσει της οποίας οι αιτούντες συχνά φτάνουν στο έδαφος των κρατών μελών ύστερα από παρατεταμένη περίοδο σε χώρες διέλευσης. Ως εκ τούτου, ο ορισμός θα πρέπει να περιλαμβάνει οικογένειες που σχηματίστηκαν εκτός της χώρας καταγωγής, αλλά πριν από την άφιξη στο έδαφος του κράτους μέλους.

(53) Για να εξασφαλιστεί η πλήρης τήρηση της αρχής της ενότητας της οικογένειας και του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού, η ύπαρξη σχέσης εξάρτησης μεταξύ αιτούντος και του παιδιού, αδελφού ή γονιού του, λόγω εγκυμοσύνης ή μητρότητας, κατάστασης υγείας ή προχωρημένης ηλικίας του αιτούντος, θα πρέπει να αποτελεί δεσμευτικό κριτήριο ευθύνης. Όταν ο αιτών είναι ασυνόδευτος ανήλικος, η παρουσία στο έδαφος άλλου κράτους μέλους ενός μέλους της οικογένειας, αδελφών ή συγγενούς που μπορεί να μεριμνήσει γι' αυτόν θα πρέπει επίσης να αποτελεί δεσμευτικό κριτήριο ευθύνης. Για να αποθαρρυνθούν οι μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις ασυνόδευτων ανηλίκων, ελλείψει μέλους της οικογένειας, αδελφών ή συγγενούς, που δεν είναι προς το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού, υπεύθυνο κράτος μέλος θα πρέπει να είναι το κράτος μέλος στο οποίο καταχωρίστηκε για πρώτη φορά η αίτηση διεθνούς προστασίας του ασυνόδευτου ανηλίκου, εκτός εάν είναι προς το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού. Όταν ο ασυνόδευτος ανήλικος έχει υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας σε διάφορα κράτη μέλη, και ένα κράτος μέλος θεωρεί ότι δεν είναι προς το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού να τον μεταφέρει στο υπεύθυνο κράτος μέλος βάσει ατομικής αξιολόγησης, το εν λόγω κράτος μέλος θα πρέπει να καταστεί υπεύθυνο για την εξέταση της νέας αίτησης.

(54) Οι κανόνες για τα αποδεικτικά στοιχεία θα πρέπει να επιτρέπουν την ταχύτερη οικογενειακή επανένωση σε σχέση με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 604/2013. Κατά συνέπεια, πρέπει να διασαφηνιστεί ότι οι τυπικές αποδείξεις, όπως πρωτότυπα αποδεικτικά έγγραφα και έλεγχος DNA, δεν θα πρέπει να είναι αναγκαίες σε περιπτώσεις που οι έμμεσες αποδείξεις είναι συνεκτικές, επαληθεύσιμες και επαρκώς λεπτομερείς για τον προσδιορισμό της ευθύνης για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας. Οι αρχές των κρατών μελών θα πρέπει να λάβουν υπόψη τους όλα τα διαθέσιμα στοιχεία, όπως φωτογραφίες, αποδείξεις επαφών και δηλώσεις μαρτυρίας προκειμένου να εκτιμήσουν δίκαια τη σχέση. Προκειμένου να διευκολυνθεί ο έγκαιρος εντοπισμός πιθανών περιπτώσεων που σχετίζονται με μέλη οικογένειας, ο αιτών θα πρέπει να λάβει υπόδειγμα που θα δημιουργηθεί από τον Οργανισμό για το Άσυλο. Όπου είναι δυνατόν, ο αιτών θα πρέπει να συμπληρώσει το υπόδειγμα πριν από την προσωπική συνέντευξη. Λαμβανομένης υπόψη της σημασίας των οικογενειακών δεσμών στο πλαίσιο της ιεραρχίας των κριτηρίων ευθύνης, θα πρέπει να δίνεται προτεραιότητα σε όλες τις υποθέσεις που σχετίζονται με μέλη οικογένειας κατά τη διάρκεια των σχετικών διαδικασιών που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό.

(55) Όταν οι αιτούντες διαθέτουν δίπλωμα ή άλλο τίτλο, το κράτος μέλος έκδοσης του εν λόγω διπλώματος θα πρέπει να είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησής τους, με την προϋπόθεση ότι η αίτηση καταχωρίστηκε λιγότερο από έξι έτη μετά την έκδοση του διπλώματος ή τίτλου, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται η ταχεία εξέταση της αίτησης του ενδιαφερόμενου προσώπου από το κράτος μέλος με το οποίο διατηρεί ουσιαστικούς δεσμούς βάσει του εν λόγω διπλώματος.

(56) Δεδομένου ότι ένα κράτος μέλος πρέπει να παραμένει υπεύθυνο για πρόσωπο που εισήλθε παράνομα στο έδαφός του, είναι επίσης απαραίτητο να προβλεφθεί η περίπτωση κατά την οποία ένα πρόσωπο εισέρχεται στο έδαφός του μετά από επιχείρηση έρευνας και διάσωσης. Από το κριτήριο ευθύνης θα πρέπει να προβλέπεται παρέκκλιση για την περίπτωση στην οποία ένα κράτος μέλος μετεγκατέστησε πρόσωπα που διήλθαν το εξωτερικό σύνορο άλλου κράτους μέλους παράνομα ή μετά από επιχείρηση έρευνας και διάσωσης. Στην περίπτωση αυτή, αν το πρόσωπο υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας, υπεύθυνο θα πρέπει να είναι το κράτος μέλος μετεγκατάστασης.

(57) Κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να μπορεί να παρεκκλίνει κατά τη διακριτική του ευχέρεια από τα κριτήρια ευθύνης, ιδίως για ανθρωπιστικούς, κοινωνικούς, πολιτιστικούς λόγους ή λόγους ευσπλαχνίας, ώστε να καθίσταται δυνατή η επανένωση μελών της οικογένειας, συγγενών ή οποιωνδήποτε άλλων προσώπων έχουν οικογενειακούς δεσμούς μεταξύ τους, και να εξετάζει αίτηση διεθνούς προστασίας που καταχωρίζεται σ' αυτό ή σε άλλο κράτος μέλος, ακόμα κι αν η εξέταση αυτή δεν εμπίπτει στην ευθύνη του σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό.

(58) Για να εξασφαλιστεί η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό και για να προληφθούν τυχόν εμπόδια στην αποτελεσματική εφαρμογή του, και συγκεκριμένα για να προληφθούν η διαφυγή υπηκόων τρίτων χωρών και ανιθαγενών ή οι μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις τους μεταξύ των κρατών μελών, είναι απαραίτητο να καθοριστούν σαφείς υποχρεώσεις για τον αιτούντα στο πλαίσιο της διαδικασίας, σχετικά με τις οποίες θα πρέπει να ενημερώνεται εγκαίρως. Η μη συμμόρφωση με αυτές τις υποχρεώσεις θα πρέπει να συνεπάγεται κατάλληλες και αναλογικές διαδικαστικές συνέπειες για τον αιτούντα, καθώς και τις συνθήκες υποδοχής του. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις ατομικές περιστάσεις του αιτούντος κατά την αξιολόγηση της συμμόρφωσής του με τις υποχρεώσεις και της συνεργασίας του με τις αρμόδιες αρχές, σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό. Σύμφωνα με τον Χάρτη, το κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται ο αιτών θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να διασφαλίζει ότι καλύπτονται οι άμεσες υλικές ανάγκες του εν λόγω αιτούντα.

(59) Για να περιοριστεί το ενδεχόμενο η συμπεριφορά των αιτούντων να οδηγήσει στην παύση ή τη μετατόπιση της ευθύνης σε άλλο κράτος μέλος, θα πρέπει να επεκταθούν τα χρονικά όρια που οδηγούν σε παύση ή τη μετατόπιση της ευθύνης όταν το ενδιαφερόμενο πρόσωπο εγκαταλείψει το έδαφος των κρατών μελών κατά την εξέταση της αίτησής του ή διαφύγει για να αποφύγει τη μεταφορά του στο υπεύθυνο κράτος μέλος. Επιπλέον, η μετατόπιση της ευθύνης θα πρέπει να καταργείται όταν

η προθεσμία για την υποβολή κοινοποίησης εκ νέου ανάληψης δεν έχει τηρηθεί από το κράτος μέλος που υποβάλει την κοινοποίηση, έτσι ώστε να αποθαρρυνθεί η παράκαμψη των κανόνων και η παρακώλυση της διαδικασίας. Όσον αφορά καταστάσεις στις οποίες ένα πρόσωπο εισήλθε παράνομα σε κράτος μέλος χωρίς να υποβάλει αίτηση ασύλου, θα πρέπει να παραταθεί το χρονικό διάστημα μετά από το οποίο παύει η ευθύνη του εν λόγω κράτους μέλους και αρχίζει η ευθύνη άλλου κράτους μέλους στο οποίο το πρόσωπο αυτό υπέβαλε στη συνέχεια αίτηση, προκειμένου να δοθούν πρόσθετα κίνητρα στα πρόσωπα ώστε να συμμορφώνονται με τους κανόνες και να υποβάλουν αίτηση στο πρώτο κράτος μέλος εισόδου και, ως εκ τούτου, να περιοριστούν οι μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις υπηκόων τρίτων χωρών και ανιθαγενών μεταξύ των κρατών μελών και να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου.

(60) Θα πρέπει να διεξάγεται προσωπική συνέντευξη με τον αιτούντα για να διευκολύνεται ο προσδιορισμός του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας, εκτός εάν ο αιτών έχει διαφύγει, δεν έχει παραστεί στη συνέντευξη αδικαιολόγητα ή οι πληροφορίες που παρείχε είναι επαρκείς για να προσδιοριστεί το υπεύθυνο κράτος μέλος. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι συλλέγονται όλες οι σχετικές πληροφορίες από τον αιτούντα για τον ορθό προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους, το κράτος μέλος που παραλείπει τη συνέντευξη θα πρέπει να παρέχει στον αιτούντα τη δυνατότητα να υποβάλει όλες τις περαιτέρω πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων δεόντως αιτιολογημένων λόγων για τους οποίους η αρχή πρέπει να εξετάσει την ανάγκη για προσωπική συνέντευξη. Αμέσως μετά την καταχώριση της αίτησης διεθνούς προστασίας του, ο αιτών θα πρέπει να ενημερώνεται ιδίως σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, για το γεγονός ότι ο προσδιορισμός του υπεύθυνου κράτους μέλους για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας του έγινε με βάση αντικειμενικά κριτήρια, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του, βάσει του παρόντος κανονισμού, καθώς και για τις συνέπειες που επιφέρει η μη συμμόρφωσή του με τις υποχρεώσεις.

(61) Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η προσωπική συνέντευξη διευκολύνει όσο το δυνατόν περισσότερο τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους με ταχύ και αποτελεσματικό τρόπο, το προσωπικό που πραγματοποιεί τις συνεντεύξεις με τους αιτούντες θα πρέπει να έχει λάβει επαρκή κατάρτιση, συμπεριλαμβανομένης της γενικής γνώσης των προβλημάτων που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την ικανότητα του αιτούντος να συμμετάσχει σε συνέντευξη, όπως ενδείξεις ότι ο αιτών ενδέχεται να έχει πέσει θύμα βασανιστηρίων ή εμπορίας ανθρώπων.

(62) Για την εγγύηση της αποτελεσματικής προστασίας των δικαιωμάτων των θεμελιωδών δικαιωμάτων των αιτούντων στον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής, των δικαιωμάτων του παιδιού και της προστασίας από απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση λόγω μεταφοράς, οι αιτούντες θα πρέπει να έχουν δικαίωμα πραγματικής προσφυγής, περιοριζόμενο στα εν λόγω δικαιώματα, σύμφωνα, ιδίως, με το άρθρο 47 του Χάρτη και τη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(63) Για να διευκολυνθεί η εύρυθμη εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, τα κράτη μέλη θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να δηλώνουν στο Eurodac το υπεύθυνο κράτος μέλος, αφότου ολοκληρώσουν τις διαδικασίες προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους, ιδίως στις περιπτώσεις στις οποίες η ευθύνη προκύπτει από τη μη τήρηση των προθεσμιών για την αποστολή αιτημάτων αναδοχής ή απάντησης σ' αυτά, εκτέλεσης μεταφοράς, καθώς και στις περιπτώσεις στις οποίες το κράτος μέλος πρώτης αίτησης καθίσταται υπεύθυνο ή είναι αδύνατον να εκτελέσει τη μεταφορά στο κράτος μέλος που είναι πρωτίστως υπεύθυνο λόγω πραγματικού κινδύνου να υποβληθεί ο αιτών σε απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση κατά την έννοια του άρθρου 4 του Χάρτη λόγω της μεταφοράς στο εν λόγω κράτος μέλος και, κατά συνέπεια, ορίζεται ως υπεύθυνο άλλο κράτος μέλος.

(64) Για να εξασφαλιστεί ο ταχύς προσδιορισμός του υπεύθυνου κράτους μέλους, θα πρέπει να ευθυγραμμιστούν και να συντμηθούν οι προθεσμίες για την υποβολή αιτημάτων αναδοχής και απάντησης σ' αυτά, για τη διενέργεια κοινοποιήσεων εκ νέου ανάληψης, καθώς και για την άσκηση ένδικου μέσου και τη λήψη απόφασης επ' αυτού, χωρίς να θίγονται τα ανθρώπινα δικαιώματα των αιτούντων.

(65) Η κράτηση των αιτούντων θα πρέπει να εφαρμόζεται σύμφωνα με τη βασική αρχή ότι ένα πρόσωπο δεν θα πρέπει να κρατείται απλώς και μόνο επειδή επιζητεί διεθνή προστασία. Η κράτηση θα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο σύντομη, να υπόκειται στις αρχές της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας, και να αποτελεί μόνο μέτρο έσχατης ανάγκης. Ειδικότερα, η κράτηση των αιτούντων πρέπει να είναι σύμφωνη με το άρθρο 31 της Σύμβασης της Γενεύης. Οι διαδικασίες που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό όσον αφορά τους κρατουμένους θα πρέπει να εκτελούνται κατά προτεραιότητα, εντός των ελάχιστων δυνατών προθεσμιών. Όσον αφορά τις γενικές εγγυήσεις που διέπουν την κράτηση, καθώς και τις συνθήκες κράτησης, κατά περίπτωση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόζουν τις διατάξεις της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346 και στα πρόσωπα που κρατούνται βάσει του παρόντος κανονισμού. Οι ανήλικοι, κατά κανόνα, δεν θα πρέπει να κρατούνται και θα πρέπει να καταβάλλονται προσπάθειες για την τοποθέτησή τους σε καταλύματα με ειδικές ρυθμίσεις για ανηλίκους. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ως μέτρο έσχατης ανάγκης, αφού διαπιστωθεί ότι δεν είναι δυνατή η αποτελεσματική εφαρμογή άλλων λιγότερο καταναγκαστικών εναλλακτικών μέτρων, και όταν εκτιμάται ότι η κράτηση είναι προς το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού, ανήλικοι θα μπορούν να κρατούνται σε περιπτώσεις που προβλέπονται στην οδηγία (ΕΕ) 2024/1346.

(66) Οι ανεπάρκειες ή η πλήρης αδυναμία των συστημάτων ασύλου, οι οποίες συχνά επιδεινώνονται ή προκαλούνται από τις πιέσεις που ασκούνται σ' αυτά, θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο την ορθή λειτουργία του συστήματος που θεσπίζει ο παρών κανονισμός, πράγμα που συνιστά κίνδυνο παραβίασης των δικαιωμάτων των αιτούντων, όπως καθορίζονται στο ενωσιακό κεκτημένο για το άσυλο και τον Χάρτη, άλλων διεθνών ανθρώπινων δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων των προσφύγων.

(67) Η ειλικρινής συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών είναι απαραίτητη για την ορθή λειτουργία του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου. Η συνεργασία αυτή συνεπάγεται την ορθή εφαρμογή, μεταξύ άλλων, των διαδικαστικών κανόνων του παρόντος κανονισμού, συμπεριλαμβανομένης της θέσπισης και της εφαρμογής όλων των κατάλληλων πρακτικών ρυθμίσεων που είναι αναγκαίες για τη διασφάλιση της πραγματοποίησης των μεταφορών.

(68) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1560/2003 της Επιτροπής ([15]), οι μεταφορές στο κράτος μέλος που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας μπορούν να γίνονται οικειοθελώς, με ελεγχόμενη αναχώρηση ή με συνοδεία. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προάγουν τις οικειοθελείς μεταφορές, παρέχοντας επαρκείς πληροφορίες στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο, και να εξασφαλίζουν ότι οι ελεγχόμενες ή με συνοδεία μεταφορές πραγματοποιούνται λαμβάνοντας υπόψη τον ανθρωπιστικό παράγοντα, με πλήρη τήρηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, καθώς και του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού, και λαμβάνοντας υπόψη πρωτίστως τις εξελίξεις της συναφούς νομολογίας, ιδίως όσον αφορά τις μεταφορές για ανθρωπιστικούς λόγους.

(69) Υπό την προϋπόθεση ότι είναι αναγκαίο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να ανταλλάσσουν συγκεκριμένες πληροφορίες σχετικές με τον σκοπό αυτό χωρίς τη συγκατάθεση του αιτούντος, όταν οι πληροφορίες αυτές είναι απαραίτητες για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων των αρμόδιων αρχών του υπεύθυνου κράτους μέλους, ιδίως εκείνων που απορρέουν από τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1348.

(70) Προκειμένου να εξασφαλιστεί μια σαφής και αποτελεσματική διαδικασία μετεγκατάστασης, θα πρέπει να καθοριστούν ειδικοί κανόνες για το επωφελούμενο και το συνεισφέρον κράτος μέλος. Όταν η ευθύνη δεν έχει καθοριστεί πριν από τη μετεγκατάσταση, το κράτος μέλος μετεγκατάστασης θα πρέπει να καθίσταται υπεύθυνο, εκτός από τις περιπτώσεις στις οποίες θα εφαρμόζονταν τα κριτήρια που σχετίζονται με την οικογένεια. Οι κανόνες και οι εγγυήσεις σχετικά με τις μεταφορές που ορίζει ο παρών κανονισμός θα πρέπει επίσης να εφαρμόζονται, κατά περίπτωση, στις μεταφορές για λόγους μετεγκατάστασης. Οι κανόνες αυτοί θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι διατηρείται η οικογενειακή ενότητα και ότι τα πρόσωπα που ενδέχεται να συνιστούν απειλή για την εσωτερική ασφάλεια δεν μετεγκαθίστανται.

(71) Όταν τα κράτη μέλη πραγματοποιούν μετεγκατάσταση ως συνεισφορά αλληλεγγύης, θα πρέπει να παρέχεται κατάλληλη και αναλογική χρηματοδοτική στήριξη από τον προϋπολογισμό της Ένωσης. Για να ενθαρρυνθούν τα κράτη μέλη να δώσουν προτεραιότητα στη μετεγκατάσταση ασυνόδευτων ανηλίκων, θα πρέπει να παρέχεται υψηλότερη συνεισφορά ως κίνητρο σχετικά με τους ασυνόδευτους ανήλικους.

(72) Οι πόροι του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, όπως συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1147, και άλλων σχετικών ταμείων της Ένωσης («ταμεία») θα πρέπει να μπορούν να κινητοποιούνται με σκοπό την παροχή στήριξης στις προσπάθειες των κρατών μελών για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν τη χρήση των ταμείων και με την επιφύλαξη των λοιπών προτεραιοτήτων που υποστηρίζονται από αυτά. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να κάνουν χρήση των κονδυλίων εντός των αντίστοιχων προγραμμάτων τους, συμπεριλαμβανομένων των ποσών που θα διατεθούν μετά την ενδιάμεση επανεξέταση. Θα πρέπει να είναι δυνατή η παροχή πρόσθετης στήριξης στο πλαίσιο των θεματικών μέσων, ιδίως σε εκείνα τα κράτη μέλη που ενδέχεται να χρειαστεί να αυξήσουν τις ικανότητές τους στα εξωτερικά σύνορα ή αντιμετωπίζουν ειδικές πιέσεις ή ανάγκες στα συστήματα ασύλου και υποδοχής τους και στα εξωτερικά σύνορά τους.

(73) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/1147 θα πρέπει να τροποποιηθεί ώστε να εξασφαλιστεί πλήρης συνεισφορά από τον προϋπολογισμό της Ένωσης στις συνολικές επιλέξιμες δαπάνες των δράσεων αλληλεγγύης, καθώς και να θεσπιστούν ειδικές απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων σε σχέση με τις εν λόγω δράσεις, στο πλαίσιο των υφιστάμενων υποχρεώσεων υποβολής εκθέσεων σχετικά με την υλοποίηση των ταμείων.

(74) Κατά τον καθορισμό της περιόδου επιλεξιμότητας για τις δαπάνες των δράσεων αλληλεγγύης, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η ανάγκη έγκαιρης υλοποίησης δράσεων αλληλεγγύης. Επιπλέον, λόγω του χαρακτήρα αλληλεγγύης των δημοσιονομικών μεταφορών δυνάμει του παρόντος κανονισμού, οι εν λόγω μεταφορές θα πρέπει να χρησιμοποιούνται πλήρως για τη χρηματοδότηση δράσεων αλληλεγγύης.

([15]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1560/2003 της Επιτροπής, της 2ας Σεπτεμβρίου 2003, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 343/2003 του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας (ΕΕ L 222 της 5.9.2003, σ. 3).

(75) Η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού μπορεί να διευκολύνεται και η αποτελεσματικότητά του να ενισχύεται με διμερείς διακανονισμούς μεταξύ κρατών μελών, με σκοπό να βελτιωθεί η επικοινωνία μεταξύ των αρμόδιων υπηρεσιών, να μειωθούν οι διαδικαστικές προθεσμίες ή να απλουστευθεί η εξέταση των αιτημάτων αναδοχής ή των κοινοποιήσεων εκ νέου ανάληψης ή να καθοριστούν οι λεπτομέρειες σχετικά με την εκτέλεση των μεταφορών και με σκοπό να υλοποιηθούν πιο αποτελεσματικά.

(76) Θα πρέπει να εξασφαλιστεί η συνέχεια μεταξύ του συστήματος προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους που θεσπίζεται από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 604/2013 και του συστήματος που θεσπίζεται από τον παρόντα κανονισμό. Ομοίως, Ομοίως, θα πρέπει να εξασφαλιστεί η συνοχή μεταξύ του παρόντος κανονισμού και του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([16]).

(77) Ο Οργανισμός για το Άσυλο θα πρέπει να συγκροτήσει και να διευκολύνει ένα ή περισσότερα δίκτυα μεταξύ των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών, προκειμένου να ενισχυθεί η πρακτική συνεργασία και η ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με όλα τα θέματα που αφορούν την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, μεταξύ άλλων την ανάπτυξη πρακτικών εργαλείων και την καθοδήγηση. Τα εν λόγω δίκτυα θα πρέπει να οργανώνουν τακτικές συνεδριάσεις ώστε να ενισχύεται το χτίσιμο της εμπιστοσύνης και η κοινή αντίληψη των προκλήσεων όσον αφορά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού στα κράτη μέλη.

(78) Η λειτουργία του συστήματος Eurodac, όπως έχει θεσπιστεί με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1358, θα πρέπει να διευκολύνουν την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

(79) Η λειτουργία του Συστήματος Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις (VIS), όπως έχει θεσπιστεί από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 767/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([17]), και ιδίως η εφαρμογή των άρθρων 21 και 22 αυτού, θα πρέπει να διευκολύνουν την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

(80) Όσον αφορά τη μεταχείριση των προσώπων τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, τα κράτη μέλη δεσμεύονται από τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από πράξεις του διεθνούς δικαίου, συμπεριλαμβανομένης της σχετικής νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

(81) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([18]) εφαρμόζεται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα κράτη μέλη βάσει του παρόντος κανονισμού. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόζουν κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για να εξασφαλίζουν και να είναι σε θέση να αποδεικνύουν ότι η επεξεργασία διενεργείται σύμφωνα με τον εν λόγω κανονισμό και τις διατάξεις που εξειδικεύουν τις απαιτήσεις του στον παρόντα κανονισμό. Συγκεκριμένα, τα μέτρα αυτά θα πρέπει να εγγυώνται την ασφάλεια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας δυνάμει του παρόντος κανονισμού και, συγκεκριμένα, την πρόληψη παράνομης ή άνευ αδείας πρόσβασης ή αποκάλυψης, αλλοίωσης ή απώλειας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας. Η αρμόδια εποπτική αρχή ή οι αρμόδιες εποπτικές αρχές κάθε κράτους μέλους θα πρέπει να ελέγχουν τη νομιμότητα της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τις οικείες αρχές, συμπεριλαμβανομένης της διαβίβασής τους στις αρχές που είναι αρμόδιες για τη διενέργεια ελέγχων ασφαλείας. Συγκεκριμένα, τα υποκείμενα των δεδομένων θα πρέπει να ενημερώνονται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση όταν μια παραβίαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι πιθανόν να εγκυμονεί υψηλό κίνδυνο για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες τους βάσει τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679.

(82) Τα κράτη μέλη και οι φορείς, υπηρεσίες και οργανισμοί της Ένωσης θα πρέπει, κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, να λαμβάνουν κάθε ανάλογο και αναγκαίο μέτρο προκειμένου να εξασφαλίζουν ότι όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα αποθηκεύονται με ασφαλή τρόπο.

(83) Για να διασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εκτέλεση του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν ορισμένες εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([19]), με εξαίρεση τις εκτελεστικές αποφάσεις της

([16]) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1358 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, σχετικά με τη θέσπιση του «Eurodac» για την αντιπαραβολή βιομετρικών δεδομένων για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανονισμών ΕΕ) 2024/1351 και (ΕΕ) 2024/1350 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 2001/55/ΕΚ του Συμβουλίου, για την ταυτοποίηση παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών, και σχετικά με αιτήσεις αντιπαραβολής με τα δεδομένα Eurodac που υποβάλλουν οι αρχές επιβολής του νόμου των κρατών μελών και η Ευρωπόλ για σκοπούς επιβολής του νόμου, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2018/1240 και (ΕΕ) 2019/818 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 603/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L, 2024/1358, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1358/oj).

([17]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 767/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008, για το Σύστημα Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις (VIS) και την ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ κρατών μελών για τις θεωρήσεις μικρής διάρκειας (κανονισμός VIS) (ΕΕ L 218 της 13.8.2008, σ. 60).

([18]) Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

([19]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

Επιτροπής που καθορίζουν κατά πόσον ένα κράτος μέλος υφίσταται μεταναστευτική πίεση, διατρέχει κίνδυνο μεταναστευτικής πίεσης ή αντιμετωπίζει σημαντική μεταναστευτική κατάσταση.

(84) Προκειμένου να προβλεφθούν συμπληρωματικοί κανόνες, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ όσον αφορά τον εντοπισμό των μελών της οικογένειας, αδελφών ή συγγενών ασυνόδευτου ανηλίκου· τα κριτήρια για τη διαπίστωση της ύπαρξης αποδεδειγμένων οικογενειακών δεσμών όσον αφορά τους ασυνόδευτους ανηλίκους· τα κριτήρια εκτίμησης της ικανότητας συγγενούς να φροντίζει ασυνόδευτο ανήλικο, μεταξύ άλλων και όταν τα μέλη της οικογένειας, οι αδελφοί ή οι συγγενείς του ασυνόδευτου ανηλίκου διαμένουν σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη· τα στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για την εκτίμηση σχέσης εξάρτησης· τα κριτήρια για τη διαπίστωση της ύπαρξης αποδεδειγμένων οικογενειακών δεσμών όσον αφορά τα εξαρτώμενα πρόσωπα· τα κριτήρια για την εκτίμηση της ικανότητας του ενδιαφερόμενου προσώπου να φροντίζει το εξαρτώμενο πρόσωπο και τα στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να εκτιμηθεί η ανικανότητα μετακίνησης επί αρκετό χρονικό διάστημα, με πλήρη σεβασμό του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού, όπως προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή να διεξάγει, κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες, τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνωμόνων, οι οποίες να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου ([20]). Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να διασφαλιστεί η ίση συμμετοχή στην προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα κατά τον ίδιο χρόνο με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονές τους έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνωμόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την προετοιμασία κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

(85) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 604/2013 πρόκειται να υποστεί σειρά σημαντικών αλλαγών. Για λόγους σαφήνειας, ο εν λόγω κανονισμός θα πρέπει να καταργηθεί.

(86) Η αποτελεσματική παρακολούθηση της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού απαιτεί την αξιολόγησή του σε τακτά διαστήματα.

(87) Ο παρών κανονισμός σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που διασφαλίζονται στο ενωσιακό και διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη. Ιδιαίτερα, ο παρών κανονισμός αποσκοπεί να εξασφαλίσει την πλήρη τήρηση του δικαιώματος ασύλου που διασφαλίζεται από το άρθρο 18 του Χάρτη, καθώς και τα δικαιώματα που αναγνωρίζονται στα άρθρα 1, 4, 7, 24 και 47 αυτού. Τα κράτη μέλη θα πρέπει κατά συνέπεια να εφαρμόζουν ανάλογα τον παρόντα κανονισμό, με πλήρη σεβασμό των εν λόγω θεμελιωδών δικαιωμάτων.

(88) Δεδομένου ότι οι στόχοι του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η θέσπιση κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που καταχωρίζεται σε ένα από τα κράτη μέλη από υπήκοο τρίτης χώρας ή ανιθαγενή, καθώς και η θέσπιση μηχανισμού αλληλεγγύης για την παροχή στήριξης στα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν καταστάσεις μεταναστευτικής πίεσης, είναι αδύνατον να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη αλλά μπορούν, λόγω των διαστάσεων ή των αποτελεσμάτων του παρόντος κανονισμού, να επιτευχθούν καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση μπορεί να θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ). Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών.

(89) Προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνεπής εκτέλεση του παρόντος κανονισμού έως τον χρόνο κατά τον οποίο θα τεθεί σε εφαρμογή, θα πρέπει να καταρτιστούν και να υλοποιηθούν σχέδια εκτέλεσης σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο, τα οποία θα εντοπίζουν κενά και θα προσδιορίζουν επιχειρησιακά βήματα για κάθε κράτος μέλος.

(90) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 22 για τη θέση της Δανίας, που προσαρτάται στη ΣΕΕ και στη ΣΛΕΕ, η Δανία δεν συμμετέχει στην έκδοση του παρόντος κανονισμού και δεν δεσμεύεται απ' αυτόν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του. Δεδομένου ότι τα μέρη III, V και VII του παρόντος κανονισμού αποτελούν τροποποιήσεις κατά την έννοια του άρθρου 3 της Συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και του Βασιλείου της Δανίας σχετικά με τα κριτήρια και τους μηχανισμούς για τον προσδιορισμό του κράτους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου που υποβάλλεται στη Δανία ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και με το Eurodac για την αντιπαραβολή δακτυλικών αποτυπωμάτων με σκοπό την αποτελεσματική εφαρμογή της σύμβασης του Δουβλίνου ([21]), η Δανία πρέπει να κοινοποιήσει την απόφασή της αν θα εφαρμόσει ή όχι το περιεχόμενο των τροποποιήσεων αυτών κατά την έγκριση των τροποποιήσεων ή εντός 30 ημερών μετά απ' αυτή.

(91) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 και το άρθρο 4α παράγραφος 1 του πρωτοκόλλου αριθ. 21 για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη ΣΕΕ και στη ΣΛΕΕ, και με την επιφύλαξη του άρθρου 4 του εν λόγω πρωτοκόλλου, η Ιρλανδία έχει γνωστοποιήσει ότι επιθυμεί να συμμετάσχει στην έκδοση και την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

([20]) ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1.
([21]) ΕΕ L 66 της 8.3.2006, σ. 38.

(92) Όσον αφορά την Ισλανδία και τη Νορβηγία, τα μέρη III, V και VII του παρόντος κανονισμού αποτελούν νέα νομοθεσία στον τομέα που καλύπτεται από το αντικείμενο του παραρτήματος της Συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ισλανδίας και του Βασιλείου της Νορβηγίας για τα κριτήρια και τους μηχανισμούς καθορισμού του κράτους που είναι αρμόδιο για την εξέταση παροχής ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος μέλος ή στην Ισλανδία ή τη Νορβηγία ([22]).

(93) Όσον αφορά την Ελβετία, τα μέρη III, V και VII του παρόντος κανονισμού αποτελούν πράξεις ή μέτρα που τροποποιούν ή συμπληρώνουν τις διατάξεις του άρθρου 1 της Συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας για τα κριτήρια και τους μηχανισμούς καθορισμού του κράτους που είναι αρμόδιο για την εξέταση αίτησης παροχής ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος μέλος ή στην Ελβετία ([23]).

(94) Όσον αφορά το Λιχτενστάιν, τα μέρη III, V και VII του παρόντος κανονισμού αποτελούν πράξεις ή μέτρα που τροποποιούν ή συμπληρώνουν τις διατάξεις του άρθρου 1 της Συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας για τα κριτήρια και τους μηχανισμούς καθορισμού του κράτους που είναι αρμόδιο για την εξέταση αίτησης παροχής ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος μέλος ή στην Ελβετία, στο οποίο αναφέρεται το άρθρο 3 του πρωτοκόλλου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της Ελβετικής Συνομοσπονδίας και του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν στη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας για τα κριτήρια και τους μηχανισμούς καθορισμού του κράτους που είναι αρμόδιο για την εξέταση αίτησης παροχής ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος μέλος, ή στην Ελβετία ([24]),

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΜΕΡΟΣ Ι

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Σύμφωνα με την αρχή της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών, όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 80 ΣΛΕΕ, και σύμφωνα με τον στόχο για την ενίσχυση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης, ο παρών κανονισμός:

α) καθορίζει ένα κοινό πλαίσιο για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης στην Ένωση και τη λειτουργία του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου·

β) θεσπίζει έναν μηχανισμό αλληλεγγύης·

γ) προσδιορίζει τα κριτήρια και τους μηχανισμούς για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1) «υπήκοος τρίτης χώρας»: κάθε πρόσωπο που δεν είναι πολίτης της Ένωσης κατά την έννοια του άρθρου 20 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ και δεν απολαμβάνει το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας βάσει του δικαίου της Ένωσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/399 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([25])·

2) «ανιθαγενής»: ένα πρόσωπο που κανένα κράτος δεν θεωρεί πολίτη του βάσει της νομοθεσίας του·

3) «αίτηση διεθνούς προστασίας» ή «αίτηση»«: αίτηση για προστασία από κράτος μέλος που υποβάλλεται από υπήκοο τρίτης χώρας ή ανιθαγενή, ο οποίος μπορεί να θεωρηθεί ότι επιδιώκει καθεστώς πρόσφυγα ή καθεστώς επικουρικής προστασίας·

([22]) ΕΕ L 93 της 3.4.2001, σ. 40.
([23]) ΕΕ L 53 της 27.2.2008, σ. 5.
([24]) ΕΕ L 160 της 18.6.2011, σ. 39.
([25]) Κανονισμός (ΕΕ) 2016/399 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2016, περί κώδικα της Ένωσης σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα (κώδικας συνόρων του Σένγκεν) (ΕΕ L 77 της 23.3.2016, σ. 1).

4) «αιτών»: υπήκοος τρίτης χώρας ή άπατρις που έχει υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας, για τον οποίο δεν έχει ακόμη ληφθεί οριστική απόφαση·

5) «εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας»: εξέταση του παραδεκτού ή της ουσίας αίτησης διεθνούς προστασίας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1348 και τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1347, με εξαίρεση τις διαδικασίες για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό·

6) «ανάκληση αίτησης διεθνούς προστασίας»: ρητή ή σιωπηρή ανάκληση αίτησης διεθνούς προστασίας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1347·

7) «δικαιούχος διεθνούς προστασίας»: υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής στον οποίο έχει χορηγηθεί διεθνής προστασία, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 σημείο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347·

8) «μέλη της οικογένειας»: εφόσον η οικογένεια ήδη υπήρχε πριν από την άφιξη του αιτούντος ή του μέλους της οικογένειας στο έδαφος των κρατών μελών, τα ακόλουθα μέλη της οικογένειας του αιτούντος τα οποία είναι παρόντα στο έδαφος των κρατών μελών:

   α) ο/η σύζυγος του αιτούντος ή ο/η σύντροφος που διατηρεί σταθερή σχέση με τον αιτούντα σε ελεύθερη ένωση, υπό την προϋπόθεση ότι το δίκαιο ή η πρακτική του οικείου κράτους μέλους αντιμετωπίζει τα άγαμα ζεύγη κατά τρόπο παρόμοιο με τον ισχύοντα για τα έγγαμα ζεύγη βάσει του δικαίου περί υπηκόων τρίτων χωρών·

   β) το ανήλικο τέκνο των ζευγών του στοιχείου α) ή του αιτούντος, υπό την προϋπόθεση ότι είναι το τέκνο είναι άγαμο, ανεξαρτήτως αν γεννήθηκε εντός ή εκτός γάμου ή αν είναι υιοθετημένο, όπως ορίζεται από την εθνική νομοθεσία·

   γ) όταν ο αιτών είναι ανήλικος και άγαμος, ο πατέρας, η μητέρα ή άλλος ενήλικος υπεύθυνος για τον αιτούντα, είτε βάσει νόμου είτε βάσει της πρακτικής του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται ο ενήλικος·

   δ) όταν ο δικαιούχος διεθνούς προστασίας είναι ανήλικος και άγαμος, ο πατέρας, η μητέρα ή άλλος ενήλικος υπεύθυνος για τον δικαιούχο, είτε βάσει νόμου είτε βάσει της πρακτικής του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται ο δικαιούχος·

9) «συγγενής»: ενήλικος θείος ή θεία του αιτούντος ή ο/η δεύτερου βαθμού ανιών του αιτούντος, οι οποίοι βρίσκονται στο έδαφος κράτους μέλους, ανεξαρτήτως αν ο αιτών γεννήθηκε εντός ή εκτός γάμου ή αν είναι υιοθετημένος, όπως ορίζεται από το εθνικό δίκαιο·

10) «ανήλικος»: υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής ηλικίας κάτω των 18 ετών·

11) «ασυνόδευτος ανήλικος»: ανήλικος ο οποίος εισέρχεται στο έδαφος των κρατών μελών χωρίς να συνοδεύεται από ενήλικα υπεύθυνο γι' αυτόν, δυνάμει νόμου ή πρακτικής του οικείου κράτους μέλους, και για όσο χρονικό διάστημα ο εν λόγω ανήλικος δεν τελεί πραγματικά υπό τη μέριμνα υπευθύνου ενήλικα, συμπεριλαμβανομένου ανηλίκου ο οποίος αφέθηκε ασυνόδευτος αφού εισήλθε στο έδαφος των κρατών μελών·

12) «εκπρόσωπος»: πρόσωπο ή οργάνωση που έχει ορισθεί από τις αρμόδιες αρχές για να συνδράμει και να εκπροσωπεί ασυνόδευτο ανήλικο σε διαδικασίες που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, ώστε να διασφαλίζει το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού και να ασκεί νομική ικανότητα για λογαριασμό του οσάκις είναι αναγκαίο·

13) «έγγραφο διαμονής»: άδεια εκδιδόμενη από τις αρχές κράτους μέλους που επιτρέπει τη διαμονή υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς στο έδαφός του, καθώς και όσα έγγραφα του επιτρέπουν να διαμένει στο κράτος αυτό δυνάμει συμφωνιών προσωρινής προστασίας ή μέχρις ότου αρθούν τα κωλύματα εκτέλεσης εντολής απομάκρυνσης Εξαιρούνται οι θεωρήσεις και οι άδειες διαμονής που εκδίδονται κατά τη χρονική περίοδο που απαιτείται για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους κατά την έννοια του παρόντος κανονισμού ή κατά τη διάρκεια της εξέτασης αίτησης διεθνούς προστασίας ή αίτησης άδειας διαμονής·

14) «θεώρηση»: άδεια ή απόφαση κράτους μέλους που απαιτείται με σκοπό τη διέλευση ή την είσοδο για προβλεπόμενη διαμονή στο συγκεκριμένο κράτος μέλος ή σε περισσότερα κράτη μέλη, που μπορεί να είναι:

   α) άδεια ή απόφαση σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο ή σύμφωνα με το εθνικό δίκαιό του και απαιτείται με σκοπό την είσοδο για προβλεπόμενη διαμονή, διάρκειας άνω των 90 ημερών, στο συγκεκριμένο κράτος μέλος·

β) άδεια ή απόφαση σύμφωνα με σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο ή το εθνικό δίκαιό του και απαιτείται με σκοπό την είσοδο για διέλευση ή για προβλεπόμενη διαμονή, που δεν υπερβαίνει σε διάρκεια τις 90 ημέρες εντός οιασδήποτε περιόδου 180 ημερών, στο συγκεκριμένο κράτος μέλος·

γ) άδεια ή απόφαση έγκυρη για διέλευση μέσω των ζωνών διεθνούς διέλευσης ενός ή περισσοτέρων αερολιμένων των κρατών μελών·

15) «δίπλωμα ή τίτλος»: δίπλωμα ή τίτλος που αποκτάται και επικυρώνεται σε κράτος μέλος ύστερα από περίοδο τουλάχιστον ενός ακαδημαϊκού έτους σπουδών στο έδαφος κράτους μέλους σε αναγνωρισμένο κρατικό ή περιφερειακό πρόγραμμα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης τουλάχιστον ισοδύναμης με το επίπεδο 2 της Διεθνούς Τυποποιημένης Ταξινόμησης της Εκπαίδευσης, που παρέχεται από εκπαιδευτικό ίδρυμα βάσει των νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων του εν λόγω κράτους μέλους και εξαιρώντας τη διαδικτυακή κατάρτιση ή άλλες μορφές εξ αποστάσεως μάθησης·

16) «εκπαιδευτικό ίδρυμα»: δημόσιο ή ιδιωτικό ίδρυμα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης που εδρεύει σε κράτος μέλος και αναγνωρίζεται από αυτό σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο ή τη διοικητική πρακτική βάσει διαφανών κριτηρίων·

17) «διαφυγή»: ενέργεια με την οποία το ενδιαφερόμενο πρόσωπο δεν παραμένει στη διάθεση των αρμόδιων διοικητικών ή δικαστικών αρχών, όπως με:

α) την εγκατάλειψη του εδάφους κράτους μέλους χωρίς άδεια από τις αρμόδιες αρχές για λόγους οι οποίοι δεν ξεφεύγουν από τον έλεγχο του προσώπου·

β) μη κοινοποίηση της απουσίας του από συγκεκριμένο κέντρο φιλοξενίας ή της ορισθείσας περιοχής διαμονής, όταν αυτό απαιτείται από κράτος μέλος· ή

γ) μη παρουσίασή του στις αρμόδιες αρχές, όταν αυτό απαιτείται από τις εν λόγω αρχές·

18) «κίνδυνος διαφυγής»: ύπαρξη ειδικών λόγων και συνθηκών, σε μεμονωμένη περίπτωση, βάσει αντικειμενικών κριτηρίων που ορίζονται από το εθνικό δίκαιο και οδηγούν στην εικασία ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο που υπόκειται σε διαδικασίες που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό μπορεί να διαφύγει·

19) «επωφελούμενο κράτος μέλος»: κράτος μέλος που επωφελείται από τις συνεισφορές αλληλεγγύης όπως προβλέπεται στο μέρος IV του παρόντος κανονισμού·

20) «συνεισφέρον κράτος μέλος»: κράτος μέλος που παρέχει ή υποχρεούται να παρέχει συνεισφορές αλληλεγγύης προς επωφελούμενο κράτος μέλος, όπως προβλέπεται στο μέρος IV του παρόντος κανονισμού·

21) «μεταφορά»: η εκτέλεση της απόφασης σύμφωνα με το άρθρο 42·

22) «μετεγκατάσταση»: μεταφορά αιτούντος ή δικαιούχου διεθνούς προστασίας από το έδαφος του επωφελούμενου κράτους μέλους στο έδαφος του συνεισφέροντος κράτους μέλους·

23) «επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης»: επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης όπως αναφέρονται στη Διεθνή Σύμβαση για τη Ναυτική Έρευνα και Διάσωση του 1979, η οποία εγκρίθηκε στις 27 Απριλίου 1979 στο Αμβούργο·

24) «μεταναστευτική πίεση»: κατάσταση που προκαλείται από αφίξεις από ξηράς, θαλάσσης ή αέρος ή αιτήσεις υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών, οι οποίες είναι τέτοιας κλίμακας ώστε να δημιουργούν δυσανάλογες υποχρεώσεις σε ένα κράτος μέλος, λαμβανομένης υπόψη της συνολικής κατάστασης στην Ένωση, ακόμη και σε ένα καλά προετοιμασμένο σύστημα ασύλου, υποδοχής και μετανάστευσης και απαιτούν άμεση δράση, ιδίως συνεισφορές αλληλεγγύης σύμφωνα με το μέρος IV του παρόντος κανονισμού· λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες της γεωγραφικής θέσης ενός κράτους μέλους, η «μεταναστευτική πίεση» καλύπτει καταστάσεις στις οποίες σημειώνεται μεγάλος αριθμός αφίξεων από υπηκόους τρίτων χωρών ή ανιθαγενών ή κίνδυνος επικείμενων τέτοιων αφίξεων επαναλαμβανόμενων αποβιβάσεων μετά από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης, ή μη επιτρεπόμενων μετακινήσεων υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών μεταξύ των κρατών μελών·

25) «σημαντική μεταναστευτική κατάσταση»: κατάσταση διαφορετική από τη μεταναστευτική πίεση, κατά την οποία το σωρευτικό αποτέλεσμα των τρεχουσών και προηγούμενων ετήσιων αφίξεων υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών οδηγεί ένα καλά προετοιμασμένο σύστημα ασύλου, υποδοχής και μετανάστευσης να φθάσει τα όρια της ικανότητάς του·

26) «συνθήκες υποδοχής»: οι συνθήκες υποδοχής, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 6 της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346·

27) «πρόσωπο που είναι επιλέξιμο για εισδοχή»: πρόσωπο που έχει γίνει δεκτό από κράτος μέλος για εισδοχή σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1350 ή βάσει εθνικού συστήματος επανεγκατάστασης εκτός του πλαισίου του εν λόγω κανονισμού·

28) «συντονιστής αλληλεγγύης της ΕΕ»: το πρόσωπο που διορίζεται από την Επιτροπή σύμφωνα με και με την εντολή που ορίζεται στο άρθρο 15 του παρόντος κανονισμού.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

ΚΟΙΝΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΑΣΥΛΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

Η συνολική προσέγγιση

Άρθρο 3

Συνολική προσέγγιση στη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης

1. Οι κοινές δράσεις που αναλαμβάνονται από την Ένωση και τα κράτη μέλη στον τομέα της διαχείρισης του ασύλου και της μετανάστευσης, στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, βασίζονται στην αρχή της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών, όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 80 ΣΛΕΕ, ακολουθώντας μια συνολική προσέγγιση, και καθοδηγούνται από την αρχή της ολοκληρωμένης χάραξης πολιτικής, σύμφωνα με το διεθνές και το ενωσιακό δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Με γενικό στόχο την αποτελεσματική διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης στο πλαίσιο του εφαρμοστέου δικαίου της Ένωσης, οι εν λόγω δράσεις έχουν τους ακόλουθους στόχους:

α) να διασφαλίζουν τη συνοχή μεταξύ των πολιτικών για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης κατά τη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών προς την Ένωση·

β) να αντιμετωπίζουν τις σχετικές μεταναστευτικές οδούς και τις μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις μεταξύ των κρατών μελών.

2. Η Επιτροπή, το Συμβούλιο και τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν τη συνεπή εφαρμογή των πολιτικών για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης, συμπεριλαμβανομένων τόσο των εσωτερικών όσο και των εξωτερικών συνιστωσών των εν λόγω πολιτικών, σε διαβούλευση με τα θεσμικά όργανα και φορείς, υπηρεσίες και οργανισμούς που είναι αρμόδιοι για τις εξωτερικές πολιτικές.

Άρθρο 4

Εσωτερικές συνιστώσες της συνολικής προσέγγισης

Για την επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο άρθρο 3 του παρόντος κανονισμού, οι εσωτερικές συνιστώσες της συνολικής προσέγγισης αποτελούνται από τα ακόλουθα στοιχεία:

α) στενή συνεργασία και αμοιβαία εταιρική σχέση μεταξύ των θεσμικών οργάνων, φορέων, υπηρεσιών και οργανισμών της Ένωσης, των κρατών μελών και διεθνών οργανισμών·

β) αποτελεσματική διαχείριση των εξωτερικών συνόρων των κρατών μελών, με βάση την ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1896 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([26])·

γ) πλήρης σεβασμός των υποχρεώσεων που προβλέπονται στο διεθνές και ενωσιακό δίκαιο σχετικά με άτομα που διασώζονται στη θάλασσα·

([26]) Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1896 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2019, για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1052/2013 και (ΕΕ) 2016/1624 (ΕΕ L 295 της 14.11.2019, σ. 1).

δ) ταχεία και αποτελεσματική πρόσβαση σε δίκαιη και αποδοτική διαδικασία διεθνούς προστασίας στο έδαφος των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων των εξωτερικών συνόρων των κρατών μελών, στα χωρικά ύδατα ή στις ζώνες διέλευσης των κρατών μελών και αναγνώριση υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών ως προσφύγων ή δικαιούχων επικουρικής προστασίας, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1348 και τον κανονισμό 2024/1347·

ε) προσδιορισμός του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας·

στ) αποτελεσματικά μέτρα για τη μείωση των κινήτρων και την πρόληψη των μη επιτρεπόμενων μετακινήσεων υπηκόων τρίτων χωρών και ανιθαγενών μεταξύ των κρατών μελών·

ζ) παροχή πρόσβασης σε κατάλληλες συνθήκες υποδοχής, σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2024/1346·

η) αποτελεσματική διαχείριση της επιστροφής των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών σύμφωνα με την οδηγία 2008/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [27]·

θ) αποτελεσματικά μέτρα για την παροχή κινήτρων και στήριξης για την ένταξη των δικαιούχων διεθνούς προστασίας στα κράτη μέλη·

ι) μέτρα για την καταπολέμηση της εκμετάλλευσης και τη μείωση της παράνομης απασχόλησης σύμφωνα με την οδηγία 2009/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [28]·

ια) κατά περίπτωση, ανάπτυξη και χρήση των επιχειρησιακών εργαλείων που έχουν δημιουργηθεί σε επίπεδο Ένωσης, μεταξύ άλλων από τον Οργανισμό Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής και τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο («Οργανισμός για το Άσυλο»), και των συστημάτων πληροφοριών της Ένωσης που διαχειρίζεται ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Λειτουργική Διαχείριση Συστημάτων ΤΠ Μεγάλης Κλίμακας στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης (eu-LISA).

Άρθρο 5

Εξωτερικές συνιστώσες της συνολικής προσέγγισης

Για την επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο άρθρο 3, η Ένωση και τα κράτη μέλη, στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, προωθούν και δημιουργούν εξατομικευμένες και αμοιβαία επωφελείς εταιρικές σχέσεις, σε πλήρη συμμόρφωση με το διεθνές και το ενωσιακό δίκαιο και με βάση τον πλήρη σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και προωθούν τη στενή συνεργασία με σχετικές τρίτες χώρες σε διμερές, περιφερειακό, πολυμερές και διεθνές επίπεδο, μεταξύ άλλων με σκοπό:

α) να προωθήσουν τη νόμιμη μετανάστευση και νόμιμες οδούς για τους υπηκόους τρίτων χωρών που χρειάζονται διεθνή προστασία και για όσους με άλλο τρόπο γίνονται δεκτοί να διαμείνουν νόμιμα στα κράτη μέλη·

β) να στηρίξουν τους εταίρους που φιλοξενούν μεγάλο αριθμό μεταναστών και προσφύγων που χρειάζονται διεθνή προστασία και να αναπτύξουν τις επιχειρησιακές τους ικανότητες στη διαχείριση της μετανάστευσης, του ασύλου και των συνόρων με πλήρη σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων·

γ) να αποτρέψουν την παράνομη μετανάστευση και να καταπολεμήσουν την παράνομη διακίνηση μεταναστών και την εμπορία ανθρώπων, συμπεριλαμβανομένης της μείωσης της ευαλωτότητας που προκαλείται από αυτές, διασφαλίζοντας παράλληλα το δικαίωμα υποβολής αίτησης διεθνούς προστασίας·

δ) να αντιμετωπίσουν τα βαθύτερα αίτια και τις κινητήριες δυνάμεις της παράνομης μετανάστευσης και του αναγκαστικού εκτοπισμού·

ε) να ενισχύσουν την αποτελεσματική επιστροφή, επανεισδοχή και επανένταξη·

στ) να διασφαλίσουν την πλήρη εφαρμογή της κοινής πολιτικής θεωρήσεων.

[27] Οδηγία 2008/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες στα κράτη μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών (ΕΕ L 348 της 24.12.2008, σ. 98).

[28] Οδηγία 2009/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2009, σχετικά με την επιβολή ελάχιστων προτύπων όσον αφορά τις κυρώσεις και τα μέτρα κατά των εργοδοτών που απασχολούν παράνομα διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών (ΕΕ L 168 της 30.6.2009, σ. 24).

Άρθρο 6

Αρχή της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών

1. Κατά την εκτέλεση των υποχρεώσεών τους δυνάμει του παρόντος κανονισμού, η Ένωση και τα κράτη μέλη τηρούν την αρχή της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 80 ΣΛΕΕ και συνεκτιμούν το κοινό συμφέρον τους από την αποτελεσματική λειτουργία των ενωσιακών πολιτικών διαχείρισης του ασύλου και της μετανάστευσης.

2. Κατά την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους δυνάμει του παρόντος κανονισμού, τα κράτη μέλη συνεργάζονται στενά και:

α) θεσπίζουν και διατηρούν εθνικά συστήματα για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης που παρέχουν αποτελεσματική πρόσβαση σε διαδικασίες διεθνούς προστασίας, χορηγούν διεθνή προστασία σε αιτούντες που τη χρειάζονται, και διασφαλίζουν την αποτελεσματική και αξιοπρεπή επιστροφή των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν παράνομα, σύμφωνα με την οδηγία 2008/115/ΕΚ, και παρέχουν και επενδύουν στην κατάλληλη υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία, σύμφωνα με την οδηγία 2024/1346·

β) διασφαλίζουν ότι διατίθενται οι απαραίτητοι πόροι και επαρκές ικανό προσωπικό για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και, όταν τα κράτη μέλη το κρίνουν αναγκαίο ή κατά περίπτωση, ζητούν στήριξη από σχετικούς φορείς, υπηρεσίες και οργανισμούς της Ένωσης για τον σκοπό αυτό·

γ) λαμβάνουν όλα τα εύλογα και αναλογικά μέτρα, σε πλήρη συμμόρφωση με τα θεμελιώδη δικαιώματα, για την πρόληψη και τη μείωση της παράνομης μετανάστευσης στα εδάφη των κρατών μελών, μεταξύ άλλων προλαμβάνοντας και καταπολεμώντας την παράνομη διακίνηση μεταναστών και την εμπορία ανθρώπων και προστατεύοντας τα δικαιώματα των παρανόμως διακινηθέντων μεταναστών που έχουν πέσει θύματα παράνομης διακίνησης ή εμπορίας ανθρώπων·

δ) εφαρμόζουν σωστά και ταχέως τους κανόνες για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας και, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, προβαίνουν στη μεταφορά αιτούντων στο υπεύθυνο κράτος μέλος σύμφωνα με τα κεφάλαια I έως VI του μέρους III και το κεφάλαιο I του μέρους IV·

ε) παρέχουν αποτελεσματική στήριξη σε άλλα κράτη μέλη με τη μορφή των συνεισφορών αλληλεγγύης, με βάση τις ανάγκες που ορίζονται στο μέρος II ή IV·

στ) λαμβάνουν αποτελεσματικά μέτρα για τη μείωση των κινήτρων και την πρόληψη μη επιτρεπόμενων μετακινήσεων υπηκόων τρίτων χωρών και ανιθαγενών μεταξύ των κρατών μελών·

3. Για τη στήριξη των κρατών μελών στην εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους, η μόνιμη εργαλειοθήκη της ΕΕ για τη μεταναστευτική στήριξη περιλαμβάνει τουλάχιστον:

α) επιχειρησιακή και τεχνική συνδρομή από τους αρμόδιους φορείς, υπηρεσίες και οργανισμούς της Ένωσης σύμφωνα με τις εντολές τους, ιδίως τον Οργανισμό για το Άσυλο σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/2303 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([29]), τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1896 και τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Ευρωπόλ) σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/794 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([30]).

β) στήριξη που παρέχεται από τα ταμεία της Ένωσης για την εφαρμογή του κοινού πλαισίου που ορίζεται στο παρόν μέρος σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1147 και, κατά περίπτωση, τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1148 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([31])·

γ) παρεκκλίσεις στο κεκτημένο της Ένωσης και παρέχουν στα κράτη μέλη τα απαραίτητα εργαλεία για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων μεταναστευτικών προκλήσεων, όπως αναφέρεται στους κανονισμούς (ΕΕ) 2024/1359 και (ΕΕ) 2024/1348 και στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1349 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([32])·

([29]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2303 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 2021, σχετικά με τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 439/2010 (ΕΕ L 468 της 30.12.2021, σ. 1).

([30]) Κανονισμός (ΕΕ) 2016/794 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2016, για τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Ευρωπόλ) και την αντικατάσταση και κατάργηση των αποφάσεων του Συμβουλίου 2009/371/ΔΕΥ, 2009/934/ΔΕΥ, 2009/935/ΔΕΥ, 2009/936/ΔΕΥ και 2009/968/ΔΕΥ (ΕΕ L 135 της 24.5.2016, σ. 53).

([31]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1148 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2021, για τη θέσπιση, ως μέρους του Ταμείου για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση των Συνόρων, του Μέσου Χρηματοδοτικής Στήριξης για τη Διαχείριση των Συνόρων και την Πολιτική Θεωρήσεων (ΕΕ L 251 της 15.7.2021, σ. 48).

([32]) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1349 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για τη θέσπιση διαδικασίας επιστροφής στα σύνορα και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1148 (ΕΕ L, 2024/1349, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1349/oj)

δ) ενεργοποίηση του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/836 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([33])·

ε) μέτρα για τη διευκόλυνση των δραστηριοτήτων επιστροφής και επανένταξης, μεταξύ άλλων μέσω της συνεργασίας με τρίτες χώρες, και σε πλήρη συμμόρφωση με τα θεμελιώδη δικαιώματα·

στ) ενισχυμένες δράσεις και διατομεακές δραστηριότητες σχετικά με την εξωτερική διάσταση της μετανάστευσης·

ζ) ενισχυμένη διπλωματική και πολιτική προσέγγιση·

η) συντονισμένες στρατηγικές επικοινωνίας·

θ) στήριξη αποτελεσματικών μεταναστευτικών πολιτικών που βασίζονται στα ανθρώπινα δικαιώματα σε τρίτες χώρες·

ι) προώθηση της νόμιμης μετανάστευσης και της ορθά διαχειριζόμενης κινητικότητας, μεταξύ άλλων ενισχύοντας τις διμερείς, περιφερειακές και διεθνείς εταιρικές σχέσεις για τη μετανάστευση, τον εκτοπισμό, τις νόμιμες οδούς και τις εταιρικές σχέσεις κινητικότητας.

Άρθρο 7

Στρατηγική προσέγγιση στη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης σε εθνικό επίπεδο

1. Τα κράτη μέλη διαθέτουν εθνικές στρατηγικές που θεσπίζουν μια στρατηγική προσέγγιση έτσι ώστε να εξασφαλίζουν ότι διαθέτουν ικανότητα για να εφαρμόζουν αποτελεσματικά το σύστημα διαχείρισης του ασύλου και της μετανάστευσής τους, σε πλήρη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από το ενωσιακό και διεθνές δίκαιο, λαμβάνοντας υπόψη την ιδιαίτερη κατάστασή τους, και ιδίως τη γεωγραφική τους θέση.

Κατά τον καθορισμό των εθνικών στρατηγικών τους, τα κράτη μέλη μπορούν να διαβουλεύονται με την Επιτροπή και τους σχετικούς φορείς, υπηρεσίες και οργανισμούς της Ένωσης, ιδίως με τον Οργανισμό για το Άσυλο, καθώς και με τοπικές και περιφερειακές αρχές, κατά περίπτωση και σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Οι εν λόγω στρατηγικές περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα εξής:

α) προληπτικά μέτρα για τη μείωση του κινδύνου της μεταναστευτικής πίεσης και σχεδιασμό για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, που λαμβάνει υπόψη τον σχεδιασμό για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης σύμφωνα με τους κανονισμούς (ΕΕ) 2019/1896 και (ΕΕ) 2021/2303 και την οδηγία (ΕΕ) 2024/1346 και τις εκθέσεις της Επιτροπής που εκδίδονται δυνάμει της σύστασης (ΕΕ) 2020/1366·

β) πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο τα εφαρμόζονται από τα κράτη μέλη οι αρχές που ορίζονται στο παρόν μέρος, καθώς και οι νομικές υποχρεώσεις που απορρέουν απ' αυτές σε εθνικό επίπεδο·

γ) πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο τα αποτελέσματα της παρακολούθησης που αναλαμβάνει ο Οργανισμός για το Άσυλο και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, και της αξιολόγησης που διενεργείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/922, καθώς και της παρακολούθησης που διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356 έχουν ληφθεί υπόψη.

2. Οι εθνικές στρατηγικές λαμβάνουν υπόψη άλλες σχετικές στρατηγικές και υφιστάμενα μέτρα στήριξης, και ιδίως τα μέτρα στήριξης στο πλαίσιο των κανονισμών (ΕΕ) 2021/1147 και (ΕΕ) 2021/2303, και είναι συνεπείς και συμπληρωματικές με τις εθνικές στρατηγικές για την ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1896.

3. Τα κράτη μέλη διαβιβάζουν τις εθνικές στρατηγικές τους για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης στην Επιτροπή έξι μήνες πριν από την έγκριση της στρατηγικής, όπως αναφέρεται στο άρθρο 8.

4. Για την εφαρμογή των υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένης της επιχειρησιακής στήριξης από τους φορείς, υπηρεσίες και οργανισμούς της, παρέχεται χρηματοδοτική και επιχειρησιακή στήριξη από την Ένωση σύμφωνα με τους κανονισμούς (ΕΕ) 2019/1986, (ΕΕ) 2021/1147, (ΕΕ) 2021/2303 και, κατά περίπτωση, (ΕΕ) 2021/1148.

5. Η Επιτροπή παρακολουθεί και παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη μεταναστευτική κατάσταση μέσω τακτικών εκθέσεων με βάση στοιχεία και πληροφορίες που συγκεντρώνουν η Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, ο Οργανισμός για το Άσυλο, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, ο Ευρωπόλ και ο Οργανισμός για τα Θεμελιώδη Δικαιώματα, και ιδίως με βάση τις

([33]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/836 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2021, για την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ περί μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης (ΕΕ L 185 της 26.5.2021, σ. 1).

πληροφορίες που συλλέγονται δυνάμει της σύστασης (ΕΕ) 2020/1366 και στο πλαίσιο του δικτύου του μηχανισμού της ΕΕ για την ετοιμότητα αντιμετώπισης και τη διαχείριση μεταναστευτικών κρίσεων και, όταν είναι απαραίτητο, με βάση πληροφορίες που παρέχονται από τα κράτη μέλη.

6. Η Επιτροπή καθορίζει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, υπόδειγμα προς χρήση από τα κράτη μέλη προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι εθνικές στρατηγικές τους είναι συγκρίσιμες όσον αφορά συγκεκριμένα βασικά στοιχεία, όπως ο σχεδιασμός έκτακτης ανάγκης. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 77 παράγραφος 2.

Άρθρο 8

Μια μακροπρόθεσμη ευρωπαϊκή στρατηγική για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης

1. Η Επιτροπή, κατόπιν διαβούλευσης με τα κράτη μέλη, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές εκθέσεις και αναλύσεις των φορέων, υπηρεσιών και οργανισμών της Ένωσης και με βάση τις εθνικές στρατηγικές που αναφέρονται στο άρθρο 7, καταρτίζει πενταετή ευρωπαϊκή στρατηγική για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης («στρατηγική») στην οποία καθορίζεται η στρατηγική προσέγγιση, με σκοπό τη διασφάλιση της συνεπούς εφαρμογής των εθνικών στρατηγικών. Η Επιτροπή διαβιβάζει τη στρατηγική στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο. Η στρατηγική δεν είναι νομικά δεσμευτική.

2. Η πρώτη στρατηγική εγκρίνεται έως τις 12 Δεκεμβρίου 2025 και στη συνέχεια ανά πενταετία.

3. Η στρατηγική περιλαμβάνει τις συνιστώσες που απαριθμούνται στα άρθρα 4 και 5, αποδίδει εξέχοντα ρόλο στη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και λαμβάνει επίσης υπόψη:

α) την εφαρμογή των εθνικών στρατηγικών διαχείρισης του ασύλου και της μετανάστευσης των κρατών μελών, που αναφέρονται στο άρθρο 7, και τη συμμόρφωσή τους με το ενωσιακό και διεθνές δίκαιο·

β) σχετικές πληροφορίες που συλλέγονται από την Επιτροπή βάσει της σύστασης (ΕΕ) 2020/1366·

γ) τις πληροφορίες που έχουν συλλέξει η Επιτροπή και ο Οργανισμός για το Άσυλο όσον αφορά την εφαρμογή του ενωσιακού κεκτημένου για το άσυλο·

δ) τις πληροφορίες που έχει συγκεντρώσει η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης και τα σχετικά όργανα, υπηρεσίες και οργανισμοί της Ένωσης, και ιδίως εκθέσεις του Οργανισμού για το Άσυλο, του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής και του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

ε) κάθε άλλη σχετική πληροφορία, μεταξύ άλλων από τα κράτη μέλη, τις αρχές παρακολούθησης, τους διεθνείς οργανισμούς, και άλλους σχετικούς φορείς, υπηρεσίες ή οργανισμούς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Ο ετήσιος κύκλος διαχείρισης της μετανάστευσης

Άρθρο 9

Η ετήσια ευρωπαϊκή έκθεση για το άσυλο και τη μετανάστευση

1. Η Επιτροπή εκδίδει σε ετήσια βάση την ευρωπαϊκή ετήσια έκθεση για το άσυλο και τη μετανάστευση, αξιολογώντας την κατάσταση όσον αφορά το άσυλο, την υποδοχή και τη μετανάστευση κατά τους προηγούμενους 12 μήνες και τυχόν πιθανές εξελίξεις, και παρέχοντας μια στρατηγική εικόνα της κατάστασης στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου, η οποία χρησιμεύει επίσης ως εργαλείο έγκαιρης προειδοποίησης και ευαισθητοποίησης για την Ένωση («έκθεση»).

2. Η έκθεση βασίζεται σε σχετικά ποσοτικά και ποιοτικά δεδομένα και πληροφορίες που παρέχονται από τα κράτη μέλη, την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, τον Οργανισμό για το Άσυλο, τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, την Ευρωπόλ και τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μπορεί επίσης να λαμβάνει υπόψη πληροφορίες που παρέχονται από άλλους σχετικούς φορείς, υπηρεσίες, οργανισμούς ή όργανα.

3. Η έκθεση περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

α) εκτίμηση της συνολικής κατάστασης, που καλύπτει όλες τις μεταναστευτικές οδούς στην Ένωση και σε όλα τα κράτη μέλη, και ιδίως:

i) τον αριθμό των αιτήσεων διεθνούς προστασίας και τις ιθαγένειες των αιτούντων·

ii) τον αριθμό των ταυτοποιημένων ασυνόδευτων ανηλίκων και, κατά περίπτωση, των προσώπων με ειδικές ανάγκες υποδοχής ή διαδικαστικές ανάγκες·

iii) τον αριθμό των υπηκόων τρίτων χωρών ή των ανιθαγενών στους οποίους έχει χορηγηθεί διεθνής προστασία δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347·

iv) τον αριθμό των πρωτοβάθμιων και τελικών αποφάσεων ασύλου·

v) την ικανότητα υποδοχής των κρατών μελών·

vi) τον αριθμό των υπηκόων τρίτων χωρών που εντοπίστηκαν από τις αρχές των κρατών μελών ενώ δεν πληρούσαν ή δεν πληρούσαν πλέον τις προϋποθέσεις εισόδου, παραμονής ή διαμονής στο κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένων των προσώπων που υπερβαίνουν την επιτρεπόμενη διάρκεια παραμονής όπως ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 19 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/2226 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([34])·

vii) τον αριθμό των αποφάσεων επιστροφής που εξέδωσαν τα κράτη μέλη και τον αριθμό των υπηκόων τρίτων χωρών που εγκατέλειψαν το έδαφος των κρατών μελών βάσει απόφασης επιστροφής που είναι σύμφωνη με την οδηγία 2008/115/ΕΚ·

viii) τον αριθμό των υπηκόων τρίτων χωρών ή των ανιθαγενών που έγιναν δεκτοί από τα κράτη μέλη μέσω ενωσιακών και εθνικών προγραμμάτων επανεγκατάστασης ή εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους·

ix) τον αριθμό των υπηκόων τρίτων χωρών που υπόκεινται στη διαδικασία στα σύνορα που προβλέπεται στους κανονισμούς (ΕΕ) 2024/1348 και (ΕΕ) 2024/1349 τις ιθαγένειές τους·

x) τον αριθμό των εισερχόμενων και εξερχόμενων αιτημάτων αναδοχής ή εκ νέου ανάληψης σύμφωνα με τα άρθρα 39 και 41·

xi) τον αριθμό αποφάσεων μεταφοράς και τους αριθμούς των μεταφορών που πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό·

xii) τον αριθμό και την ιθαγένεια των υπηκόων τρίτων χωρών που αποβιβάστηκαν μετά από επιχειρήσεις και δραστηριότητες έρευνας και διάσωσης, και τον αριθμό των αιτήσεων διεθνούς προστασίας που καταχωρίστηκαν από τους εν λόγω υπηκόους τρίτων χωρών·

xiii) τα κράτη μέλη που αντιμετώπισαν επαναλαμβανόμενες αφίξεις διά θαλάσσης, ιδίως μέσω αποβιβάσεων μετά από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης·

xiv) τον αριθμό των υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών στους οποίους απαγορεύθηκε η είσοδος σύμφωνα με το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/399·

xv) τον αριθμό των υπηκόων τρίτων χωρών ή των ανιθαγενών στους οποίους έχει χορηγηθεί προσωρινή προστασία σύμφωνα με την οδηγία 2001/55/ΕΚ του Συμβουλίου ([35])·

xvi) τον αριθμό των συλληφθέντων για παράνομη διέλευση των εξωτερικών χερσαίων, θαλάσσιων ή εναέριων συνόρων, με την προϋπόθεση ότι τα στοιχεία αυτά είναι διαθέσιμα και επαληθεύσιμα, και τον αριθμό των αποπειρών παράνομης διέλευσης των συνόρων·

xvii) τη στήριξη που παρείχαν οι φορείς, οι υπηρεσίες και οι οργανισμοί της Ένωσης στα κράτη μέλη·

β) μια προβολή για το επόμενο έτος, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των προβλεπόμενων αφίξεων διά θαλάσσης, με βάση τη συνολική μεταναστευτική κατάσταση κατά το προηγούμενο έτος και λαμβανομένης υπόψη της τρέχουσας κατάστασης, αντικατοπτρίζοντας παράλληλα την προηγούμενη πίεση·

([34]) Κανονισμός (ΕΕ) 2017/2226 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2017, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εισόδου/εξόδου (ΣΕΕ) για την καταχώριση δεδομένων εισόδου και εξόδου και δεδομένων άρνησης εισόδου των υπηκόων τρίτων χωρών που διέρχονται τα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών, τον καθορισμό των όρων πρόσβασης στο ΣΕΕ για σκοπούς επιβολής του νόμου και την τροποποίηση της σύμβασης εφαρμογής της Συμφωνίας του Σένγκεν και των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 767/2008 και (ΕΕ) αριθ. 1077/2011 (ΕΕ L 327 της 9.12.2017, σ. 20).

([35]) Οδηγία 2001/55/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 2001, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές παροχής προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων και μέτρα για τη δίκαιη κατανομή των βαρών μεταξύ κρατών μελών όσον αφορά την υποδοχή και την αντιμετώπιση των συνεπειών της υποδοχής αυτών των ατόμων (ΕΕ L 212 της 7.8.2001, σ. 12).

γ) πληροφορίες σχετικά με το επίπεδο ετοιμότητας στην Ένωση και στα κράτη μέλη και τον πιθανό αντίκτυπο των προβλεπόμενων καταστάσεων·

δ) πληροφορίες σχετικά με τα επίπεδα ικανότητας των κρατών μελών, ιδίως όσον αφορά την ικανότητα υποδοχής·

ε) το αποτέλεσμα παρακολούθησης που αναλαμβάνει ο Οργανισμός για το Άσυλο και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, και της αξιολόγησης που διενεργείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/922, καθώς και της παρακολούθησης που διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356, όπως αναφέρεται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο στοιχείο γ) του παρόντος κανονισμού·

στ) εκτίμηση του κατά πόσον απαιτούνται μέτρα αλληλεγγύης και μέτρα στο πλαίσιο της μόνιμης εργαλειοθήκης της ΕΕ για τη μετανάστευση για τη στήριξη του οικείου κράτους μέλους ή των οικείων κρατών μελών.

4. Η Επιτροπή εγκρίνει την έκθεση έως τις 15 Οκτωβρίου κάθε έτους και τη διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

5. Η έκθεση παρέχει τη βάση για τη λήψη αποφάσεων σε επίπεδο Ένωσης σχετικά με τα μέτρα που απαιτούνται για τη διαχείριση των μεταναστευτικών καταστάσεων.

6. Η πρώτη Στρατηγική εγκρίνεται έως τις 15 Οκτωβρίου 2025.

7. Για τους σκοπούς της έκθεσης, τα κράτη μέλη, ο Οργανισμός για το Άσυλο, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, η Ευρωπόλ και ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρέχουν τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 10 έως την 1η Ιουνίου κάθε έτους.

8. Η Επιτροπή συγκαλεί συνεδρίαση του μηχανισμού της ΕΕ για την ετοιμότητα αντιμετώπισης και τη διαχείριση μεταναστευτικών κρίσεων κατά το πρώτο δεκαπενθήμερο του Ιουλίου κάθε έτους για να παρουσιάσει την αρχική εκτίμηση της κατάστασης και να ανταλλάξει πληροφορίες με τα μέλη του εν λόγω μηχανισμού. Η σύνθεση και ο τρόπος λειτουργίας του μηχανισμού της ΕΕ για την ετοιμότητα αντιμετώπισης και τη διαχείριση μεταναστευτικών κρίσεων καθορίζονται από τη σύσταση (ΕΕ) 2020/1366 στην αρχική της έκδοση.

9. Τα κράτη μέλη και οι αρμόδιοι φορείς, υπηρεσίες και οργανισμοί της Ένωσης παρέχουν στην Επιτροπή επικαιροποιημένες πληροφορίες έως την 1η Σεπτεμβρίου κάθε έτους.

10. Η Επιτροπή συγκαλεί συνεδρίαση του μηχανισμού για την ετοιμότητα αντιμετώπισης και τη διαχείριση μεταναστευτικών κρίσεων έως τις 30 Σεπτεμβρίου κάθε έτους με σκοπό να παρουσιάσει την ενοποιημένη εκτίμηση της κατάστασης. Η σύνθεση και ο τρόπος λειτουργίας του μηχανισμού της ΕΕ για την ετοιμότητα αντιμετώπισης και τη διαχείριση μεταναστευτικών κρίσεων καθορίζονται από τη σύσταση (ΕΕ) 2020/1366 στην αρχική της έκδοση.

Άρθρο 10

Πληροφορίες για την εκτίμηση της συνολικής μεταναστευτικής κατάστασης, της μεταναστευτικής πίεσης, του κινδύνου μεταναστευτικής πίεσης ή της σημαντικής μεταναστευτικής κατάστασης

1. Όταν η Επιτροπή αξιολογεί τη συνολική μεταναστευτική κατάσταση, ή κατά πόσον ένα κράτος μέλος υφίσταται μεταναστευτική πίεση, κίνδυνο μεταναστευτικής πίεσης ή αντιμετωπίζει σημαντική μεταναστευτική κατάσταση, χρησιμοποιεί την έκθεση που αναφέρεται στο άρθρο 9 και λαμβάνει υπόψη τυχόν περαιτέρω πληροφορίες σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 3 στοιχείο α).

2. Η Επιτροπή λαμβάνει επίσης υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία:

α) τις πληροφορίες που υποβάλλει το οικείο κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένων της εκτίμησης των αναγκών και της ικανότητάς του και των οικείων μέτρων ετοιμότητας, και τυχόν πρόσθετων σχετικών πληροφοριών που περιλαμβάνονται στην εθνική στρατηγική που αναφέρεται στο άρθρο 7·

β) το επίπεδο συνεργασίας στον τομέα της μετανάστευσης καθώς και στον τομέα των επιστροφών και της επανεισδοχής, μεταξύ άλλων συνεκτιμώντας την ετήσια έκθεση σύμφωνα με το άρθρο 25α του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 810/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([36]), με τρίτες χώρες καταγωγής και διέλευσης, πρώτες χώρες ασύλου και ασφαλείς τρίτες χώρες, όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1348·

([36]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 810/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, για τη θέσπιση κοινοτικού κώδικα θεωρήσεων (κώδικας θεωρήσεων) (ΕΕ L 243 της 15.9.2009, σ. 1).

γ) τη γεωπολιτική κατάσταση στις σχετικές τρίτες χώρες, καθώς και τα βαθύτερα αίτια της μετανάστευσης και τις πιθανές καταστάσεις εργαλειοποίησης μεταναστών και τις πιθανές εξελίξεις στον τομέα των παράνομων αφίξεων μέσω των εξωτερικών συνόρων των κρατών μελών που ενδέχεται να επηρεάσουν τις μεταναστευτικές μετακινήσεις·

δ) τις σχετικές συστάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 20 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/922, στο άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2303 και στο άρθρο 32 παράγραφος 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1896·

ε) πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν σύμφωνα με τη σύσταση (ΕΕ) 2020/1366·

στ) τις εκθέσεις για την ολοκληρωμένη επίγνωση και ανάλυση καταστάσεων στο πλαίσιο της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2018/1993 του Συμβουλίου ([37]), υπό την προϋπόθεση ότι έχει ενεργοποιηθεί η ολοκληρωμένη αντιμετώπιση πολιτικών κρίσεων, ή ότι έχει εκδοθεί η έκθεση για την επίγνωση και ανάλυση της μεταναστευτικής κατάστασης του πρώτου σταδίου του μηχανισμού της ΕΕ για την ετοιμότητα αντιμετώπισης και τη διαχείριση μεταναστευτικών κρίσεων, όταν δεν έχει ενεργοποιηθεί η ολοκληρωμένη αντιμετώπιση πολιτικών κρίσεων·

ζ) πληροφορίες από τη διαδικασία υποβολής εκθέσεων για την ελευθέρωση του καθεστώτος θεωρήσεων και τους σχετικούς διαλόγους με τρίτες χώρες·

η) τριμηνιαία δελτία για τη μετανάστευση και άλλες εκθέσεις του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

θ) τη στήριξη που παρέχεται από τους φορείς, υπηρεσίες και οργανισμούς της Ένωσης στα κράτη μέλη·

ι) σχετικά μέρη της έκθεσης αξιολόγησης ευαλωτότητας, όπως αναφέρεται στο άρθρο 32 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1896·

ια) την κλίμακα και τις τάσεις των μη επιτρεπόμενων μετακινήσεων υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών μεταξύ των κρατών μελών με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες από τους αρμόδιους φορείς, υπηρεσίες και οργανισμούς της Ένωσης και την ανάλυση δεδομένων από τα σχετικά συστήματα πληροφοριών.

3. Επιπλέον, για να εκτιμήσει κατά πόσον ένα κράτος μέλος αντιμετωπίζει σημαντική μεταναστευτική κατάσταση, η Επιτροπή λαμβάνει επίσης υπόψη το σωρευτικό αποτέλεσμα των τρεχουσών και προηγούμενων ετήσιων αφίξεων υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών.

Άρθρο 11

Εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής για τον προσδιορισμό των κρατών μελών που υφίστανται μεταναστευτική πίεση, διατρέχουν κίνδυνο μεταναστευτικής πίεσης ή αντιμετωπίζουν σημαντική μεταναστευτική κατάσταση

1. Μαζί με την έκθεση που αναφέρεται στο άρθρο 9, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική απόφαση με την οποία καθορίζεται κατά πόσον ένα συγκεκριμένο κράτος μέλος υφίσταται μεταναστευτική πίεση ή διατρέχει κίνδυνο μεταναστευτικής πίεσης κατά τη διάρκεια του επόμενου έτους ή αντιμετωπίζει σημαντική μεταναστευτική κατάσταση.

Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή διαβουλεύεται με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη. Για τις διαβουλεύσεις αυτές η Επιτροπή μπορεί να ορίσει προθεσμία.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, η Επιτροπή χρησιμοποιεί τις πληροφορίες που συλλέγονται σύμφωνα με το άρθρο 10, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα στοιχεία της έκθεσης που αναφέρεται στο άρθρο 9, όλες τις μεταναστευτικές οδούς, συμπεριλαμβανομένων των ιδιαιτεροτήτων του διαρθρωτικού φαινομένου των αποβιβάσεων μετά από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης και των μη επιτρεπόμενων μετακινήσεων υπηκόων τρίτων χωρών και ανιθαγενών μεταξύ των κρατών μελών, καθώς και την προηγούμενη πίεση επί του οικείου κράτους μέλους και την τρέχουσα κατάσταση.

3. Όταν κατά τους τελευταίους 12 μήνες ένα κράτος μέλος έχει αντιμετωπίσει μεγάλο αριθμό αφίξεων λόγω επαναλαμβανόμενων αποβιβάσεων μετά από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης, η Επιτροπή θεωρεί ότι το εν λόγω κράτος μέλος υφίσταται μεταναστευτική πίεση, υπό την προϋπόθεση ότι οι αφίξεις αυτές είναι τέτοιας κλίμακας ώστε να δημιουργούν δυσανάλογες υποχρεώσεις σε ακόμη και καλά προετοιμασμένο σύστημα ασύλου, υποδοχής και μετανάστευσης του εν λόγω κράτους μέλους.

4. Η Επιτροπή εκδίδει την εκτελεστική της απόφαση έως τις 15 Οκτωβρίου κάθε έτους και τη διαβιβάζει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

([37]) Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/1993 του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, ως προς τις ρυθμίσεις για την ολοκληρωμένη αντιμετώπιση πολιτικών κρίσεων της ΕΕ (ΕΕ L 320 της 17.12.2018, σ. 28).

Άρθρο 12

Πρόταση της Επιτροπής για εκτελεστική πράξη του Συμβουλίου για τη δημιουργία της ετήσιας δεξαμενής αλληλεγγύης

1. Κάθε έτος, με βάση και μαζί με την έκθεση που αναφέρεται στο άρθρο 9, η Επιτροπή υποβάλλει πρόταση εκτελεστικής πράξης του Συμβουλίου για τη δημιουργία της ετήσιας δεξαμενής αλληλεγγύης που απαιτείται για την αντιμετώπιση της μεταναστευτικής κατάστασης κατά το επόμενο έτος με ισορροπημένο και αποτελεσματικό τρόπο. Η εν λόγω πρόταση αντικατοπτρίζει τις ετήσιες προβλεπόμενες ανάγκες αλληλεγγύης των κρατών μελών που υφίστανται μεταναστευτική πίεση.

2. Η πρόταση της Επιτροπής που αναφέρεται στην παράγραφο 1 προσδιορίζει τον συνολικό ετήσιο αριθμό των απαιτούμενων μετεγκαταστάσεων και χρηματοδοτικών συνεισφορών για την ετήσια δεξαμενή αλληλεγγύης σε επίπεδο Ένωσης, οι οποίες είναι τουλάχιστον:

α) 30 000 για τις μετεγκαταστάσεις·

β) 600 εκατομμύρια EUR για τις χρηματοδοτικές συνεισφορές.

Η πρόταση της Επιτροπής που αναφέρεται στην παράγραφο 1 καθορίζει επίσης τις ετήσιες ενδεικτικές συνεισφορές για κάθε κράτος μέλος από την εφαρμογή της κλείδας αναφοράς που ορίζεται στο άρθρο 66 με σκοπό τη διευκόλυνση της διαδικασίας ανάληψης δεσμεύσεων των συνεισφορών αλληλεγγύης του («ανάληψη δεσμεύσεων») σύμφωνα με το άρθρο 13.

3. Κατά τον προσδιορισμό του επιπέδου ευθύνης σε ολόκληρη την Ένωση που πρέπει να επιμερίζεται σε όλα τα κράτη μέλη και του επακόλουθου επιπέδου αλληλεγγύης, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη σχετικά ποιοτικά και ποσοτικά κριτήρια, συμπεριλαμβανομένων, για το σχετικό έτος, του συνολικού αριθμού αφίξεων, των μέσων ποσοστών αναγνώρισης, καθώς και των μέσων ποσοστών επιστροφών. Η Επιτροπή λαμβάνει επίσης υπόψη ότι τα κράτη μέλη που θα γίνουν επωφελούμενα κράτη μέλη, δυνάμει του άρθρου 58 παράγραφος 1 δεν υποχρεούνται να υλοποιήσουν τις συνεισφορές αλληλεγγύης για τις οποίες δεσμεύτηκαν.

Η Επιτροπή μπορεί να προσδιορίζει μεγαλύτερο αριθμό μετεγκαταστάσεων και χρηματοδοτικών συνεισφορών από εκείνες που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου καθώς και άλλες μορφές αλληλεγγύης, όπως ορίζεται στο άρθρο 56 παράγραφος 2 στοιχείο γ), ανάλογα με την ανάγκη για τέτοια μέτρα που προκύπτουν από τις ειδικές προκλήσεις στον τομέα της μετανάστευσης στο οικείο κράτος μέλος. Προκειμένου να διατηρηθεί η ίση αξία των διαφόρων τύπων μέτρων αλληλεγγύης, διατηρείται ο λόγος μεταξύ των αριθμών που ορίζονται στην παράγραφο 2 στοιχεία α) και β) του παρόντος άρθρου.

4. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν από τις πληροφορίες που παρέχονται από τα κράτη μέλη και τους σχετικούς φορείς, υπηρεσίες και οργανισμούς της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 2, ή από τις διαβουλεύσεις που διεξάγει η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 1 δεν προκύπτει ανάγκη για μέτρα αλληλεγγύης για το επόμενο έτος, η πρόταση της Επιτροπής που αναφέρεται στην παράγραφο 1 λαμβάνει δεόντως υπόψη το γεγονός αυτό.

5. Σε περίπτωση που η Επιτροπή διαπιστώσει σε μια εκτελεστική απόφαση όπως αναφέρεται στο άρθρο 11 ότι ένα ή περισσότερα κράτη μέλη υφίστανται μεταναστευτική πίεση ως αποτέλεσμα μεγάλου αριθμού αφίξεων που προέρχονται από επαναλαμβανόμενες αποβιβάσεις μετά από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες των οικείων κρατών μελών, η Επιτροπή καθορίζει το ενδεικτικό ποσοστό της ετήσιας δεξαμενής αλληλεγγύης που πρέπει να διατίθεται στα εν λόγω κράτη μέλη.

6. Η Επιτροπή εγκρίνει την πρόταση που αναφέρεται στην παράγραφο 1του παρόντος άρθρου έως τις 15 Οκτωβρίου κάθε έτους και τη διαβιβάζει στο Συμβούλιο. Η Επιτροπή διαβιβάζει ταυτόχρονα την εν λόγω πρόταση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Έως ότου εκδοθεί η εκτελεστική πράξη του Συμβουλίου που αναφέρεται στο άρθρο 57, η πρόταση της Επιτροπής που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου δεν δημοσιοποιείται. Η διαβάθμιση «RESTREINT UE/EU RESTRICTED» γίνεται σύμφωνα με την απόφαση 2013/488/ΕΕ του Συμβουλίου ([38]).

Άρθρο 13

Το φόρουμ αλληλεγγύης υψηλού επιπέδου της ΕΕ

1. Για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή του μέρους IV του παρόντος κανονισμού, συγκροτείται φόρουμ αλληλεγγύης υψηλού επιπέδου της ΕΕ («φόρουμ υψηλού επιπέδου»), το οποίο αποτελείται από αντιπροσώπους των κρατών μελών και προεδρεύεται από το κράτος μέλος που ασκεί την Προεδρία του Συμβουλίου. Τα κράτη μέλη εκπροσωπούνται στο κατάλληλο επίπεδο ευθύνης και εξουσίας λήψης αποφάσεων για την εκτέλεση των καθηκόντων που ανατίθενται στο φόρουμ υψηλού επιπέδου.

([38]) Απόφαση 2013/488/ΕΕ του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τους κανόνες ασφαλείας για την προστασία των διαβαθμισμένων πληροφοριών της ΕΕ (ΕΕ L 274 της 15.10.2013, σ. 1).

Τρίτες χώρες που έχουν συνάψει με την Ένωση συμφωνία σχετικά με τα κριτήρια και τους μηχανισμούς για τον προσδιορισμό του κράτους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που κατατίθεται σε κράτος μέλος ή στην εκάστοτε τρίτη χώρα μπορούν, προκειμένου να συμβάλουν στην αλληλεγγύη σε ad hoc βάση, να κληθούν να συμμετέχουν στο φόρουμ υψηλού επιπέδου, κατά περίπτωση.

2. Το Συμβούλιο συγκαλεί το φόρουμ υψηλού επιπέδου εντός 15 ημερών από την έγκριση της έκθεσης που αναφέρεται στο άρθρο 9, της απόφασης που αναφέρεται στο άρθρο 11 και της πρότασης της Επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 12.

3. Κατά τη συνεδρίαση που αναφέρεται στην παράγραφο 2, το φόρουμ υψηλού επιπέδου λαμβάνει υπόψη την έκθεση που αναφέρεται στο άρθρο 9, την εκτελεστική απόφαση που αναφέρεται στο άρθρο 11 και την πρόταση της Επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 12 και εξετάζει τη συνολική κατάσταση. Καταλήγει επίσης σε συμπέρασμα σχετικά με τα μέτρα αλληλεγγύης και το απαιτούμενο επίπεδο της συνεισφοράς δυνάμει της διαδικασίας που ορίζεται στο άρθρο 57 και, όπου κρίνεται αναγκαίο, σχετικά με άλλα μέτρα αντιμετώπισης της μετανάστευσης στους τομείς της ευθύνης, της ετοιμότητας και της έκτακτης ανάγκης, καθώς και σχετικά με την εξωτερική διάσταση της μετανάστευσης. Κατά τη διάρκεια αυτής της συνεδρίασης του φόρουμ υψηλού επιπέδου, τα κράτη μέλη δεσμεύονται να καταβάλουν τις συνεισφορές αλληλεγγύης τους για τη δημιουργία της ετήσιας δεξαμενής αλληλεγγύης σύμφωνα με το άρθρο 57.

4. Όταν το Συμβούλιο, με πρωτοβουλία κράτους μέλους ή κατόπιν πρόσκλησης της Επιτροπής, θεωρεί ότι οι συνεισφορές αλληλεγγύης στην ετήσια δεξαμενή αλληλεγγύης είναι ανεπαρκείς σε σχέση με τις ανάγκες που εντοπίστηκαν, μεταξύ άλλων όταν έχουν χορηγηθεί σημαντικές μειώσεις σύμφωνα με τα άρθρα 61 και 62, ή ένα ή περισσότερα κράτη μέλη που υφίστανται μεταναστευτική πίεση έχουν υψηλότερες ανάγκες από τις αναμενόμενες ή η συνολική κατάσταση απαιτεί πρόσθετη στήριξη αλληλεγγύης, το Συμβούλιο συγκαλεί εκ νέου με απλή πλειοψηφία το φόρουμ υψηλού επιπέδου για να ζητήσει από τα κράτη μέλη να παράσχουν πρόσθετες συνεισφορές αλληλεγγύης. Για κάθε διαδικασία ανάληψης δεσμεύσεων ακολουθείται η διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 57.

Άρθρο 14

Το φόρουμ αλληλεγγύης τεχνικού επιπέδου της ΕΕ

1. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ομαλή λειτουργία του μέρους IV του παρόντος κανονισμού, συγκροτείται φόρουμ αλληλεγγύης τεχνικού επιπέδου της ΕΕ («φόρουμ τεχνικού επιπέδου») και ο συντονιστής αλληλεγγύης της ΕΕ συγκαλεί, εξ ονόματος της Επιτροπής, το φόρουμ αυτό και προεδρεύει αυτού.

2. Το φόρουμ τεχνικού επιπέδου απαρτίζεται από εκπροσώπους των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών σε επίπεδο επαρκώς ανώτερο για την εκτέλεση των καθηκόντων που του ανατίθενται.

3. Τρίτες χώρες που έχουν συνάψει με την Ένωση συμφωνία σχετικά με τα κριτήρια και τους μηχανισμούς για τον προσδιορισμό του κράτους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που κατατίθεται σε κράτος μέλος ή στην εκάστοτε τρίτη χώρα μπορούν, προκειμένου να συμβάλουν στην αλληλεγγύη σε ad hoc βάση, να κληθούν να συμμετέχουν στο φόρουμ τεχνικού επιπέδου, κατά περίπτωση.

4. Ο Οργανισμός για το Άσυλο συμμετέχει στο φόρουμ τεχνικού επιπέδου. Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής και ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά περίπτωση και όταν προσκαλούνται από τον συντονιστή αλληλεγγύης της ΕΕ, συμμετέχουν στο φόρουμ τεχνικού επιπέδου. Οι οργανισμοί των Ηνωμένων Εθνών, ανάλογα με τη συμμετοχή τους στον μηχανισμό αλληλεγγύης, μπορούν επίσης να κληθούν να συμμετάσχουν.

5. Μετά την έκδοση της εκτελεστικής πράξης του Συμβουλίου που αναφέρεται στο άρθρο 57, ο συντονιστής αλληλεγγύης της ΕΕ συγκαλεί μια πρώτη συνεδρίαση του φόρουμ τεχνικού επιπέδου. Μετά την πρώτη αυτή συνεδρίαση, το φόρουμ τεχνικού επιπέδου συνεδριάζει σε τακτική βάση και όσο συχνά απαιτείται, ιδίως σύμφωνα με το άρθρο 58 παράγραφος 3 και το άρθρο 59 παράγραφος 6, προκειμένου να τεθεί σε λειτουργία ο μηχανισμός αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες αλληλεγγύης με τις συνεισφορές που προσδιορίζονται.

Άρθρο 15

Ο συντονιστής αλληλεγγύης της ΕΕ

1. Η Επιτροπή διορίζει συντονιστή αλληλεγγύης της ΕΕ για να συντονίζει σε τεχνικό επίπεδο την εφαρμογή του μηχανισμού αλληλεγγύης σύμφωνα με το μέρος IV του παρόντος κανονισμού.

2. Ο συντονιστής αλληλεγγύης της ΕΕ:

α) στηρίζει τις δραστηριότητες μετεγκατάστασης από το επωφελούμενο κράτος μέλος στο συνεισφέρον κράτος μέλος·

β) συντονίζει και υποστηρίζει την επικοινωνία μεταξύ των κρατών μελών και των φορέων, υπηρεσιών, οργανισμών και οντοτήτων που συμμετέχουν στην εφαρμογή του μηχανισμού αλληλεγγύης·

γ) τηρεί επισκόπηση των αναγκών των επωφελούμενων κρατών μελών και των συνεισφορών των συνεισφερόντων κρατών μελών και παρακολουθεί τη συνεχιζόμενη εφαρμογή των μέτρων αλληλεγγύης·

δ) διοργανώνει, σε τακτά χρονικά διαστήματα, συνεδριάσεις μεταξύ των αρχών των κρατών μελών για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική και αποδοτική επιχειρησιακή λειτουργία της ετήσιας δεξαμενής αλληλεγγύης, προκειμένου να διευκολυνθεί η βέλτιστη αλληλεπίδραση και συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών·

ε) προάγει τις βέλτιστες πρακτικές στην εφαρμογή του μηχανισμού αλληλεγγύης·

στ) συγκαλεί και προεδρεύει του φόρουμ τεχνικού επιπέδου·

ζ) εκτελεί τα καθήκοντα που αναφέρονται στο άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1359.

3. Για τους σκοπούς της παραγράφου 2, ο συντονιστής αλληλεγγύης της ΕΕ επικουρείται από γραφείο και διαθέτει τους αναγκαίους οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων του. Ο συντονιστής αλληλεγγύης της ΕΕ συνεργάζεται στενά με τον Οργανισμό για το Άσυλο, μεταξύ άλλων σχετικά με τις πρακτικές λεπτομέρειες της μετεγκατάστασης δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

4. Η έκθεση που αναφέρεται στο άρθρο 9 παρουσιάζει την κατάσταση εφαρμογής και λειτουργίας του μηχανισμού αλληλεγγύης.

5. Τα κράτη μέλη παρέχουν στον συντονιστή αλληλεγγύης της ΕΕ τα αναγκαία δεδομένα και πληροφορίες για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων του.

ΜΕΡΟΣ III

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΤΟΥ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΜΕΛΟΥΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Γενικές αρχές και εγγυήσεις

Άρθρο 16

Πρόσβαση στη διαδικασία εξέτασης αίτησης διεθνούς προστασίας

1. Τα κράτη μέλη εξετάζουν κάθε αίτηση διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται από υπήκοο τρίτης χώρας ή από ανιθαγενή στο έδαφος οποιουδήποτε απ' αυτά, συμπεριλαμβανομένων των συνόρων ή των ζωνών διέλευσης. Η αίτηση εξετάζεται από ένα μόνο κράτος μέλος, το οποίο είναι το υπεύθυνο κράτος μέλος βάσει των κριτηρίων που αναφέρονται στο κεφάλαιο II ή στις ρήτρες που ορίζονται στο κεφάλαιο III του παρόντος μέρους.

2. Με την επιφύλαξη των κανόνων που ορίζονται στο μέρος IV του παρόντος κανονισμού, αν δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί ένα κράτος μέλος ως υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας βάσει των κριτηρίων που αναφέρονται στον παρόντα κανονισμό, υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης είναι το πρώτο κράτος μέλος στο οποίο καταχωρίστηκε η αίτηση διεθνούς προστασίας.

3. Όταν ένα κράτος μέλος αδυνατεί να μεταφέρει αιτούντα στο κράτος μέλος που έχει προσδιοριστεί πρωτίστως ως υπεύθυνο, εξαιτίας βάσιμων λόγων που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο αιτών, λόγω της μεταφοράς στο κράτος μέλος, θα αντιμετώπιζε πραγματικό κίνδυνο παραβίασης των θεμελιωδών δικαιωμάτων του που αναλογεί σε απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση κατά την έννοια του άρθρου 4 του Χάρτη, το προσδιορίζον κράτος μέλος εξακολουθεί να εξετάζει τα κριτήρια του κεφαλαίου II ή τις ρήτρες που ορίζονται στο κεφάλαιο III του παρόντος μέρους ώστε να διαπιστώσει αν άλλο κράτος μέλος μπορεί να προσδιοριστεί ως υπεύθυνο.

Όταν ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να προβεί στη μεταφορά σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου σε κράτος μέλος που έχει προσδιοριστεί βάσει των κριτηρίων του κεφαλαίου II ή τις ρήτρες που ορίζονται στο κεφάλαιο III του παρόντος μέρους ή στο πρώτο κράτος μέλος στο οποίο υποβλήθηκε η αίτηση, και δεν μπορεί να ορίσει κατά πόσο ένα άλλο κράτος μέλος μπορεί να προσδιοριστεί ως υπεύθυνο, το εν λόγω κράτος μέλος καθίσταται το υπεύθυνο κράτος μέλος για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας.

4. Αν δεν έχει διεξαχθεί ο έλεγχος ασφαλείας που ορίζεται στο άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356 σύμφωνα με τον εν λόγω κανονισμό, το πρώτο κράτος μέλος στο οποίο καταχωρίστηκε η αίτηση διεθνούς προστασίας εξετάζει, το συντομότερο δυνατό μετά την καταχώριση της αίτησης, αν συντρέχουν εύλογοι λόγοι για τους οποίους ο αιτών συνιστά απειλή για την εσωτερική ασφάλεια, προτού εφαρμόσει τα κριτήρια για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους σύμφωνα με το κεφάλαιο ΙΙ ή τις ρήτρες που ορίζονται στο κεφάλαιο ΙΙΙ του παρόντος μέρους.

Αν έχει διεξαχθεί ο έλεγχος ασφαλείας που ορίζεται στο άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356, αλλά το πρώτο κράτος μέλος στο οποίο καταχωρίστηκε η αίτηση διεθνούς προστασίας έχει αιτιολογημένους λόγους να εξετάσει αν υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να θεωρηθεί ότι ο αιτών συνιστά απειλή για την εσωτερική ασφάλεια, το συγκεκριμένο κράτος μέλος διεξάγει την εξέταση αυτή το συντομότερο δυνατόν μετά την καταχώριση της αίτησης, προτού εφαρμόσει τα κριτήρια για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους σύμφωνα με το κεφάλαιο ΙΙ ή τις ρήτρες που ορίζονται στο κεφάλαιο ΙΙΙ του παρόντος μέρους.

Αν ο έλεγχος ασφαλείας που διεξάχθηκε σύμφωνα με το άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356 ή σύμφωνα με το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου δείξει ότι υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να θεωρηθεί ότι ο αιτών συνιστά απειλή για την εσωτερική ασφάλεια, το κράτος μέλος που διενεργεί τον έλεγχο ασφαλείας είναι το υπεύθυνο κράτος μέλος, και το άρθρο 39 του παρόντος κανονισμού δεν εφαρμόζεται.

5. Κάθε κράτος μέλος διατηρεί το δικαίωμα να προωθεί τον αιτούντα προς ασφαλή τρίτη χώρα, με την επιφύλαξη των κανόνων και των εγγυήσεων που θεσπίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1348.

Άρθρο 17

Υποχρεώσεις του αιτούντος και συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές

1. Η αίτηση διεθνούς προστασίας υποβάλλεται και καταχωρίζεται στο κράτος μέλος πρώτης εισόδου.

2. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1, όταν υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής, ο οποίος έχει στην κατοχή του έγκυρη έγγραφο διαμονής ή έγκυρη θεώρηση διαβατηρίου, η αίτηση διεθνούς προστασία του υποβάλλεται και καταχωρίζεται στο κράτος μέλος που εξέδωσε το έγγραφο διαμονής ή τη θεώρηση.

Όταν υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής έχει στην κατοχή του έγγραφο διαμονής ή θεώρηση διαβατηρίου η οποία έχει λήξει ή ακυρωθεί, αποσυρθεί ή ανακληθεί, η αίτηση διεθνούς προστασίας υποβάλλεται και καταχωρίζεται στο κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται ο αιτών.

3. Ο αιτών συνεργάζεται πλήρως με τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους όσον αφορά τη συλλογή βιομετρικών δεδομένων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1358 και τα θέματα που καλύπτει ο παρών κανονισμός, υποβάλλοντας και αποκαλύπτοντας ιδίως το ταχύτερο δυνατόν, και το αργότερο κατά τη συνέντευξη που αναφέρεται στο άρθρο 22 του παρόντος κανονισμού, όλα τα στοιχεία και τις πληροφορίες που έχει στη διάθεσή του και σχετίζονται με τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους, μεταξύ άλλων υποβάλλοντας τα έγγραφα ταυτότητάς του, αν ο αιτών έχει τα έγγραφα αυτά. Όταν ο αιτών δεν είναι σε θέση κατά τη στιγμή της συνέντευξης να υποβάλει αποδεικτικά στοιχεία για να τεκμηριώσει στοιχεία και τις πληροφορίες που παρείχε ή να συμπληρώσει τα υποδείγματα που αναφέρονται στο άρθρο 22 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού, η αρμόδια αρχή μπορεί να θέσει εύλογη προθεσμία για την υποβολή των εν λόγω αποδεικτικών στοιχείων, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές περιστάσεις της υπόθεσης, εντός της περιόδου που αναφέρεται στο άρθρο 39 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού.

4. Ο αιτών απαιτείται να βρίσκεται:

α) στο κράτος μέλος που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2 όσο εκκρεμεί ο προσδιορισμός του υπεύθυνου κράτους μέλους και, ανάλογα με την περίπτωση, η εφαρμογή της διαδικασίας μεταφοράς·

β) στο υπεύθυνο κράτος μέλος·

γ) στο κράτος μέλος μετεγκατάστασης ύστερα από μεταφορά σύμφωνα με το άρθρο 67 παράγραφος 11.

5. Όταν στον αιτούντα κοινοποιείται απόφαση μεταφοράς σύμφωνα με το άρθρο 42 παράγραφος 2 και το άρθρο 67 παράγραφος 10, ο αιτών πρέπει να συνεργάζεται με τις αρμόδιες αρχές και να συμμορφώνεται με την εν λόγω απόφαση.

Άρθρο 18

Συνέπειες της μη συμμόρφωσης

1. Με την προϋπόθεση ότι ο αιτών έχει ενημερωθεί σχετικά με τις υποχρεώσεις του και τις συνέπειες της μη συμμόρφωσης σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356 ή το άρθρο 5 παράγραφος 1 και το άρθρο 21 της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346, ο αιτών δεν δικαιούται τις συνθήκες υποδοχής που ορίζονται στα άρθρα 17 έως 20 της εν λόγω οδηγίας, σε κράτος μέλος άλλο από το κράτος μέλος στο οποίο απαιτείται να βρίσκεται σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 4 του παρόντος κανονισμού από τη στιγμή που του κοινοποιήθηκε απόφαση μεταφοράς του στο υπεύθυνο κράτος μέλος.

Το πρώτο εδάφιο δεν αποκλείει την ανάγκη να διασφαλίζεται το βιοτικό επίπεδο σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης, και συγκεκριμένα τον Χάρτη, καθώς και με τις διεθνείς της υποχρεώσεις.

2. Τα στοιχεία και οι πληροφορίες σχετικά με τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους, τα οποία υποβάλλονται μετά την εκπνοή της προθεσμίας, λαμβάνονται υπόψη μόνον εφόσον παρέχουν αποδεικτικά στοιχεία που είναι καθοριστικά για την ορθή εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, ιδίως όσον αφορά τους ασυνόδευτους ανηλίκους και την οικογενειακή επανένωση.

3. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται όταν ο αιτών δεν βρίσκεται στο κράτος μέλος στο οποίο υποχρεούται να βρίσκεται και οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται ο αιτών έχουν βάσιμους λόγους να πιστεύουν ότι ο αιτών ενδέχεται να έχει υποστεί οποιοδήποτε από τα αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 2 και 3 της οδηγίας 2011/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([39]).

4. Κατά την εφαρμογή του παρόντος άρθρου τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τις ατομικές περιστάσεις του αιτούντος, συμπεριλαμβανομένου του πραγματικού κινδύνου παραβιάσεων των θεμελιωδών δικαιωμάτων στο κράτος μέλος στο οποίο απαιτείται να βρίσκεται ο αιτών. Τα μέτρα που λαμβάνουν τα κράτη μέλη είναι αναλογικά.

Άρθρο 19

Δικαίωμα ενημέρωσης

1. Το συντομότερο δυνατό και σε κάθε περίπτωση το αργότερο έως την ημερομηνία καταχώρισης της αίτησης διεθνούς προστασίας σε κράτος μέλος, η αρμόδια αρχή του εν λόγω κράτους μέλους παρέχει στον αιτούντα πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, με τα δικαιώματά του δυνάμει του του παρόντος κανονισμού και με τις υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 17, καθώς και με τις συνέπειες μη συμμόρφωσης όπως ορίζονται στο άρθρο 18. Οι εν λόγω πληροφορίες περιλαμβάνουν συγκεκριμένα:

α) τους στόχους του παρόντος κανονισμού·

β) τη συνεργασία που αναμένεται από τον αιτούντα με τις αρμόδιες αρχές, όπως ορίζεται στο άρθρο 17·

γ) το γεγονός ότι το δικαίωμα υποβολής αίτησης διεθνούς προστασίας δεν δίνει το δικαίωμα στον αιτούντα να επιλέξει είτε το κράτος μέλος που είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας είτε το κράτος μέλος μετεγκατάστασης·

δ) τις συνέπειες υποβολή άλλης αίτησης σε διαφορετικό κράτος μέλος, καθώς και τις συνέπειες της εγκατάλειψης του κράτους μέλους όπου απαιτείται να βρίσκεται ο αιτών σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 4 και ιδίως το γεγονός ότι ο αιτών δικαιούται τις συνθήκες υποδοχής που ορίζονται στο άρθρο 18 παράγραφος 1·

ε) τα κριτήρια και τη διαδικασία για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους, την ιεράρχηση των κριτηρίων αυτών στα διάφορα βήματα της διαδικασίας και τη διάρκεια της διαδικασίας·

στ) τις διατάξεις σχετικά με την οικογενειακή επανένωση και, στο πλαίσιο αυτό, τον εφαρμοστέο ορισμό των μελών της οικογένειας και των συγγενών, το δικαίωμα υποβολής αίτησης και λήψης του υποδείγματος που αναφέρεται στο άρθρο 22 παράγραφος 1, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με πρόσωπα και οντότητες που μπορούν να παράσχουν βοήθεια για τη συμπλήρωση του υποδείγματος, καθώς και πληροφοριών σχετικά με εθνικούς, διεθνείς ή άλλους σχετικούς οργανισμούς που μπορούν να διευκολύνουν την ταυτοποίηση και τον εντοπισμό των μελών της οικογένειας·

([39]) Οδηγία 2011/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2011, για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της, καθώς και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2002/629/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 101 της 15.4.2011, σ. 1).

ζ) το δικαίωμα και τον σκοπό της προσωπικής συνέντευξης σύμφωνα με το άρθρο 22, τη διαδικασία και την υποχρέωση υποβολής, προφορικά ή μέσω της προσκόμισης εγγράφων ή άλλων πληροφοριών, μεταξύ άλλων, κατά περίπτωση, μέσω του υποδείγματος που αναφέρεται στο άρθρο 22 παράγραφος 1, το συντομότερο δυνατόν, τυχόν σχετικών πληροφοριών που θα μπορούσαν να βοηθήσουν να στοιχειοθετηθεί η παρουσία μελών της οικογένειας, συγγενών ή οποιωνδήποτε άλλων προσώπων με τα οποία έχει οικογενειακούς δεσμούς στα κράτη μέλη, καθώς και πληροφορίες σχετικά με τα μέσα με τα οποία μπορεί ο αιτών να υποβάλει τις πληροφορίες αυτές, όπως επίσης και σχετικά με τυχόν βοήθεια που μπορεί να παράσχει το κράτος μέλος για την ιχνηλάτηση των μελών της οικογένειας ή των συγγενών του·

η) την υποχρέωση του αιτούντος να γνωστοποιεί, το ταχύτερο δυνατό κατά τη διαδικασία, κάθε χρήσιμη πληροφορία ικανή να βοηθήσει στον εντοπισμό προηγούμενης άδειας διαμονής, θεώρησης διαβατηρίου ή εκπαιδευτικών διπλωμάτων·

θ) τη δυνατότητα υποβολής δεόντως αιτιολογημένων λόγων προκειμένου οι αρμόδιες αρχές να εξετάσουν το ενδεχόμενο εφαρμογής του άρθρου 35 παράγραφος 1·

ι) την υποχρέωση του αιτούντος να υποβάλλει όποια έγγραφα ταυτότητας τυχόν έχει στην κατοχή του και να συνεργάζεται με τις αρμόδιες αρχές για τη συλλογή των βιομετρικών δεδομένων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1358·

ια) την ύπαρξη του δικαιώματος πραγματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου κατά απόφασης μεταφοράς εντός της προθεσμίας που ορίζεται στο άρθρο 43 παράγραφος 2 και σχετικά με το γεγονός ότι το πεδίο εφαρμογής της εν λόγω προσφυγής περιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 43 παράγραφος 1·

ιβ) το δικαίωμα δωρεάν παροχής νομικών συμβουλών για θέματα που αφορούν την εφαρμογή των κριτηρίων που ορίζονται στο κεφάλαιο ΙΙ ή των ρητρών που ορίζονται στο κεφάλαιο ΙΙΙ του παρόντος μέρους σε όλα τα στάδια της διαδικασίας προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους, όπως ορίζεται στο άρθρο 21·

ιγ) σε περίπτωση ένδικου μέσου ή επανεξέτασης, το δικαίωμα να του χορηγείται, κατόπιν αίτησής του, δωρεάν νομική συνδρομή, όταν το ενδιαφερόμενο πρόσωπο δεν μπορεί να καταβάλει τις σχετικές δαπάνες·

ιδ) το γεγονός ότι η διαφυγή θα οδηγήσει σε παράταση της προθεσμίας σύμφωνα με το άρθρο 46·

ιε) το γεγονός ότι οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών και ο Οργανισμός για το Άσυλο θα επεξεργαστούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα του αιτούντος, μεταξύ άλλων την ανταλλαγή των εν λόγω δεδομένων, με αποκλειστικό σκοπό την τήρηση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από τον παρόντα κανονισμό και σε πλήρη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις για την προστασία των φυσικών προσώπων όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο·

ιστ) τις κατηγορίες των εν λόγω δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα·

ιζ) το δικαίωμα πρόσβασης σε δεδομένα που αφορούν τον αιτούντα και το δικαίωμα να ζητά διόρθωση ανακριβών δεδομένων ή διαγραφή δεδομένων που τον αφορούν τα οποία υπέστησαν παράνομη επεξεργασία, καθώς και τις διαδικασίες άσκησης αυτών των δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων επικοινωνίας των αρχών του άρθρου 52 και των εθνικών αρχών προστασίας δεδομένων, οι οποίες εξετάζουν τα αιτήματα σχετικά με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και των στοιχείων επικοινωνίας του υπευθύνου προστασίας δεδομένων·

ιη) στην περίπτωση ασυνόδευτου ανηλίκου, τις εγγυήσεις και τα δικαιώματα που ισχύουν για τον αιτούντα στο πλαίσιο αυτό, τον ρόλο και τις αρμοδιότητες του εκπροσώπου και τη διαδικασία υποβολής καταγγελιών κατά του εκπροσώπου με εμπιστευτικότητα και ασφάλεια και τηρουμένου πλήρως του δικαιώματος ακρόασης του παιδιού·

ιθ) το γεγονός ότι, όταν οι έμμεσες αποδείξεις δεν είναι συνεκτικές, επαληθεύσιμες και επαρκώς λεπτομερείς ώστε να στοιχειοθετηθεί η ευθύνη, το κράτος μέλος μπορεί να ζητήσει εξέταση DNA ή αιματολογική εξέταση για να αποδειχθεί η ύπαρξη οικογενειακών δεσμών ή εκτίμηση της ηλικίας του αιτούντος·

κ) ανάλογα με την περίπτωση, τη διαδικασία μετεγκατάστασης που ορίζεται στα άρθρα 67 και 68.

2. Ο αιτών έχει τη δυνατότητα να ζητήσει πληροφορίες σχετικά με την πρόοδο της διαδικασίας και οι αρμόδιες αρχές ενημερώνουν τον αιτούντα σχετικά με τη δυνατότητα αυτή. Όταν ο αιτών είναι ανήλικος, ο ανήλικος και ο γονέας ή ο εκπρόσωπος έχουν τη δυνατότητα να ζητήσουν τις εν λόγω πληροφορίες.

Άρθρο 20

Προσβασιμότητα των πληροφοριών

1. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 19 παρέχονται γραπτώς σε συνοπτική, διαφανή, καταληπτή και ευκόλως προσβάσιμη μορφή και σε σαφή και απλή γλώσσα την οποία κατανοεί ή ευλόγως τεκμαίρεται ότι κατανοεί ο αιτών. Τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν το κοινό ενημερωτικό φυλλάδιο που συντάσσεται σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου για τον σκοπό αυτό. Το κοινό ενημερωτικό υλικό διατίθεται επίσης διαδικτυακά, σε ανοικτή και εύκολα προσβάσιμη πλατφόρμα για τους αιτούντες διεθνή προστασία.

Αν κριθεί απαραίτητο για την ορθή κατανόηση από μέρους του αιτούντος, οι πληροφορίες παρέχονται προφορικά, όταν αυτό κρίνεται σκόπιμο σε σχέση με την προσωπική συνέντευξη που αναφέρεται στο άρθρο 22. Για τον σκοπό αυτό, ο αιτών έχει τη δυνατότητα να υποβάλει ερωτήσεις για να αποσαφηνίσει τις παρεχόμενες πληροφορίες. Τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν την υποστήριξη εξοπλισμού πολυμέσων.

2. Ο Οργανισμός για το Άσυλο, σε στενή συνεργασία με τις αρμόδιες εθνικές αρχές, συντάσσει κοινό ενημερωτικό υλικό, καθώς και ειδικές πληροφορίες για τους ασυνόδευτους ανηλίκους και τους ευάλωτους αιτούντες, όταν είναι απαραίτητο για τους αιτούντες με ειδικές ανάγκες όσον αφορά την υποδοχή ή τη διαδικασία, με τουλάχιστον τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 19. Το εν λόγω κοινό ενημερωτικό φυλλάδιο περιλαμβάνει επίσης πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358 και, συγκεκριμένα, σχετικά με τον σκοπό για τον οποίο τα δεδομένα του αιτούντος μπορεί να τύχουν επεξεργασίας στο πλαίσιο του Eurodac.

Το κοινό ενημερωτικό φυλλάδιο καταρτίζεται κατά τρόπο που επιτρέπει στα κράτη μέλη να το συμπληρώνουν με πρόσθετες πληροφορίες που αφορούν τα κράτη μέλη.

3. Όταν ο αιτών είναι ανήλικος, οι πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 19 παρέχονται με φιλικό προς το παιδί τρόπο από κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό και με παρουσία του εκπροσώπου του αιτούντος.

Άρθρο 21

Δικαίωμα νομικών συμβουλών

1. Οι αιτούντες έχουν το δικαίωμα να συμβουλεύονται, με αποτελεσματικό τρόπο, νομικό ή άλλο σύμβουλο, που γίνεται δεκτός ή επιτρέπεται με την ιδιότητα αυτή βάσει του εθνικού δικαίου, για θέματα που αφορούν την εφαρμογή των κριτηρίων του κεφαλαίου ΙΙ ή των ρητρών του κεφαλαίου ΙΙΙ του παρόντος μέρους σε όλα τα στάδια της διαδικασίας προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους, όπως προβλέπεται από τον παρόντα κανονισμό.

2. Με την επιφύλαξη του δικαιώματος του αιτούντος να επιλέγει τον δικό του νομικό ή άλλο σύμβουλο με δικά του έξοδα, ο αιτών μπορεί να ζητήσει δωρεάν νομικές συμβουλές στο πλαίσιο της διαδικασίας προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους.

3. Οι δωρεάν νομικές συμβουλές παρέχονται από νομικούς ή άλλους συμβούλους, που γίνονται δεκτοί ή επιτρέπονται βάσει του εθνικού δικαίου για την παροχή συμβουλών, τη συνδρομή ή την εκπροσώπηση των αιτούντων ή από μη κυβερνητικούς οργανισμούς, διαπιστευμένους βάσει του εθνικού δικαίου για την παροχή νομικών υπηρεσιών ή εκπροσώπησης στους αιτούντες.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου, η αποτελεσματική πρόσβαση σε δωρεάν νομικές συμβουλές μπορεί να εξασφαλίζεται με την ανάθεση περισσοτέρων αιτούντων σε ένα άτομο για την παροχή νομικών συμβουλών κατά το διοικητικό στάδιο της διαδικασίας.

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να οργανώνουν την παροχή νομικών συμβουλών σύμφωνα με τα εθνικά τους συστήματα.

5. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν ειδικούς διαδικαστικούς κανόνες σχετικά με τις διευθετήσεις υποβολής και διεκπεραίωσης των αιτήσεων παροχής δωρεάν νομικών συμβουλών, όπως προβλέπεται στο παρόν άρθρο.

6. Για τους σκοπούς της διαδικασίας προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους, η δωρεάν παροχή νομικών συμβουλών περιλαμβάνει την παροχή:

α) καθοδήγησης και εξηγήσεων σχετικά με τα κριτήρια και τις διαδικασίες για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις σε όλα τα στάδια της εν λόγω διαδικασίας·

β) καθοδήγησης και βοήθειας για την παροχή πληροφοριών που θα μπορούσαν να βοηθήσουν στον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στο κεφάλαιο ΙΙ του παρόντος μέρους·

γ) καθοδήγησης και βοήθειας σχετικά με το υπόδειγμα που αναφέρεται στο άρθρο 22 παράγραφος 1.

7. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, η παροχή δωρεάν νομικών συμβουλών κατά τη διαδικασία προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους μπορεί να αποκλειστεί όταν ο αιτών επικουρείται και εκπροσωπείται ήδη από νομικό σύμβουλο.

8. Για τους σκοπούς της εφαρμογής του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη μπορούν να ζητήσουν τη συνδρομή του Οργανισμού για το Άσυλο. Επιπλέον, η χρηματοδοτική στήριξη μπορεί να παρέχεται μέσω κονδυλίων της Ένωσης στα κράτη μέλη, σύμφωνα με τις νομικές πράξεις που ισχύουν για τη χρηματοδότηση αυτή.

Άρθρο 22

Προσωπική συνέντευξη

1. Προκειμένου να διευκολύνει τη διαδικασία προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους, οι αρμόδιες αρχές του προσδιορίζοντος κράτους μέλους που ορίζεται στο άρθρο 38 παράγραφος 1 διεξάγουν προσωπική συνέντευξη με τον αιτούντα με σκοπό την εφαρμογή του άρθρου 39. Η συνέντευξη επιτρέπει επίσης την ορθή κατανόηση των πληροφοριών που έλαβε ο αιτών σύμφωνα με το άρθρο 19.

Οι αρμόδιες αρχές συλλέγουν πληροφορίες σχετικά με τη συγκεκριμένη κατάσταση του αιτούντος υποβάλλοντας εκ των προτέρων ερωτήσεις που θα βοηθούσαν στον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους για τους σκοπούς της εφαρμογής του άρθρου 39.

Όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι ο αιτών έχει μέλη οικογένειας ή συγγενείς σε ένα κράτος μέλος, ο αιτών λαμβάνει υπόδειγμα, το οποίο καταρτίζεται από τον Οργανισμό για το Άσυλο. Ο αιτών συμπληρώνει το εν λόγω υπόδειγμα με τις πληροφορίες που έχει στη διάθεσή του για να διευκολύνει την εφαρμογή του άρθρου 39. Όπου είναι δυνατόν, ο αιτών συμπληρώνει το εν λόγω υπόδειγμα πριν από την προσωπική συνέντευξη που ορίζεται στο παρόν άρθρο.

Ο Οργανισμός για το Άσυλο καταρτίζει το υπόδειγμα που αναφέρεται στο τρίτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου έως τις 12 Απριλίου 2025. Ο ΕΥΑΑ καταρτίζει επίσης κατευθυντήριες γραμμές για την ταυτοποίηση και τον εντοπισμό των μελών της οικογένειας με σκοπό την υποστήριξη της εφαρμογής των άρθρων 25 έως 28 και του άρθρου 34 από το αιτούν κράτος μέλος και το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται το αίτημα σύμφωνα με τα άρθρα 39 και 40.

Ο αιτών έχει τη δυνατότητα να υποβάλει δεόντως αιτιολογημένους λόγους στις αρμόδιες αρχές προκειμένου να εξετάσουν το ενδεχόμενο εφαρμογής του άρθρου 35 παράγραφος 1.

2. Η προσωπική συνέντευξη μπορεί να παραλείπεται, αν:

α) ο αιτών έχει διαφύγει·

β) ο αιτών δεν έχει παραστεί στην προσωπική συνέντευξη και δεν έχει δικαιολογήσει την απουσία του·

γ) ο αιτών, μετά την παραλαβή των πληροφοριών του άρθρου 19, έχει ήδη παράσχει τις πληροφορίες σχετικά με τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους με άλλο μέσο.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου στοιχείο γ) της παρούσας παραγράφου, το κράτος μέλος που παραλείπει τη συνέντευξη δίνει στον αιτούντα τη δυνατότητα να παράσχει όλες τις περαιτέρω πληροφορίες που σχετίζονται με τον ορθό προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους εντός της προθεσμίας που αναφέρεται στο άρθρο 39 παράγραφος 1, συμπεριλαμβανομένων δεόντως αιτιολογημένων λόγων για να εξετάσουν οι αρμόδιες αρχές το ενδεχόμενο να είναι αναγκαία η προσωπική συνέντευξη.

3. Η προσωπική συνέντευξη πραγματοποιείται εγκαίρως και, σε κάθε περίπτωση, πριν από την υποβολή αιτήματος αναδοχής σύμφωνα με το άρθρο 39.

4. Η προσωπική συνέντευξη πραγματοποιείται στη γλώσσα που προτιμά ο αιτών, εκτός εάν υπάρχει άλλη γλώσσα την οποία κατανοεί και στην οποία είναι σε θέση να επικοινωνήσει με σαφήνεια. Οι συνεντεύξεις ασυνόδευτων και, κατά περίπτωση, συνοδευόμενων ανηλίκων διενεργούνται από πρόσωπο το οποίο διαθέτει τις απαραίτητες γνώσεις σχετικά με τα δικαιώματα και τις ειδικές ανάγκες των ανηλίκων, με τρόπο που λαμβάνει υπόψη το παιδί και είναι κατάλληλος για το εκάστοτε πλαίσιο, λαμβάνοντας υπόψη την ηλικία και την ωριμότητα του ανηλίκου, παρουσία του εκπροσώπου και, κατά περίπτωση, του νομικού συμβούλου του ανηλίκου. Κατά περίπτωση, παρέχεται διερμηνέας, ο οποίος μπορεί να διασφαλίσει τη δέουσα επικοινωνία μεταξύ του αιτούντος και του προσώπου που διενεργεί την προσωπική συνέντευξη. Δύναται να προβλέπεται η παρουσία πολιτισμικού διαμεσολαβητή κατά τη διάρκεια της προσωπικής συνέντευξης. Όταν ζητείται από τον αιτούντα και, όπου είναι δυνατόν, το πρόσωπο που διενεργεί τη συνέντευξη και, κατά περίπτωση, οι διερμηνείς είναι του φύλου που προτιμά ο αιτών.

5. Όταν αυτό δικαιολογείται δεόντως από τις περιστάσεις, τα κράτη μέλη μπορούν να διενεργούν την προσωπική συνέντευξη μέσω βιντεοδιάσκεψης. Στην περίπτωση αυτή, το κράτος μέλος διασφαλίζει τις αναγκαίες ρυθμίσεις για τις κατάλληλες εγκαταστάσεις, τα διαδικαστικά και τεχνικά πρότυπα, τη νομική συνδρομή και τη διερμηνεία, λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές του Οργανισμού για το Άσυλο.

6. Η προσωπική συνέντευξη πραγματοποιείται υπό όρους που διασφαλίζουν τη δέουσα εμπιστευτικότητα. Διεξάγεται από πρόσωπο που διαθέτει τα κατάλληλα προσόντα σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Στους αιτούντες που διαπιστώνεται ότι χρήζουν ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1348 παρέχεται η κατάλληλη υποστήριξη ώστε να εκπληρώνονται οι προϋποθέσεις που κρίνονται αναγκαίες για την αποτελεσματική ύπαρξη όλων των στοιχείων για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους. Το προσωπικό που διενεργεί τη συνέντευξη των αιτούντων διαθέτει επίσης γενική γνώση των παραγόντων που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την ικανότητα του αιτούντος για συνέντευξη, όπως ενδείξεις ότι ο αιτών έχει υποστεί βασανισμό κατά το παρελθόν ή ότι υπήρξε θύμα εμπορίας ανθρώπων.

7. Το κράτος μέλος που διεξάγει την προσωπική συνέντευξη ηχογραφεί τη συνέντευξη και συντάσσει γραπτή περίληψη, στην οποία περιλαμβάνονται τουλάχιστον οι κύριες πληροφορίες που παρασχέθηκαν από τον αιτούντα κατά τη συνέντευξη. Ο αιτών ενημερώνεται εκ των προτέρων για το γεγονός ότι γίνεται η καταγραφή καθώς και για τον σκοπό που εξυπηρετεί η εν λόγω καταγραφή. Σε περίπτωση αμφιβολίας σχετικά με τις δηλώσεις στις οποίες προέβη ο αιτών κατά την προσωπική συνέντευξη, υπερισχύει η ηχητική καταγραφή. Η περίληψη μπορεί να έχει τη μορφή έκθεσης ή έντυπου υποδείγματος. Το κράτος μέλος παρέχει εγκαίρως στον αιτούντα ή τον νομικό ή άλλο σύμβουλο ο οποίος γίνεται δεκτός ή αναγνωρίζεται με την ιδιότητα αυτή βάσει της εθνικής νομοθεσίας και εκπροσωπεί νομίμως τον αιτούντα έγκαιρη πρόσβαση στην περίληψη, το συντομότερο δυνατό μετά τη συνέντευξη και σε κάθε περίπτωση πριν από τη λήψη απόφασης σχετικά με το υπεύθυνο κράτος μέλος από τις αρμόδιες αρχές. Δίνεται η δυνατότητα στον αιτούντα να διατυπώσει παρατηρήσεις ή να παράσχει διευκρινίσεις προφορικά ή γραπτά σχετικά με τυχόν εσφαλμένες μεταφράσεις ή παρανοήσεις ή άλλα πραγματολογικά σφάλματα που εμφανίζονται στη γραπτή περίληψη στο τέλος της προσωπικής συνέντευξης ή εντός καθορισμένης προθεσμίας.

Άρθρο 23

Εγγυήσεις για ανηλίκους

1. Το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού αποτελεί πρωταρχικό μέλημα των κρατών μελών όσον αφορά όλες τις διαδικασίες που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό. Δίνεται προτεραιότητα στις διαδικασίες που περιλαμβάνουν ανηλίκους.

2. Κάθε κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται ασυνόδευτος ανήλικος εξασφαλίζει ότι αυτός εκπροσωπείται και υποβοηθείται από εκπρόσωπο στις σχετικές διαδικασίες που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό. Ο εκπρόσωπος διαθέτει τους πόρους, τα προσόντα, την κατάρτιση, την πείρα και την ανεξαρτησία ώστε να εξασφαλίζει τη συνεκτίμηση του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού κατά τις διαδικασίες που διεξάγονται βάσει του παρόντος κανονισμού. Ο εκπρόσωπος έχει πρόσβαση στο περιεχόμενο των σχετικών εγγράφων του φακέλου του αιτούντος, συμπεριλαμβανομένου του ειδικού ενημερωτικού φυλλαδίου για τους ασυνόδευτους ανηλίκους και ενημερώνει τον ασυνόδευτο ανήλικο σχετικά με την πρόοδο των διαδικασιών δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

Όταν υποβάλλεται αίτηση από πρόσωπο το οποίο ισχυρίζεται ότι είναι ανήλικο ή σε σχέση με το οποίο υπάρχουν αντικειμενικοί λόγοι να πιστεύεται ότι είναι ανήλικο, και το οποίο είναι ασυνόδευτο, οι αρμόδιες αρχές:

α) ορίζουν το συντομότερο δυνατόν και σε κάθε περίπτωση εγκαίρως, και για την παροχή βοήθειας στον ανήλικο κατά τη διαδικασία προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους, πρόσωπο που διαθέτει τις απαραίτητες δεξιότητες και εμπειρογνωμοσύνη προκειμένου να συνδράμει προσωρινά τον ανήλικο για να διαφυλαχθεί το βέλτιστο συμφέρον του και η γενική ευημερία του, γεγονός που επιτρέπει στον ανήλικο να επωφελείται από τα δικαιώματα που απορρέουν από τον παρόντα κανονισμό και, κατά περίπτωση, καθώς και προκειμένου να ενεργεί ως εκπρόσωπος έως ότου οριστεί εκπρόσωπος·

β) διορίζουν εκπρόσωπο το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο εντός δεκαπέντε εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.

Σε περίπτωση δυσανάλογου αριθμού αιτήσεων που υποβάλλονται από ασυνόδευτους ανηλίκους ή σε άλλες εξαιρετικές περιπτώσεις, η προθεσμία για τον ορισμό εκπροσώπου δυνάμει του δευτέρου εδαφίου στοιχείο β) μπορεί να παραταθεί κατά δέκα εργάσιμες ημέρες.

Όταν η αρμόδια αρχή καταλήξει στο συμπέρασμα ότι αιτών που ισχυρίζεται ότι είναι ανήλικος είναι χωρίς καμία αμφιβολία άνω των 18 ετών, δεν χρειάζεται να ορίσει εκπρόσωπο σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο.

Τα καθήκοντα του εκπροσώπου ή του προσώπου που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο στοιχείο α) παύουν να ισχύουν όταν οι αρμόδιες αρχές, μετά την ηλικιακή εκτίμηση που αναφέρεται στο άρθρο 25 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, δεν θεωρούν δεδομένο ότι ο αιτών είναι ανήλικος ή κρίνουν ότι ο αιτών δεν είναι ανήλικος, ή όταν ο αιτών δεν είναι πλέον ασυνόδευτος ανήλικος.

Σε περίπτωση που οργάνωση ενεργεί ως εκπρόσωπος, ορίζει ένα πρόσωπο υπεύθυνο για να επιτελεί τα καθήκοντά της όσον αφορά τον ανήλικο. Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται στο εν λόγω πρόσωπο.

Ο εκπρόσωπος που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο μπορεί να είναι το ίδιο πρόσωπο ή η ίδια οργάνωση που προβλέπεται στο άρθρο 23 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.

3. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν τη συμμετοχή του εκπροσώπου ασυνόδευτου ανηλίκου καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους δυνάμει του παρόντος κανονισμού. Ο εκπρόσωπος βοηθάει τον ασυνόδευτο ανήλικο στην παροχή των στοιχείων για την αξιολόγηση του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού σύμφωνα με την παράγραφο 4, μεταξύ άλλων για την άσκηση του δικαιώματος ακρόασης, και τον στηρίζει στις επαφές του με άλλους παράγοντες, όπως οργανώσεις οικογενειακής ιχνηλάτησης, όπου αυτό κρίνεται κατάλληλο για τον σκοπό αυτό, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις υποχρεώσεις εμπιστευτικότητας έναντι του ανηλίκου.

4. Για την αξιολόγηση του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού, τα κράτη μέλη συνεργάζονται στενά μεταξύ τους και λαμβάνουν δεόντως υπόψη τους ακόλουθους παράγοντες:

α) τις δυνατότητες επανένωσης της οικογένειας·

β) την καλή διαβίωση και την κοινωνική ανάπτυξη του ανηλίκου βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, συμπεριλαμβανομένων επιπλέον ευάλωτων καταστάσεων όπως το τραύμα, οι ιδιαίτερες ανάγκες υγείας ή η αναπηρία, με έμφαση στο εθνικό, θρησκευτικό, πολιτιστικό και γλωσσικό υπόβαθρο του ανηλίκου και λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη για σταθερότητα και συνέχεια στην κοινωνική και εκπαιδευτική φροντίδα·

γ) τις παραμέτρους ασφάλειας και προστασίας, ιδίως αν υπάρχει κίνδυνος να καταστεί ο ανήλικος θύμα οποιασδήποτε μορφής βίας ή εκμετάλλευσης, συμπεριλαμβανομένης της εμπορίας ανθρώπων·

δ) τις απόψεις του ανηλίκου ανάλογα με την ηλικία και την ωριμότητά του·

ε) όταν ο αιτών είναι ασυνόδευτος ανήλικος, τις πληροφορίες που παρέχει ο εκπρόσωπος στο κράτος μέλος όπου βρίσκεται ο ασυνόδευτος ανήλικος·

στ) τυχόν άλλους λόγους που σχετίζονται με την αξιολόγηση του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού.

5. Πριν από τη μεταφορά του ασυνόδευτου ανηλίκου, το κράτος μέλος που διενεργεί τη μεταφορά ειδοποιεί το υπεύθυνο κράτος μέλος ή το κράτος μέλος μετεγκατάστασης, τα οποία επιβεβαιώνουν ότι όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα που αναφέρονται στα άρθρα 16 και 27 της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346 και στο άρθρο 23 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 λαμβάνονται αμελλητί, συμπεριλαμβανομένου του διορισμού εκπροσώπου στο υπεύθυνο κράτος μέλος ή στο κράτος μέλος μετεγκατάστασης. Πριν από τη λήψη απόφασης σχετικά με τη μεταφορά ασυνόδευτου ανηλίκου θα πρέπει να αξιολογείται ατομικά το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού. Η αξιολόγηση βασίζεται στους σχετικούς παράγοντες που αναφέρονται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου και τα συμπεράσματα της αξιολόγησης σχετικά με τους παράγοντες αυτούς δηλώνονται σαφώς στην απόφαση μεταφοράς. Η αξιολόγηση διενεργείται αμελλητί από κατάλληλα καταρτισμένο προσωπικό με τα απαραίτητα προσόντα και την εμπειρογνωσία για να διασφαλιστεί ότι λαμβάνεται υπόψη το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού.

6. Για τον σκοπό της εφαρμογής του άρθρου 25, το κράτος μέλος στο οποίο καταχωρίστηκε για πρώτη φορά η αίτηση διεθνούς προστασίας του ασυνόδευτου ανηλίκου προβαίνει αμέσως στις ενδεδειγμένες ενέργειες αμέσως, ώστε να εντοπίσει μέλη της οικογένειας, αδέλφια ή συγγενείς του ασυνόδευτου ανηλίκου στο έδαφος των κρατών μελών, προστατεύοντας παράλληλα το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού.

Για τον σκοπό αυτό, το εν λόγω κράτος μέλος μπορεί να ζητά τη βοήθεια διεθνών ή άλλων αρμόδιων οργανώσεων και να διευκολύνει την πρόσβαση του ανηλίκου στις υπηρεσίες ιχνηλάτησης των εν λόγω οργανώσεων.

Το προσωπικό των αρμόδιων αρχών του άρθρου 52 που ασχολείται με αιτήσεις που αφορούν ασυνόδευτους ανηλίκους, δέχεται κατάλληλη κατάρτιση σχετικά με τις ειδικές ανάγκες των ανηλίκων που είναι κρίσιμες για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

7. Προκειμένου να διευκολυνθούν οι κατάλληλες δράσεις εντοπισμού των μελών της οικογένειας ή των συγγενών του ασυνόδευτου ανηλίκου που ζει στο έδαφος άλλου κράτους μέλους σύμφωνα με την παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις, συμπεριλαμβανομένου υποδείγματος για την ανταλλαγή των ενδεδειγμένων πληροφοριών μεταξύ κρατών μελών. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 77 παράγραφος 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Κριτήρια για τον προσδιορισμό του υπευθύνου κράτους μέλους

Άρθρο 24

Ιεράρχηση κριτηρίων

1. Τα κριτήρια για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους εφαρμόζονται με τη σειρά με την οποία παρατίθενται στο παρόν κεφάλαιο.

2. Ο προσδιορισμός του υπεύθυνου κράτους μέλους σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στο παρόν κεφάλαιο πραγματοποιείται βάσει της κατάστασης που υπήρχε τη στιγμή κατά την οποία καταχωρίστηκε για πρώτη φορά η αίτηση διεθνούς προστασίας σε κράτος μέλος.

Άρθρο 25

Ασυνόδευτοι ανήλικοι

1. Όταν ο αιτών είναι ασυνόδευτος ανήλικος, εφαρμόζονται μόνο τα κριτήρια που καθορίζονται στο παρόν άρθρο. Τα εν λόγω κριτήρια εφαρμόζονται με τη σειρά που αναφέρονται στις παραγράφους 2 έως 5.

2. Υπεύθυνο κράτος μέλος είναι το κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται νομίμως ένα μέλος της οικογένειας ή αδέλφια του ασυνόδευτου ανηλίκου, εκτός εάν αποδεικνύεται ότι αυτό δεν είναι προς το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού. Όταν ο αιτών είναι έγγαμος ανήλικος, ο/η σύζυγος του οποίου δεν βρίσκεται νομίμως στο έδαφος των κρατών μελών, υπεύθυνο κράτος μέλος είναι εκείνο στο οποίο βρίσκεται νομίμως ο πατέρας, η μητέρα ή άλλος ενήλικος υπεύθυνος για τον ανήλικο, είτε βάσει νόμου είτε βάσει της πρακτικής του συγκεκριμένου κράτους μέλους, ή αδέλφια του, εκτός εάν αποδεικνύεται ότι αυτό δεν είναι προς το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού.

3. Σε περίπτωση που ο αιτών είναι ασυνόδευτος ανήλικος ο οποίος έχει συγγενή που βρίσκεται νομίμως σε άλλο κράτος μέλος και έχει αποδειχθεί, βάσει ατομικής εξέτασης, ότι ο συγγενής μπορεί να αναλάβει τη φροντίδα του, το εν λόγω κράτος μέλος επανενώνει τον ανήλικο με τον συγγενή του και είναι το υπεύθυνο κράτος μέλος, εκτός εάν αποδεικνύεται ότι αυτό δεν είναι προς το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού.

4. Αν μέλη της οικογένειας, αδέρφια ή συγγενείς, όπως αναφέρεται στις παραγράφους 2 και 3, διαμένουν σε περισσότερα από ένα κράτη μέλη, ο προσδιορισμός του υπεύθυνου κράτους μέλους λαμβάνεται με βάση το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού.

5. Αν δεν υπάρχει μέλος της οικογένειας, αδέλφια ή συγγενής, όπως αναφέρεται στις παραγράφους 2 και 3, υπεύθυνο κράτος μέλος είναι το κράτος μέλος στο οποίο ο ασυνόδευτος ανήλικος υπέβαλε αίτηση διεθνούς προστασίας, εάν αυτό είναι προς το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού.

6. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 78, σχετικά με:

α) την ταυτοποίηση μελών της οικογένειας, αδελφών ή συγγενών των ασυνόδευτων ανηλίκων·

β) τα κριτήρια για τη διαπίστωση της ύπαρξης αποδεδειγμένων οικογενειακών δεσμών·

γ) τα κριτήρια εκτίμησης της ικανότητας συγγενούς να φροντίζει ασυνόδευτο ανήλικο, μεταξύ άλλων και όταν τα μέλη της οικογένειας, οι αδελφοί ή οι συγγενείς του ασυνόδευτου ανηλίκου διαμένουν σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη.

Κατά την άσκηση των εξουσιών της έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, η Επιτροπή δεν υπερβαίνει το πεδίο του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού όπως προβλέπεται στο άρθρο 23 παράγραφος 4.

7. Η Επιτροπή, μέσω εκτελεστικών πράξεων, καθορίζει ενιαίες μεθόδους για τη διαβούλευση και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 77 παράγραφος 2.

Άρθρο 26

Μέλη οικογένειας που διαμένουν νομίμως σε κράτος μέλος

1. Εάν ένα μέλος της οικογένειας του αιτούντος έλαβε άδεια διαμονής σε κράτος μέλος ως δικαιούχος διεθνούς προστασίας ή διαμένει σε κράτος μέλος βάσει άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος σύμφωνα με την οδηγία 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου ([40]) ή άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος που χορηγείται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, εάν η εν λόγω οδηγία δεν εφαρμόζεται στο οικείο κράτος μέλος, το εν λόγω κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας, υπό τον όρο ότι τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα εξέφρασαν την επιθυμία τους γραπτώς.

2. Εάν ένα μέλος της οικογένειας έλαβε άδεια διαμονής ως δικαιούχος διεθνούς προστασίας, αλλά αργότερα κατέστη πολίτης κράτους μέλους, το εν λόγω κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης, υπό την προϋπόθεση ότι τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα εξέφρασαν την επιθυμία τους επ' αυτού γραπτώς.

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 εφαρμόζονται επίσης στα τέκνα που γεννήθηκαν μετά την άφιξη του μέλους της οικογένειας στο έδαφος των κρατών μελών.

Άρθρο 27

Μέλη της οικογένειας που έχουν ζητήσει διεθνή προστασία

Εάν μέλος της οικογένειας του αιτούντος έχει υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας σε κράτος μέλος για την οποία δεν έχει ακόμη ληφθεί απόφαση α' βαθμού επί της ουσίας, αυτό το κράτος μέλος είναι υπεύθυνο να εξετάσει την αίτηση διεθνούς προστασίας, υπό τον όρο ότι τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα εξέφρασαν την επιθυμία τους επ' αυτού γραπτώς.

Άρθρο 28

Οικογενειακή διαδικασία

Εάν περισσότερα μέλη οικογένειας ή ανήλικα άγαμα αδέλφια υποβάλλουν αιτήσεις διεθνούς προστασίας στο ίδιο κράτος μέλος ταυτόχρονα ή σε παραπλήσιες ημερομηνίες, ώστε να διεξαχθούν από κοινού οι διαδικασίες προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους, και εάν η εφαρμογή των κριτηρίων του παρόντος κανονισμού ενδέχεται να οδηγήσει στον χωρισμό τους, για την εξέταση των αιτήσεών τους ο προσδιορισμός του υπεύθυνου κράτους μέλους πραγματοποιείται κατά σειρά:

α) το κράτος μέλος το οποίο προσδιορίζεται βάσει των κριτηρίων ως υπεύθυνο για την αναδοχή του μεγαλύτερου αριθμού αυτών·

β) το κράτος μέλος το οποίο προσδιορίζεται βάσει των κριτηρίων ως υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης του πλέον ηλικιωμένου μέλους της.

Άρθρο 29

Έκδοση εγγράφων διαμονής ή θεωρήσεων

1. Αν ο αιτών είναι κάτοχος εν ισχύ εγγράφου διαμονής, το κράτος μέλος που εξέδωσε το εν λόγω έγγραφο είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας.

2. Αν ο αιτών είναι κάτοχος έγκυρης θεώρησης, το κράτος μέλος που εξέδωσε την εν λόγω θεώρηση είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας, εκτός εάν η εν λόγω θεώρηση εκδόθηκε εξ ονόματος άλλου κράτους μέλους βάσει συμφωνίας εκπροσώπησης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 810/2009. Στην περίπτωση αυτή, το κράτος μέλος που εκπροσωπήθηκε είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας.

3. Αν ο αιτών είναι κάτοχος περισσοτέρων του ενός εν ισχύ εγγράφων διαμονής ή θεωρήσεων που έχουν εκδοθεί από διάφορα κράτη μέλη, το υπεύθυνο κράτος μέλος για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας προσδιορίζεται κατά σειρά:

α) το κράτος μέλος το οποίο εξέδωσε το έγγραφο διαμονής με τη μεγαλύτερη χρονική ισχύ ή, σε περίπτωση ίσης διάρκειας ισχύος, το κράτος μέλος που εξέδωσε το έγγραφο διαμονής με την απώτερη ημερομηνία λήξης ισχύος·

([40]) Οδηγία 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2003, σχετικά με το καθεστώς υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι είναι επί μακρόν διαμένοντες (ΕΕ L 16 της 23.1.2004, σ. 44).

β) όταν οι θεωρήσεις είναι του ίδιου τύπου, το κράτος μέλος το οποίο εξέδωσε τη θεώρηση με την απώτερη ημερομηνία λήξης·

γ) όταν οι θεωρήσεις είναι διαφορετικού τύπου, το κράτος μέλος το οποίο εξέδωσε τη θεώρηση με τη μεγαλύτερη διάρκεια ισχύος ή, σε περίπτωση ίσης διάρκειας ισχύος, το κράτος μέλος το οποίο εξέδωσε τη θεώρηση με την απώτερη ημερομηνία λήξης ισχύος.

4. Όταν ο αιτών είναι κάτοχος ενός ή περισσότερων εγγράφων διαμονής των οποίων η ισχύς έχει λήξει ή ακυρωθεί, ανακληθεί ή αρθεί σε διάστημα μικρότερο των τριών ετών πριν από την καταχώριση της αίτησης, ή μίας ή περισσότερων θεωρήσεων των οποίων η ισχύς έχει λήξει ή οι οποίες έχουν ακυρωθεί, ανακληθεί ή αρθεί σε διάστημα μικρότερο των 18 μηνών πριν από την καταχώριση της αίτησης, εφαρμόζονται οι παράγραφοι 1, 2 και 3.

5. Το γεγονός ότι το έγγραφο διαμονής ή η θεώρηση εκδόθηκαν βάσει πλαστής ή ψευδούς ταυτότητας ή με την παρουσίαση πλαστών, παραποιημένων ή άκυρων εγγράφων, δεν κωλύει την ανάθεση της ευθύνης στο κράτος μέλος που εξέδωσε το εν λόγω έγγραφο διαμονής ή τη θεώρηση. Εντούτοις, το κράτος μέλος που εξέδωσε το έγγραφο διαμονής ή τη θεώρηση δεν είναι υπεύθυνο αν μπορεί να αποδείξει τη διάπραξη της απάτης μετά την έκδοση του εγγράφου ή της θεώρησης.

Άρθρο 30

Διπλώματα ή άλλοι τίτλοι

1. Όταν ο αιτών κατέχει δίπλωμα ή τίτλο που εξέδωσε εκπαιδευτικό ίδρυμα με έδρα σε κράτος μέλος, το κράτος μέλος αυτό είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας, εφόσον η αίτηση είναι καταχωρισμένη λιγότερο από έξι έτη μετά την έκδοση του διπλώματος ή του τίτλου.

2. Όταν ο αιτών κατέχει πάνω από ένα διπλώματα ή τίτλους που εξέδωσαν εκπαιδευτικά ιδρύματα σε διαφορετικά κράτη μέλη, την ευθύνη για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας αναλαμβάνει το κράτος μέλος που εξέδωσε το δίπλωμα ή τον τίτλο με τη μεγαλύτερη διάρκεια σπουδών ή, αν οι περίοδοι σπουδών είχαν την ίδια διάρκεια, το κράτος μέλος με το πιο πρόσφατο δίπλωμα ή τίτλο.

Άρθρο 31

Είσοδος χωρίς υποχρέωση θεώρησης

1. Αν υπήκοος τρίτης χώρας ή άπατρις εισέρχεται στο έδαφος των κρατών μελών μέσω κράτους μέλους στο οποίο δεν υφίσταται η ανάγκη θεώρησης, αυτό το κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας.

2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται εάν η αίτηση διεθνούς προστασίας του υπηκόου τρίτης χώρας ή του ανιθαγενούς έχει καταχωριστεί σε άλλο κράτος μέλος στο οποίο επίσης δεν απαιτείται θεώρηση προς είσοδο στο έδαφός του. Στην περίπτωση αυτή, το άλλο κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας.

Άρθρο 32

Αίτηση σε χώρο διεθνούς διέλευσης αερολιμένα

Όταν η αίτηση διεθνούς προστασίας γίνεται στον χώρο διεθνούς διέλευσης αερολιμένα κράτους μέλους, αυτό το κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης.

Άρθρο 33

Είσοδος

1. Όταν διαπιστώνεται, βάσει αποδεικτικών στοιχείων ή έμμεσων αποδείξεων, όπως περιγράφονται στους δύο καταλόγους που αναφέρονται στο άρθρο 40 παράγραφος 4 του παρόντος κανονισμού, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων που αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1358, ότι ο αιτών διήλθε παρανόμως από ξηράς, θαλάσσης ή αέρος το σύνορο κράτους μέλους προερχόμενος από τρίτη χώρα, το πρώτο κράτος μέλος στο οποίο ο αιτών εισέρχεται είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας. Η ευθύνη αυτή παύει να υφίσταται αν η αίτηση καταχωρίζεται πάνω από 20 μήνες μετά την ημερομηνία κατά την οποία πραγματοποιήθηκε η διέλευση των συνόρων.

2. Παρά τα οριζόμενα στην πρώτη παράγραφο του παρόντος άρθρου, όταν διαπιστώνεται, βάσει αποδεικτικών στοιχείων ή έμμεσων αποδείξεων όπως περιγράφονται στους δύο καταλόγους που αναφέρονται στο άρθρο 40 παράγραφος 4 του παρόντος κανονισμού, περιλαμβανομένων των δεδομένων που αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1358, ότι ο αιτών αποβιβάστηκε στο έδαφος κράτους μέλους ύστερα από επιχείρηση έρευνας και διάσωσης, το κράτος μέλος αυτό είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας. Η ευθύνη αυτή παύει να υφίσταται αν η αίτηση καταχωριστεί πάνω από 12 μήνες μετά την ημερομηνία κατά την οποία πραγματοποιήθηκε η αποβίβαση.

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν ισχύουν αν μπορεί να αποδειχτεί, βάσει αποδεικτικών στοιχείων ή έμμεσων αποδείξεων, όπως περιγράφονται στους δύο καταλόγους που αναφέρονται στο άρθρο 40 παράγραφος 4 του παρόντος κανονισμού, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων που αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1358, ότι ο αιτών μετεγκαταστάθηκε σε άλλο κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 67 του παρόντος κανονισμού σε άλλο κράτος μέλος αφότου διήλθε τα σύνορα. Στην περίπτωση αυτή, το άλλο κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Εξαρτώμενα πρόσωπα και ρήτρες διακριτικής ευχέρειας

Άρθρο 34

Εξαρτώμενα πρόσωπα

1. Όταν, λόγω εγκυμοσύνης, πρόσφατου τοκετού, σοβαρής ψυχικής ή σωματικής ασθένειας, σοβαρής αναπηρίας, σοβαρού ψυχολογικού τραυματισμού ή προχωρημένης ηλικίας, ένας αιτών εξαρτάται από τη βοήθεια του παιδιού, των αδελφών ή του γονέα του που διαμένουν νομίμως σε κράτος μέλος, ή όταν νομίμως διαμένοντα σε κράτος μέλος παιδί, αδέλφια ή γονέας αιτούντος εξαρτάται από τη βοήθεια του αιτούντος, τα κράτη μέλη συνήθως διατηρούν μαζί ή επανενώνουν τον αιτούντα με το παιδί, τα αδέλφια ή γονέα, υπό την προϋπόθεση ότι οι οικογενειακοί δεσμοί υπήρχαν πριν από την είσοδο του αιτούντος στο έδαφος των κρατών μελών, ότι το παιδί, τα αδέλφια ή ο γονέας ή ο αιτών μπορούν να φροντίσουν το εξαρτώμενο πρόσωπο και ότι τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα εξέφρασαν την επιθυμία τους επ' αυτού γραπτώς, αφού ενημερώθηκαν σχετικά με αυτήν τη δυνατότητα.

Όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι παιδί, αδέλφια ή γονέας διαμένουν νομίμως στο έδαφος του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται το εξαρτώμενο πρόσωπο, το εν λόγω κράτος μέλος εξακριβώνει αν το παιδί, τα αδέλφια ή ο γονέας μπορούν να φροντίσουν το εξαρτώμενο πρόσωπο πριν από την υποβολή αιτήματος αναδοχής σύμφωνα με το άρθρο 39.

2. Όταν το παιδί, τα αδέλφια ή ο γονέας της παραγράφου 1 διαμένουν νομίμως σε κράτος μέλος άλλο από το κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται ο αιτών, το υπεύθυνο κράτος μέλος είναι το κράτος μέλος στο οποίο διαμένουν νομίμως το παιδί, τα αδέλφια ή ο γονέας, εκτός εάν η υγεία του αιτούντος δεν του επιτρέπει επί σημαντικό χρονικό διάστημα να μεταβεί στο εν λόγω κράτος μέλος. Σε μια τέτοια περίπτωση, το υπεύθυνο κράτος μέλος είναι το κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται ο αιτών. Το εν λόγω κράτος μέλος δεν υποχρεούται να φέρει το παιδί, τα αδέλφια ή τον γονέα του αιτούντος στην επικράτειά του.

3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 78, σχετικά με:

α) τα στοιχεία που πρέπει να ληφθούν υπόψη προκειμένου να εκτιμηθεί η σχέση εξάρτησης·

β) τα κριτήρια για τη διαπίστωση της ύπαρξης αποδεδειγμένων οικογενειακών δεσμών·

γ) τα κριτήρια εκτίμησης της ικανότητας του ενδιαφερόμενου προσώπου να φροντίζει το εξαρτώμενο πρόσωπο·

δ) και τα στοιχεία που πρέπει να ληφθούν υπόψη, προκειμένου να εκτιμηθεί η ανικανότητα του ενδιαφερόμενου προσώπου μετακίνησης επί σημαντικό χρονικό διάστημα.

4. Η Επιτροπή, μέσω εκτελεστικών πράξεων, καθορίζει ενιαίες μεθόδους για τη διαβούλευση και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 77 παράγραφος 2.

Άρθρο 35

Ρήτρες διακριτικής ευχέρειας

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 16 παράγραφος 1, ένα κράτος μέλος δύναται να αποφασίζει να εξετάζει αίτηση διεθνούς προστασίας από υπήκοο τρίτης χώρας ή από ανιθαγενή που έχει καταχωριστεί σ' αυτό, ακόμη κι αν δεν είναι υπεύθυνο για την εξέταση σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό.

2. Το κράτος μέλος στο οποίο καταχωρίζεται αίτηση διεθνούς προστασίας και το οποίο διεξάγει τη διαδικασία για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους, ή το υπεύθυνο κράτος μέλος μπορεί, οποτεδήποτε πριν από τη λήψη πρώτης απόφασης επί της ουσίας, να υποβάλει σε άλλο κράτος μέλος αίτημα αναδοχής αιτούντος για να επανενώσει τυχόν πρόσωπα με τα οποία έχει σχέση ο αιτών, για ανθρωπιστικούς λόγους, βάσει ιδίως ουσιαστικών δεσμών που αφορούν οικογενειακά, κοινωνικά ή πολιτισμικά κριτήρια, ακόμα κι όταν το άλλο κράτος μέλος δεν είναι υπεύθυνο σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στα άρθρα 25 έως 28 και στο άρθρο 34. Τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα εκφράζουν τη συναίνεσή τους προς τούτο γραπτώς.

Το αίτημα αναδοχής περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία που διαθέτει το κράτος που υποβάλλει το αίτημα, τα οποία είναι απαραίτητα ώστε το κράτος στο οποίο απευθύνεται το αίτημα να είναι σε θέση να εκτιμήσει την κατάσταση.

Το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται το αίτημα προβαίνει σε τυχόν αναγκαίους ελέγχους, ώστε να εξετάσει τους ανθρωπιστικούς λόγους που αναφέρονται στο αίτημα, και απαντάει στο κράτος μέλος που υποβάλλει το αίτημα εντός δύο μηνών από την παραλαβή του αιτήματος, χρησιμοποιώντας το δίκτυο ηλεκτρονικής επικοινωνίας που δημιουργήθηκε με το άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1560/2003. Στην απόρριψη του αιτήματος αναφέρονται οι λόγοι στους οποίους βασίζεται η απόρριψη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Υποχρεώσεις του υπευθύνου κράτους μέλους

Άρθρο 36

Υποχρεώσεις του υπεύθυνου κράτους μέλους

1. Το υπεύθυνο κράτος μέλος δυνάμει του παρόντος κανονισμού υποχρεούται:

α) να αναδέχεται, υπό τους όρους που προβλέπονται στα άρθρα 39, 40 και 46, αιτούντα η αίτηση του οποίου καταχωρίστηκε σε άλλο κράτος μέλος·

β) να αναλαμβάνει εκ νέου, υπό τους όρους που προβλέπονται στα άρθρα 41 και 46 του παρόντος κανονισμού, αιτούντα ή υπήκοο τρίτης χώρας ή ανιθαγενή σε σχέση με τον οποίο το εν λόγω κράτος μέλος έχει δηλωθεί ως υπεύθυνο κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358·

γ) να αναλαμβάνει εκ νέου, υπό τους όρους που προβλέπονται στα άρθρα 41 και 46 του παρόντος κανονισμού, πρόσωπο που έγινε δεκτό το οποίο υπέβαλε αίτηση διεθνούς προστασίας ή το οποίο διαμένει παράνομα σε κράτος μέλος άλλο από το κράτος μέλος που δέχτηκε να το κάνει δεκτό σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1350, ή που του χορήγησε διεθνή προστασία ή ανθρωπιστικό καθεστώς βάσει εθνικού συστήματος επανεγκατάστασης.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, δεν είναι δυνατόν να διαχωριστεί η κατάσταση ανηλίκου ο οποίος συνοδεύει τον αιτούντα και εμπίπτει στον ορισμό του μέλους οικογένειας από εκείνη του μέλους οικογένειάς του και τον ανήλικο αναδέχεται ή αναλαμβάνει το κράτος μέλος που είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας του εν λόγω μέλους οικογένειας, χωρίς να χρειάζεται γραπτή συναίνεση του ενδιαφερόμενου προσώπου, ακόμη κι αν ο ανήλικος δεν είναι ατομικά αιτών, εκτός εάν αποδεικνύεται ότι αυτό δεν είναι προς το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού. Το ίδιο ισχύει και για τα παιδιά που γεννήθηκαν μετά την άφιξη του αιτούντος στο έδαφος των κρατών μελών, χωρίς να χρειάζεται να κινηθεί νέα διαδικασία αναδοχής για τα εν λόγω παιδιά.

Παρά την απαίτηση γραπτής συγκατάθεσης του άρθρου 26, όταν κινείται νέα διαδικασία για αναδοχή ανήλικου προς κράτος μέλος το οποίο δηλώνεται ως το υπεύθυνο κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 26, δεν απαιτείται γραπτή συναίνεση από τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα, εκτός εάν αποδειχθεί ότι η μεταφορά στο υπεύθυνο κράτος μέλος δεν είναι προς το βέλτιστο συμφέρον του ανηλίκου.

3. Στις καταστάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α) και β) του παρόντος άρθρου, το υπεύθυνο κράτος μέλος εξετάζει ή ολοκληρώνει την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1348.

Άρθρο 37

Παύση ευθυνών

1. Όταν ένα κράτος μέλος χορηγήσει έγγραφο διαμονής σε αιτούντα, αποφασίσει να εφαρμόσει το άρθρο 35, θεωρεί ότι η μεταφορά ασυνόδευτου ανηλίκου στο υπεύθυνο κράτος μέλος δεν είναι προς το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού ή δεν μεταφέρει το ενδιαφερόμενο πρόσωπο στο υπεύθυνο κράτος μέλος εντός της προθεσμίας που ορίζεται στο άρθρο 46, το εν λόγω κράτος μέλος καθίσταται υπεύθυνο και οι υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 36 μεταφέρονται στο εν λόγω κράτος μέλος. Ανάλογα με την περίπτωση, ενημερώνει σχετικά το κράτος μέλος που ήταν προηγουμένως υπεύθυνο, το κράτος μέλος που διενεργεί διαδικασία για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους ή το κράτος μέλος στο οποίο υποβλήθηκε αίτημα αναδοχής του αιτούντος ή κοινοποίηση εκ νέου ανάληψης, χρησιμοποιώντας το δίκτυο ηλεκτρονικής επικοινωνίας που δημιουργήθηκε με το άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1560/2003.

Το κράτος μέλος που καθίσταται υπεύθυνο σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου δηλώνει ότι έχει καταστεί υπεύθυνο κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358.

2. Κατόπιν εξέτασης αίτησης στο πλαίσιο διαδικασίας στα σύνορα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1348, οι υποχρεώσεις που ορίζει το άρθρο 36 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού παύουν να ισχύουν 15 μήνες αφού εκδοθεί απόφαση η οποία απορρίπτει αίτηση ως απαράδεκτη, αβάσιμη ή προδήλως αβάσιμη όσον αφορά το καθεστώς πρόσφυγα ή το καθεστώς επικουρικής προστασίας ή απόφαση η οποία κηρύσσει ρητώς ή σιωπηρώς την αίτηση ως ανακληθείσα καταστεί οριστική.

Αίτηση που καταχωρίζεται μετά την παρέλευση της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου λογίζεται ως νέα αίτηση για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού και οδηγεί σε νέα διαδικασία για προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους.

3. Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, όταν το πρόσωπο αιτείται διεθνή προστασία σε άλλο κράτος μέλος εντός της προθεσμίας των 15 μηνών που αναφέρεται στο εν λόγω εδάφιο και κατά την ημερομηνία λήξης της εν λόγω προθεσμίας των 15 μηνών εκκρεμεί διαδικασία εκ νέου ανάληψης, η ευθύνη δεν παύει έως ότου ολοκληρωθεί αυτή η διαδικασία εκ νέου ανάληψης ή έως ότου εκπνεύσουν οι προθεσμίες ώστε το κράτος μέλος που διενεργεί τη μεταφορά να την εκτελέσει, σύμφωνα με το άρθρο 46.

4. Οι υποχρεώσεις που προβλέπει το άρθρο 36 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού παύουν να ισχύουν εφόσον το υπεύθυνο κράτος μέλος στοιχειοθετεί, βάσει δεδομένων καταγεγραμμένων και αποθηκευμένων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/2226 ή άλλων αποδεικτικών στοιχείων, ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο εγκατέλειψε το έδαφος των κρατών μελών για τουλάχιστον εννέα μήνες, εκτός εάν το ενδιαφερόμενο πρόσωπο κατέχει έγκυρο έγγραφο διαμονής που έχει εκδοθεί από το υπεύθυνο κράτος μέλος.

Αίτηση που καταχωρίζεται μετά την περίοδο απουσίας που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο θεωρείται νέα αίτηση για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού και, συνεπώς, κινείται νέα διαδικασία προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους.

5. Η υποχρέωση που ορίζεται στο άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχείο β) του παρόντος κανονισμού σχετικά με την εκ νέου ανάληψη υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς παύει να ισχύει, αν στοιχειοθετηθεί, με βάση την επικαιροποίηση των στοιχείων που αναφέρονται στο άρθρο 16 παράγραφος 2 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358, ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο εγκατέλειψε το έδαφος των κρατών μελών είτε υποχρεωτικά είτε οικειοθελώς, για να συμμορφωθεί με απόφαση επιστροφής ή με εντολή απομάκρυνσης που εκδόθηκε μετά την ανάκληση ή την απόρριψη της αίτησής του.

Αίτηση που καταχωρίζεται αφού έχει συμβεί πραγματική απομάκρυνση ή οικειοθελής επιστροφή λογίζεται ως νέα αίτηση για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού και οδηγεί σε νέα διαδικασία για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

Διαδικασίες

ΤΜΗΜΑ I

Κίνηση της διαδικασιας

Άρθρο 38

Κίνηση της διαδικασίας

1. Το κράτος μέλος στο οποίο καταχωρίστηκε για πρώτη φορά αίτηση διεθνούς προστασίας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1348 ή, ανάλογα με την περίπτωση, το κράτος μέλος μετεγκατάστασης κινεί αμελλητί τη διαδικασία για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους.

2. Εάν ο αιτών διαφύγει, το κράτος μέλος στο οποίο καταχωρίστηκε για πρώτη φορά αίτηση ή, ανάλογα με την περίπτωση, το κράτος μέλος μετεγκατάστασης συνεχίζει τη διαδικασία για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους.

3. Το κράτος μέλος που διενέργησε τη διαδικασία για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους ή που κατέστη υπεύθυνο σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 4 του παρόντος κανονισμού, δηλώνει αμελλητί στο Eurodac σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358:

α) την ευθύνη του σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 2·

β) την ευθύνη του σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3·

γ) την ευθύνη του σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 4·

δ) την ευθύνη του λόγω της μη συμμόρφωσής του με τις προθεσμίες που ορίζονται στο άρθρο 39·

ε) την ευθύνη του κράτους μέλους που αποδέχτηκε το αίτημα αναδοχής του αιτούντος σύμφωνα με το άρθρο 40·

στ) την ευθύνη του σύμφωνα με το άρθρο 68 παράγραφος 3.

Μέχρις ότου ληφθούν οι εν λόγω πληροφορίες, ισχύουν οι διαδικασίες της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου.

4. Αιτών ο οποίος βρίσκεται σε άλλο κράτος μέλος χωρίς έγγραφο διαμονής, ή ο οποίος στο εν λόγω κράτος μέλος υποβάλλει αίτηση διεθνούς προστασίας κατά τη διάρκεια της διαδικασίας για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους, αναλαμβάνεται εκ νέου από το προσδιορίζον κράτος μέλος, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στα άρθρα 41 και 46.

Η εν λόγω υποχρέωση παύει να ισχύει όταν το κράτος μέλος που προσδιορίζει το υπεύθυνο κράτος μέλος στοιχειοθετεί ότι ο αιτών απέκτησε έγγραφο διαμονής από άλλο κράτος μέλος.

5. Αιτών ο οποίος βρίσκεται σε κράτος μέλος χωρίς έγγραφο διαμονής, ή ο οποίος στο εν λόγω κράτος μέλος υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας, αφότου άλλο κράτος μέλος έχει επιβεβαιώσει ότι θα μετεγκαταστήσει το ενδιαφερόμενο πρόσωπο σύμφωνα με το άρθρο 67 παράγραφος 9, και πριν από την πραγματοποίηση της μεταφοράς στο κράτος μέλος μετεγκατάστασης σύμφωνα με το άρθρο 67 παράγραφος 11, αναλαμβάνεται εκ νέου από το εν λόγω κράτος μέλος, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στα άρθρα 41 και 46. Η υποχρέωση αυτή παύει να ισχύει όταν το κράτος μέλος μετεγκατάστασης στοιχειοθετεί ότι ο αιτών απέκτησε έγγραφο διαμονής από άλλο κράτος μέλος.

ΤΜΗΜΑ II

Διαδικασιες για τα αιτηματα αναδοχης

Άρθρο 39

Υποβολή αιτήματος αναδοχής

1. Αν το κράτος μέλος που αναφέρεται στο άρθρο 38 παράγραφος 1 θεωρεί ότι άλλο κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για την εξέτασή της, απευθύνει αμέσως σ' αυτό αίτημα αναδοχής του αιτούντος και, σε κάθε περίπτωση, εντός προθεσμίας δύο μηνών από την καταχώριση της αίτησης. Τα κράτη μέλη δίνουν προτεραιότητα στα αιτήματα που υποβάλλονται βάσει των άρθρων 25 έως 28 και του άρθρου 34.

Με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου, σε περίπτωση σύμπτωσης (θετικού αποτελέσματος) στο Eurodac με δεδομένα που έχουν καταχωριστεί σύμφωνα με τα άρθρα 22 και 24 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358 ή σύμπτωσης στο Σύστημα Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις (VIS) με δεδομένα που έχουν καταχωριστεί σύμφωνα με το άρθρο 21 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 767/2008, το αίτημα αναδοχής αποστέλλεται εντός προθεσμίας ενός μήνα από την παραλαβή της εν λόγω σύμπτωσης.

Αν το αίτημα περί αναδοχής του αιτούντος δεν υποβληθεί εντός των προθεσμιών του πρώτου και του δεύτερου εδαφίου, η ευθύνη για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας βαρύνει το κράτος μέλος στο οποίο καταχωρίστηκε η αίτηση.

Όταν ο αιτών είναι ασυνόδευτος ανήλικος, το προσδιορίζον κράτος μέλος, ανά πάσα στιγμή πριν ληφθεί απόφαση α' βαθμού επί της ουσίας, όταν κρίνει ότι αυτό είναι προς το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού, συνεχίζει τη διαδικασία για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους και απευθύνει αίτημα αναδοχής του αιτούντος σε άλλο κράτος μέλος, ιδίως δε αν το αίτημα βασίζεται στο άρθρο 26, 27 ή 34, παρά την εκπνοή των προθεσμιών που ορίζονται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου.

2. Το κράτος μέλος που υποβάλλει το αίτημα μπορεί να ζητήσει επείγουσα απάντηση σε περίπτωση που η αίτηση διεθνούς προστασίας καταχωρίστηκε μετά την έκδοση απόφασης άρνησης εισόδου ή απόφασης επιστροφής.

Το αίτημα προσδιορίζει τους λόγους που επιβάλλουν την αποστολή επείγουσας απάντησης, καθώς και την προθεσμία αποστολής της. Η εν λόγω προθεσμία είναι τουλάχιστον μία εβδομάδα.

3. Το αίτημα αναδοχής περιλαμβάνει πλήρη και λεπτομερή αιτιολόγηση, με βάση όλες τις περιστάσεις της υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών στοιχείων από τη δήλωση του αιτούντος, που αφορούν τα σχετικά κριτήρια της ιεραρχίας που ορίζονται στο κεφάλαιο ΙΙ και, κατά περίπτωση, το υπόδειγμα που αναφέρεται στο άρθρο 22 παράγραφος 1. Το αίτημα υποβάλλεται μέσω τυποποιημένου εντύπου και συμπεριλαμβάνει αποδεικτικά στοιχεία ή έμμεσες αποδείξεις, όπως περιγράφονται στους δύο καταλόγους του άρθρου 40 παράγραφος 4 ή άλλη σχετική τεκμηρίωση ή πληροφορία για τη δικαιολόγηση του αιτήματος, που επιτρέπουν στις αρχές του κράτους μέλους στο οποίο απευθύνεται το αίτημα να επαληθεύσει αν το εν λόγω κράτος μέλος είναι υπεύθυνο βάσει των κριτηρίων του παρόντος κανονισμού.

Η Επιτροπή, μέσω εκτελεστικών πράξεων, καθορίζει ενιαίες μεθόδους για την προετοιμασία και την υποβολή αιτημάτων αναδοχής. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 77 παράγραφος 2.

Άρθρο 40

Απάντηση σε αίτημα αναδοχής

1. Το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται το αίτημα προβαίνει στους απαραίτητους ελέγχους και απαντά σχετικά με το αίτημα αναδοχής του αιτούντος χωρίς καθυστέρηση και σε κάθε περίπτωση εντός προθεσμίας ενός μήνα από την ημερομηνία παραλαβής του αιτήματος. Τα κράτη μέλη δίνουν προτεραιότητα στα αιτήματα που υποβάλλονται βάσει των άρθρων 25 έως 28 και του άρθρου 34. Για τον σκοπό αυτό, το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται το αίτημα μπορεί να ζητήσει τη συνδρομή εθνικών, διεθνών ή άλλων σχετικών οργανισμών για την επαλήθευση των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων και των έμμεσων αποδεικτικών στοιχείων που υποβάλλονται από το κράτος μέλος που υποβάλλει το αίτημα, ιδίως για την ταυτοποίηση και τον εντοπισμό των μελών της οικογένειας.

2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, σε περίπτωση σύμπτωσης στο Eurodac με δεδομένα που έχουν καταχωριστεί σύμφωνα με τα άρθρα 22 και 24 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358 ή σύμπτωσης στο VIS με δεδομένα που έχουν καταχωριστεί σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 767/2008, το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται το αίτημα απαντά επ' αυτού εντός προθεσμίας δύο εβδομάδων από την παραλαβή του αιτήματος.

3. Κατά τη διαδικασία προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους, χρησιμοποιούνται αποδεικτικά στοιχεία και έμμεσες αποδείξεις.

4. Η Επιτροπή, μέσω εκτελεστικών πράξεων, καταρτίζει και αναθεωρεί περιοδικά δύο καταλόγους, αναφέροντας τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία και τις έμμεσες αποδείξεις σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στα στοιχεία στο δεύτερο και τρίτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 77 παράγραφος 2.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου, τα αποδεικτικά στοιχεία αναφέρονται σε τυπικές αποδείξεις οι οποίες θεμελιώνουν ευθύνη δυνάμει του παρόντος κανονισμού, εφόσον δεν αναιρούνται από αποδείξεις περί του αντιθέτου. Τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή υποδείγματα των διαφόρων τύπων διοικητικών εγγράφων, σύμφωνα με την τυπολογία που καθιερώνεται στον κατάλογο τυπικών αποδείξεων.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου, οι έμμεσες αποδείξεις αναφέρονται σε ενδείξεις, οι οποίες, αν και είναι μαχητές, ενδέχεται να επαρκούν ανάλογα με την αποδεικτική αξία που τους αποδίδεται. Η αποδεικτική αξία των έμμεσων αποδείξεων, σε σχέση με την ευθύνη εξέτασης αίτησης διεθνούς προστασίας, εξετάζεται κατά περίπτωση.

5. Οι απαιτήσεις για τα αποδεικτικά στοιχεία και τις έμμεσες αποδείξεις δεν πρέπει να υπερβαίνουν ό,τι είναι απαραίτητο για την ορθή εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

6. Το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται το αίτημα αναγνωρίζει την ευθύνη του, αν οι έμμεσες αποδείξεις είναι συνεκτικές, επαληθεύσιμες και επαρκώς λεπτομερείς για να θεμελιωθεί η ευθύνη.

Όταν η αίτηση υποβάλλεται βάσει των άρθρων 25 έως 28 και του άρθρου 34 και το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται το αίτημα δεν θεωρεί ότι οι έμμεσες αποδείξεις είναι συνεκτικές, επαληθεύσιμες και επαρκώς λεπτομερείς ώστε να στοιχειοθετήσουν την ευθύνη, αιτιολογεί τους λόγους στην απάντηση που αναφέρεται στην παράγραφο 8 του παρόντος άρθρου.

7. Όταν το κράτος μέλος που υποβάλλει το αίτημα έχει ζητήσει τη λήψη επείγουσας απάντησης σύμφωνα με το άρθρο 39 παράγραφος 2, το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται το αίτημα απαντάει εντός της περιόδου που ζητήθηκε ή, σε αντίθετη περίπτωση, εντός δύο εβδομάδων από την παραλαβή του αιτήματος.

8. Όταν το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται το αίτημα δεν προβάλει αντιρρήσεις στο αίτημα εντός της της περιόδου ενός μηνός που ορίζεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, ή, ανάλογα με την περίπτωση, εντός της περιόδου των δύο εβδομάδων που ορίζεται στις παραγράφους 2 και 7 του παρόντος άρθρου, με απάντηση που αιτιολογεί τεκμηριωμένα όλες τις περιστάσεις της υπόθεσης σε σχέση με τα σχετικά κριτήρια του κεφαλαίου ΙΙ, ότι η έλλειψη αντίρρησης ισοδυναμεί με αποδοχή του αιτήματος, και συνεπάγεται υποχρέωση αναδοχής του ατόμου, στην οποία περιλαμβάνεται η υποχρέωση πρόβλεψης των κατάλληλων προετοιμασιών για την άφιξη. Οι αιτιολογημένοι λόγοι τεκμηριώνονται με αποδεικτικά στοιχεία και έμμεσες αποδείξεις, εφόσον υπάρχουν.

Η Επιτροπή, μέσω εκτελεστικών πράξεων, καταρτίζει τυποποιημένο έντυπο για τις απαντήσεις με τους αιτιολογημένους λόγους που απαιτούνται βάσει του παρόντος άρθρου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 77 παράγραφος 2.

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ

Διαδικασιες για τις κοινοποιησεις εκ νεου αναληψης

Άρθρο 41

Υποβολή κοινοποίησης εκ νέου ανάληψης

1. Για τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχεία β) ή γ), το κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται το πρόσωπο υποβάλλει κοινοποίηση εκ νέου ανάληψης αμέσως και, σε κάθε περίπτωση, εντός δύο εβδομάδων μετά την παράληψη της σύμπτωσης στο Eurodac. Η μη εμπρόθεσμη κοινοποίηση εκ νέου ανάληψης δεν θίγει την υποχρέωση του υπεύθυνου κράτους μέλους να αναλάβει εκ νέου το ενδιαφερόμενο πρόσωπο.

2. Η κοινοποίηση εκ νέου ανάληψης πραγματοποιείται με τυποποιημένο έντυπο και περιλαμβάνει αποδεικτικά στοιχεία ή έμμεσες αποδείξεις, όπως περιγράφονται στους δύο καταλόγους που αναφέρονται στο άρθρο 40 παράγραφος 4 ή συναφή στοιχεία από τις δηλώσεις του ενδιαφερόμενου προσώπου.

3. Το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται η κοινοποίηση επιβεβαιώνει την παραλαβή της στο κράτος μέλος που την υπέβαλε εντός δύο εβδομάδων, εκτός εάν το πρώτο κράτος μέλος αποδεικνύει εντός της ίδιας προθεσμίας ότι δεν φέρει ευθύνη σύμφωνα με το άρθρο 37 ή ότι η κοινοποίηση εκ νέου ανάληψης βασίζεται σε εσφαλμένη ένδειξη όσον αφορά το υπεύθυνο κράτος μέλος σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1358.

4. Η μη ανάληψη δράσης εντός της περιόδου δύο εβδομάδων που ορίζεται στην παράγραφο 3 ισοδυναμεί με επιβεβαίωση παραλαβής της κοινοποίησης.

5. Η Επιτροπή, μέσω εκτελεστικών πράξεων, καθορίζει ενιαίες μεθόδους για την προετοιμασία και την υποβολή κοινοποιήσεων εκ νέου ανάληψης. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 77 παράγραφος 2.

ΤΜΗΜΑ IV

Διαδικαστικες εγγυησεις

Άρθρο 42

Κοινοποίηση της απόφασης μεταφοράς

1. Το προσδιορίζον κράτος μέλος, το αίτημα αναδοχής του οποίου σχετικά με αιτούντα που αναφέρεται στο άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχείο α) έγινε δεκτό ή το οποίο υπέβαλε κοινοποίηση εκ νέου ανάληψης σχετικά με πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχεία β) και γ), λαμβάνει απόφαση μεταφοράς το αργότερο εντός δύο εβδομάδων από την αποδοχή ή την επιβεβαίωση.

2. Όταν το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται το αίτημα ή η κοινοποίηση δέχεται την αναδοχή ή επιβεβαιώνει την εκ νέου ανάληψη του προσώπου που αναφέρεται στο άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχείο β ή γ), το κράτος μέλος που διενεργεί τη μεταφορά κοινοποιεί στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο την απόφαση για τη μεταφορά του προς το υπεύθυνο κράτος μέλος εγγράφως, σε απλή γλώσσα και χωρίς καθυστέρηση, καθώς και, κατά περίπτωση, για τη μη εξέταση της αίτησής του για διεθνή προστασία, τις προθεσμίες πραγματοποίησης της μεταφοράς και την υποχρέωση συμμόρφωσης με την απόφαση σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 5.

3. Αν το ενδιαφερόμενο πρόσωπο εκπροσωπείται νομικώς από νομικό ή άλλο σύμβουλο, ο οποίος γίνεται δεκτός ή αναγνωρίζεται με την ιδιότητα αυτή βάσει της εθνικής νομοθεσίας, τα κράτη μέλη δύνανται να επιλέξουν να κοινοποιήσουν σε εκείνον την απόφαση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 και όχι στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο και, κατά περίπτωση, να ανακοινώσουν την απόφαση στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο.

4. Η απόφαση της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου περιλαμβάνει επίσης πληροφορίες για τα διαθέσιμα μέσα έννομης προστασίας σύμφωνα με το άρθρο 43, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος αίτησης αναστολής, και για τις προθεσμίες προσφυγής και εκτέλεσης της μεταφοράς και περιλαμβάνει, εφόσον είναι απαραίτητο, τις πληροφορίες σχετικά με τον τόπο στον οποίο, και την ημερομηνία κατά την οποία, θα πρέπει να παρουσιαστεί το ενδιαφερόμενο πρόσωπο, εφόσον το εν λόγω πρόσωπο μεταβαίνει στο υπεύθυνο κράτος μέλος με δικά του μέσα.

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν επίσης ότι οι πληροφορίες σχετικά με τα πρόσωπα και τις οντότητες που μπορούν να παράσχουν νομική συνδρομή στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο τού ανακοινώνονται μαζί με την απόφαση της παραγράφου 1, εκτός αν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν ήδη ανακοινωθεί.

5. Όταν το ενδιαφερόμενο πρόσωπο δεν εκπροσωπείται νομικώς από νομικό ή άλλο σύμβουλο, ο οποίος γίνεται δεκτός ή αναγνωρίζεται με την ιδιότητα αυτή βάσει της εθνικής νομοθεσίας, τα κράτη μέλη το ενημερώνουν σχετικά με τα κύρια στοιχεία της απόφασης· η ενημέρωση αυτή περιλαμβάνει πληροφορίες για τα διαθέσιμα μέσα έννομης προστασίας και τις προθεσμίες άσκησής τους, σε γλώσσα την οποία κατανοεί ή ευλόγως τεκμαίρεται ότι κατανοεί το ενδιαφερόμενο πρόσωπο.

Άρθρο 43

Προσφυγές

1. Ο αιτών ή άλλο πρόσωπο που αναφέρεται στο άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχεία β) και γ) έχει το δικαίωμα άσκησης πραγματικής προσφυγής κατά απόφασης μεταφοράς ενώπιον δικαστηρίου με τη μορφή ένδικου μέσου ή επανεξέτασης, τόσο για τα πραγματικά όσο και για τα νομικά στοιχεία.

Το πεδίο εφαρμογής της προσφυγής αυτής περιορίζεται στην αξιολόγηση του κατά πόσο:

α) η μεταφορά θα έχει ως αποτέλεσμα να θέσει σε πραγματικό κίνδυνο απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης το ενδιαφερόμενο πρόσωπο κατά την έννοια του άρθρου 4 του Χάρτη·

β) υπάρχουν περιστάσεις μεταγενέστερες της απόφασης μεταφοράς που είναι καθοριστικές για την ορθή εφαρμογή του παρόντος κανονισμού·

γ) παραβιάστηκαν τα άρθρα 25 έως 28 και το άρθρο 34, στην περίπτωση προσώπων για τα οποία έγινε αναδοχή σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχείο α).

2. Τα κράτη μέλη παρέχουν στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο χρονικό διάστημα τουλάχιστον μίας εβδομάδας και το πολύ τριών εβδομάδων από την κοινοποίηση της απόφασης μεταφοράς εντός του οποίου μπορεί να ασκήσει το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής του σύμφωνα με την παράγραφο 1.

3. Εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από την κοινοποίηση της απόφασης μεταφοράς αλλά σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της προθεσμίας που προβλέπουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με την παράγραφο 2, το ενδιαφερόμενο πρόσωπο έχει το δικαίωμα να ζητήσει από δικαστήριο να αναστείλει την εφαρμογή της απόφασης μεταφοράς, εν αναμονή της έκβασης του ένδικου βοηθήματος ή της επανεξέτασης που αιτήθηκε. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν στο εθνικό δίκαιο ότι το αίτημα αναστολής της εφαρμογής της απόφασης μεταφοράς πρέπει να υποβάλλεται μαζί με το ένδικο βοήθημα σύμφωνα με την παράγραφο 1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν τη δυνατότητα πραγματικής προσφυγής αναστέλλοντας τη μεταφορά, έως ότου ληφθεί η απόφαση για την πρώτη αίτηση αναστολής. Η απόφαση για την αναστολή ή μη της εφαρμογής της απόφασης μεταφοράς λαμβάνεται μέσα σε έναν μήνα από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος στο αρμόδιο δικαστήριο.

Αν το ενδιαφερόμενο πρόσωπο δεν ασκήσει το δικαίωμά του να υποβάλει αίτηση αναστολής, το ένδικο μέσο κατά της απόφασης μεταφοράς ή η επανεξέτασή της δεν αναστέλλουν την εφαρμογή της απόφασης μεταφοράς.

Η απόφαση για τη μη αναστολή της εφαρμογής της απόφασης μεταφοράς αναφέρει τους λόγους στους οποίους βασίζεται.

Αν χορηγηθεί αναστολή, το δικαστήριο καταβάλλει κάθε προσπάθεια να αποφασίσει επί της ουσίας του ένδικου μέσου ή της επανεξέτασης μέσα σε έναν μήνα από την απόφαση χορήγησης αναστολής.

4. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο έχει πρόσβαση σε νομική συνδρομή και/ή εκπροσώπηση και, αν απαιτείται, σε γλωσσική βοήθεια.

5. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν τη χορήγηση, κατόπιν αιτήματος, δωρεάν νομικής συνδρομής και εκπροσώπησης στη διαδικασία προσφυγής, όταν το ενδιαφερόμενο πρόσωπο δεν μπορεί να καταβάλει τις σχετικές δαπάνες. Όσον αφορά τα τέλη και άλλα έξοδα, τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν ότι η μεταχείριση των προσώπων που υπόκεινται στον παρόντα κανονισμό δεν θα είναι ευνοϊκότερη από εκείνη που επιφυλάσσεται κατά γενικό κανόνα στους υπηκόους τους σε θέματα σχετικά με τη νομική συνδρομή και εκπροσώπηση.

Τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν ότι δεν χορηγείται δωρεάν νομική συνδρομή και εκπροσώπηση όταν η αρμόδια αρχή ή το δικαστήριο θεωρεί ότι το ένδικο μέσο ή η επανεξέταση δεν έχει πραγματικές πιθανότητες επιτυχίας, εφόσον δεν περιορίζεται αυθαίρετα η πρόσβαση στη νομική συνδρομή και εκπροσώπηση.

Όταν η απόφαση για τη μη χορήγηση δωρεάν νομικής συνδρομής και εκπροσώπησης σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο λαμβάνεται από αρχή η οποία δεν είναι δικαστήριο, τα κράτη μέλη παρέχουν δικαίωμα πραγματικής προσφυγής κατά της εν λόγω απόφασης ενώπιον δικαστηρίου. Όταν ασκείται προσφυγή κατά της απόφασης, το εν λόγω μέσο έννομης προστασίας αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του μέσου έννομης προστασίας που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η νομική συνδρομή και εκπροσώπηση δεν περιορίζονται αυθαίρετα και ότι δεν παρεμποδίζεται η πραγματική πρόσβαση του ενδιαφερόμενου προσώπου στη δικαιοσύνη.

Η νομική συνδρομή περιλαμβάνει, οπωσδήποτε, την κατάρτιση των αναγκαίων δικονομικών εγγράφων. Η νομική εκπροσώπηση περιλαμβάνει, τουλάχιστον, την εκπροσώπηση ενώπιον δικαστηρίου και μπορεί να περιορίζεται στους νομικούς συμβούλους ή τους συνηγόρους που καθορίζονται ειδικά από το εθνικό δίκαιο για την παροχή νομικής συνδρομής και εκπροσώπησης.

Οι διαδικασίες για την πρόσβαση στη νομική συνδρομή και εκπροσώπηση ορίζονται στο εθνικό δίκαιο.

ΤΜΗΜΑ V

Κράτηση για το σκοπο της μεταφορας

Άρθρο 44

Κράτηση

1. Τα κράτη μέλη δεν κρατούν ένα πρόσωπο μόνο για τον λόγο ότι υπόκειται στη διαδικασία που θεσπίζεται με τον παρόντα κανονισμό.

2. Όταν υπάρχει κίνδυνος διαφυγής ή όταν απαιτείται για την προστασία της εθνικής ασφάλειας ή της δημόσιας τάξης, τα κράτη μέλη δύνανται να κρατούν το ενδιαφερόμενο πρόσωπο ούτως ώστε να εξασφαλίζονται οι διαδικασίες μεταφοράς σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, βάσει ατομικής εκτίμησης των περιστάσεων που αφορούν το πρόσωπο, και μόνο αν η κράτηση είναι αναλογική ή αν δεν μπορούν να εφαρμοστούν αποτελεσματικά λιγότερο αυστηρά εναλλακτικά μέτρα.

3. Η κράτηση είναι όσο το δυνατόν συντομότερη και δεν διαρκεί περισσότερο από τον χρόνο που εύλογα απαιτείται για την ολοκλήρωση των αναγκαίων διοικητικών διαδικασιών με τη δέουσα επιμέλεια, μέχρι την εκτέλεση της μεταφοράς βάσει του παρόντος κανονισμού.

4. Όσον αφορά τις συνθήκες κράτησης προσώπων και τις εγγυήσεις για τους αιτούντες δυνάμει του παρόντος άρθρου, εφαρμόζονται τα άρθρα 11, 12 και 13 της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346.

5. Η κράτηση προσώπου δυνάμει του παρόντος άρθρου διατάσσεται εγγράφως από διοικητικές ή δικαστικές αρχές. Στη διαταγή κράτησης αναφέρονται οι πραγματικοί και νομικοί λόγοι στους οποίους βασίζεται. Όταν η κράτηση διατάσσεται από διοικητική αρχή, τα κράτη μέλη προβλέπουν ταχεία δικαστική επανεξέταση της νομιμότητας της κράτησης αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αίτησης του αιτούντος ή και τα δύο.

Άρθρο 45

Προθεσμίες για τους υπό κράτηση αιτούντες

1. Κατά παρέκκλιση από τα άρθρα 39 και 41, όταν ένα πρόσωπο κρατείται σύμφωνα με το άρθρο 44, η προθεσμία υποβολής αιτήματος αναδοχής ή κοινοποίησης εκ νέου ανάληψης δεν υπερβαίνει τις δύο εβδομάδες από την καταχώριση της αίτησης διεθνούς προστασίας ή τις δύο εβδομάδες μετά την παραλαβή του θετικού αποτελέσματος Eurodac, όταν δεν έχει καταχωριστεί νέα αίτηση στο κοινοποιούν κράτος μέλος.

Όταν ένα πρόσωπο κρατείται μετά από την καταχώριση της αίτησης, η προθεσμία για την υποβολή αιτήματος αναδοχής ή κοινοποίησης εκ νέου ανάληψης δεν υπερβαίνει τη μία εβδομάδα από την ημερομηνία κατά την οποία το πρόσωπο τέθηκε υπό κράτηση.

2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 40 παράγραφος 1, το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται το αίτημα απαντάει το συντομότερο δυνατό και σε κάθε περίπτωση εντός μίας εβδομάδας από την παραλαβή του αιτήματος. Η έλλειψη απάντησης εντός μίας εβδομάδας ισοδυναμεί με αποδοχή του αιτήματος αναδοχής και συνεπάγεται υποχρέωση αναδοχής του προσώπου, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης πρόβλεψης των κατάλληλων προετοιμασιών για την άφιξη.

3. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 46, όταν ένα πρόσωπο κρατείται, η μεταφορά του εν λόγω προσώπου από το κράτος μέλος που διενεργεί τη μεταφορά στο υπεύθυνο κράτος μέλος πραγματοποιείται το συντομότερο δυνατόν, και εντός πέντε εβδομάδων από:

α) την ημερομηνία κατά την οποία έγινε δεκτό το αίτημα αναδοχής ή επιβεβαιώθηκε η κοινοποίηση εκ νέου ανάληψης· ή

β) την ημερομηνία κατά την οποία το ένδικο μέσο ή η επανεξέταση παύει να έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 3.

4. Αν το κράτος μέλος που διενεργεί τη μεταφορά δεν τηρήσει τις προθεσμίες για την υποβολή αιτήματος αναδοχής ή κοινοποίησης εκ νέου ανάληψης ή για την έκδοση απόφασης μεταφοράς εντός της προθεσμίας που ορίζεται στο άρθρο 42 παράγραφος 1, ή αν η μεταφορά δεν πραγματοποιηθεί εντός της προθεσμίας των πέντε εβδομάδων που αναφέρεται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, το πρόσωπο δεν κρατείται πλέον. Τα άρθρα 39, 41 και 46 εξακολουθούν να εφαρμόζονται σχετικά.

ΤΜΗΜΑ VI

Μεταφορές

Άρθρο 46

Λεπτομερείς κανόνες και προθεσμίες

1. Η μεταφορά αιτούντος ή άλλου προσώπου που αναφέρεται στο άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχεία β) και γ) από το κράτος μέλος που διενεργεί τη μεταφορά προς το υπεύθυνο κράτος μέλος πραγματοποιείται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του κράτους μέλους που διενεργεί τη μεταφορά, ύστερα από διαβούλευση μεταξύ των οικείων κρατών μελών, μόλις αυτό είναι πρακτικά δυνατό και εντός προθεσμίας έξι μηνών από την αποδοχή του αιτήματος αναδοχής, την επιβεβαίωση της εκ νέου ανάληψης του ενδιαφερόμενου προσώπου από άλλο κράτος μέλος, ή από την έκδοση τελικής απόφασης επί ένδικου βοηθήματος ή αίτησης επανεξέτασης απόφασης μεταφοράς, αν υπάρχει ανασταλτικό αποτέλεσμα σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 3.

Τα κράτη μέλη δίνουν προτεραιότητα στις μεταφορές των αιτούντων μετά από την αποδοχή των αιτημάτων που υποβάλλονται βάσει των άρθρων 25 έως 28 και του άρθρου 34.

Όταν η μεταφορά εκτελείται για τους σκοπούς της μετεγκατάστασης, τότε πραγματοποιείται εντός της προθεσμίας που ορίζεται στο άρθρο 67 παράγραφος 11.

Αν οι μεταφορές στο υπεύθυνο κράτος μέλος εκτελούνται με ελεγχόμενη αναχώρηση ή με συνοδεία, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι εκτελούνται λαμβάνοντας υπόψη τον ανθρώπινο παράγοντα και με πλήρη σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων και σε συμμόρφωση με αυτά.

Αν είναι απαραίτητο, το ενδιαφερόμενο πρόσωπο λαμβάνει από το κράτος μέλος που διενεργεί τη μεταφορά άδεια ελεύθερης διέλευσης. Η Επιτροπή, μέσω εκτελεστικών πράξεων, καθορίζει το υπόδειγμα της άδειας ελεύθερης διέλευσης. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 77 παράγραφος 2.

Το υπεύθυνο κράτος μέλος ενημερώνει το κράτος μέλος που διενεργεί τη μεταφορά, όπως ενδείκνυται, για την ασφαλή άφιξη του ενδιαφερόμενου προσώπου ή για τη μη εμφάνισή του εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας.

2. Αν η μεταφορά δεν πραγματοποιηθεί εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο, το υπεύθυνο κράτος μέλος απαλλάσσεται από τις υποχρεώσεις αναδοχής ή εκ νέου ανάληψης του ενδιαφερόμενου προσώπου και η ευθύνη μεταβιβάζεται στο κράτος μέλος που διενεργεί τη μεταφορά. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί έως ένα έτος κατ' ανώτατο όριο, εάν η μεταφορά δεν μπόρεσε να πραγματοποιηθεί λόγω φυλάκισης του ενδιαφερομένου ή έως τρία έτη από την ενημέρωση του υπεύθυνου κράτους μέλους από το κράτος μέλος που υποβάλλει το αίτημα κατ' ανώτατο όριο, εάν το ενδιαφερόμενο πρόσωπο ή μέλος της οικογένειας που επρόκειτο να μεταφερθεί μαζί του έχει διαφύγει, αντιτάσσεται σωματικά στη μεταφορά, καθίσταται εκ προθέσεως ακατάλληλος για τη μεταφορά ή δεν πληροί τις ιατρικές απαιτήσεις για τη μεταφορά.

Εάν το ενδιαφερόμενο πρόσωπο τεθεί εκ νέου στη διάθεση των αρχών και ο χρόνος που απομένει από την προθεσμία της παραγράφου 1 είναι μικρότερος των τριών μηνών, το κράτος μέλος που διενεργεί τη μεταφορά διαθέτει προθεσμία τριών μηνών για να πραγματοποιήσει τη μεταφορά.

3. Αν ένα πρόσωπο έχει μεταφερθεί εσφαλμένα ή η απόφαση μεταφοράς ακυρώθηκε κατόπιν άσκησης ένδικου μέσου ή επανεξέτασης μετά την εκτέλεση της μεταφοράς, το κράτος μέλος που εκτέλεσε τη μεταφορά αναλαμβάνει εκ νέου το εν λόγω πρόσωπο αμελλητί.

4. Η Επιτροπή, μέσω εκτελεστικών πράξεων, καθορίζει ενιαίες μεθόδους για τη διαβούλευση και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών για τους σκοπούς τους παρόντος άρθρου, ιδίως σε περίπτωση αναβολής ή καθυστέρησης μεταφορών, μεταφορών κατόπιν αυτόματης αποδοχής, μεταφορών ανηλίκων ή εξαρτώμενων προσώπων και ελεγχόμενων μεταφορών. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 77 παράγραφος 2.

Άρθρο 47

Δαπάνες μεταφορών

1. Σύμφωνα με το άρθρο 20 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1147, καταβάλλεται συνεισφορά για τη μεταφορά αιτούντος ή άλλου προσώπου που αναφέρεται στο άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχείο β) ή γ) του παρόντος κανονισμού στο κράτος μέλος που εκτελεί τη μεταφορά, σύμφωνα με το άρθρο 46 του παρόντος κανονισμού.

2. Όταν το ενδιαφερόμενο πρόσωπο πρέπει να αποσταλεί πίσω σε κράτος μέλος, λόγω εσφαλμένης μεταφοράς ή απόφασης μεταφοράς που ακυρώθηκε κατόπιν άσκησης ένδικου μέσου ή επανεξέτασης, μετά την εκτέλεση της μεταφοράς, το κράτος μέλος που εκτέλεσε αρχικά τη μεταφορά είναι υπεύθυνο για τις δαπάνες μεταφοράς του ενδιαφερόμενου προσώπου πίσω στο έδαφός του.

3. Οι δαπάνες των μεταφορών αυτών δεν μπορούν να βαρύνουν τα πρόσωπα που πρέπει να μεταφερθούν σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 48

Ανταλλαγή συναφών πληροφοριών πριν από την εκτέλεση μεταφοράς

1. Το κράτος μέλος που εκτελεί τη μεταφορά αιτούντος ή άλλου προσώπου που αναφέρεται στο άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχείο β) ή γ) κοινοποιεί στο υπεύθυνο κράτος μέλος τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα του προσώπου που θα μεταφερθεί, τα οποία θεωρούνται κατάλληλα, συναφή και περιορίζονται σε ό,τι είναι αναγκαίο με μόνο στόχο να εξασφαλιστεί ότι οι αρμόδιες αρχές, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο στο υπεύθυνο κράτος μέλος, έχουν τη δυνατότητα να παράσχουν στο εν λόγω πρόσωπο την κατάλληλη βοήθεια, συμπεριλαμβανομένης της παροχής της άμεσης ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης που απαιτείται για την προστασία των ζωτικών συμφερόντων του, ώστε να διασφαλιστεί η συνέχεια της προστασίας και των δικαιωμάτων που χορηγούνται από τον παρόντα κανονισμό και από άλλα εφαρμοστέα νομικά εργαλεία που αφορούν το άσυλο. Τα εν λόγω δεδομένα κοινοποιούνται στο υπεύθυνο κράτος μέλος εντός εύλογου χρονικού διαστήματος πριν από την εκτέλεση της μεταφοράς, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται ότι οι αρμόδιες αρχές του διαθέτουν αρκετό χρόνο για να λάβουν τα αναγκαία μέτρα.

2. Το κράτος μέλος που προβαίνει στη μεταφορά διαβιβάζει στο υπεύθυνο κράτος μέλος όλες τις πληροφορίες που έχουν σημασία για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων και τυχόν άμεσων ειδικών αναγκών του υπό μεταφορά προσώπου και συγκεκριμένα:

α) πληροφορίες σχετικά με τυχόν άμεσα μέτρα τα οποία το υπεύθυνο κράτος μέλος απαιτείται να λάβει ώστε να εξασφαλίσει ότι καλύπτονται επαρκώς οι ειδικές ανάγκες του προσώπου που θα μεταφερθεί, μεταξύ άλλων τυχόν απαραίτητη άμεση ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και, όπου απαιτείται, τυχόν ρυθμίσεις που απαιτούνται για την προστασία του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού·

β) τα στοιχεία επικοινωνίας των μελών της οικογένειας, των συγγενών ή οποιωνδήποτε άλλων ατόμων με τα οποία το πρόσωπο έχει οικογενειακούς δεσμούς στο κράτος μέλος υποδοχής, κατά περίπτωση·

γ) στην περίπτωση ανηλίκων, πληροφορίες σχετικά με την αξιολόγηση του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού και σχετικά με την εκπαίδευσή τους·

δ) εκτίμηση της ηλικίας του αιτούντος, κατά περίπτωση·

ε) κατά περίπτωση, το έντυπο ελέγχου διαλογής σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356, συμπεριλαμβανομένων τυχόν αποδεικτικών στοιχείων που αναφέρονται στο έντυπο·

στ) κάθε άλλη σημαντική πληροφορία.

3. Η ανταλλαγή πληροφοριών βάσει του παρόντος άρθρου πραγματοποιείται μόνο μεταξύ των αρχών που κοινοποιούνται στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 52 του παρόντος κανονισμού με τη χρήση του ηλεκτρονικού δικτύου επικοινωνίας που δημιουργήθηκε βάσει του άρθρου 18 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1560/2003. Οι πληροφορίες που ανταλλάσσονται χρησιμοποιούνται μόνο για τον σκοπό της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου και δεν τυγχάνουν περαιτέρω επεξεργασίας.

4. Για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών, η Επιτροπή, μέσω εκτελεστικών πράξεων, συντάσσει υπόδειγμα για τη μεταφορά των δεδομένων που απαιτούνται βάσει του παρόντος άρθρου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 77 παράγραφος 2.

5. Το άρθρο 51 παράγραφοι 8 και 9 εφαρμόζονται στην ανταλλαγή πληροφοριών βάσει του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 49

Ανταλλαγή πληροφοριών σχετικών με την ασφάλεια πριν από την εκτέλεση μεταφοράς

Για τον σκοπό της εφαρμογής του άρθρου 41, αν το κράτος μέλος που εκτελεί τη μεταφορά διαθέτει πληροφορίες από τις οποίες προκύπτει ότι υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να θεωρηθεί ότι ο αιτών ή άλλο πρόσωπο που αναφέρεται στο άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχείο β) ή γ) συνιστά κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη κράτους μέλους, οι αρμόδιες αρχές του αναφέρουν την ύπαρξη σχετικών πληροφοριών στο υπεύθυνο κράτος μέλος. Οι πληροφορίες κοινοποιούνται μεταξύ αρχών επιβολής του νόμου ή άλλων αρμόδιων αρχών των εν λόγω κρατών μελών μέσω των κατάλληλων διαύλων για μια τέτοια ανταλλαγή πληροφοριών.

Άρθρο 50

Ανταλλαγή δεδομένων που αφορούν την υγεία πριν από την εκτέλεση μεταφοράς

1. Για τον αποκλειστικό σκοπό της παροχής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης ή θεραπείας, ιδίως όσον αφορά ευάλωτα πρόσωπα, μεταξύ άλλων πρόσωπα με αναπηρία, ηλικιωμένους, εγκύους, ανηλίκους και πρόσωπα που έχουν υποστεί βασανιστήρια, βιασμό ή άλλες σοβαρές μορφές ψυχολογικής, σωματικής ή σεξουαλικής βίας, το κράτος μέλος που προβαίνει στη μεταφορά διαβιβάζει στο υπεύθυνο κράτος μέλος πληροφορίες, εφόσον αυτές διατίθενται στην αρμόδια αρχή του σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, σχετικά με οποιεσδήποτε ειδικές ανάγκες του προσώπου που θα μεταφερθεί, στις οποίες μπορούν να περιλαμβάνονται σε συγκεκριμένες περιπτώσεις στοιχεία για την κατάσταση της σωματικής ή ψυχικής υγείας του εν λόγω προσώπου. Οι σχετικές πληροφορίες διαβιβάζονται με κοινό πιστοποιητικό υγείας και τα συνημμένα απαραίτητα έγγραφα. Το υπεύθυνο κράτος μέλος εξασφαλίζει ότι αυτές οι ειδικές ανάγκες αντιμετωπίζονται δεόντως, συμπεριλαμβανομένης ιδίως οποιασδήποτε ουσιαστικής ιατρικής περίθαλψης απαιτείται.

Η Επιτροπή, μέσω εκτελεστικών πράξεων, συντάσσει το κοινό πιστοποιητικό υγείας που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 77 παράγραφος 2.

2. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 διαβιβάζονται στο υπεύθυνο κράτος μέλος από το κράτος μέλος που προβαίνει στη μεταφορά μόνο εφόσον ο αιτών ή ο εκπρόσωπός του έχουν ρητά συναινέσει σ' αυτό, ή όταν αυτό είναι απαραίτητο για την προστασία της δημόσιας υγείας και της δημόσιας ασφάλειας, ή, αν το ενδιαφερόμενο πρόσωπο είναι σωματικά ή νομικά ανίκανο να συναινέσει σ' αυτό, για την προστασία των ζωτικών συμφερόντων του ενδιαφερόμενου ή άλλου προσώπου. Η έλλειψη, καθώς και η άρνηση συναίνεσης, δεν συνιστά εμπόδιο στην εκτέλεση της μεταφοράς.

3. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν την υγεία και αναφέρονται στην παράγραφο 1 διενεργείται μόνο από επαγγελματία στον τομέα της υγείας που υπόκειται, βάσει του εθνικού δικαίου, στην υποχρέωση επαγγελματικού απορρήτου ή από άλλο πρόσωπο που υπόκειται σε ισοδύναμη υποχρέωση επαγγελματικού απορρήτου.

4. Η ανταλλαγή πληροφοριών βάσει του παρόντος άρθρου πραγματοποιείται μόνο μεταξύ επαγγελματιών του τομέα της υγείας ή άλλων προσώπων που αναφέρονται στην παράγραφο 3. Οι ανταλλασσόμενες πληροφορίες χρησιμοποιούνται μόνο για τους σκοπούς που καθορίζονται στην παράγραφο 1 και δεν τυγχάνουν περαιτέρω επεξεργασίας.

5. Η Επιτροπή, μέσω εκτελεστικών πράξεων, καθορίζει ενιαίες μεθόδους και πρακτικές ρυθμίσεις για την ανταλλαγή των πληροφοριών της παραγράφου 1. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 77 παράγραφος 2.

6. Το άρθρο 51 παράγραφοι 8 και 9 εφαρμόζεται στην ανταλλαγή πληροφοριών βάσει του παρόντος άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

Διοικητική συνεργασία

Άρθρο 51

Διαβίβαση πληροφοριών

1. Κάθε κράτος μέλος κοινοποιεί σε οποιοδήποτε κράτος μέλος το ζητήσει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν το πρόσωπο που καλύπτεται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, τα οποία είναι κατάλληλα, συναφή και περιορίζονται σε ό,τι είναι αναγκαίο για τον σκοπό:

α) του προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους·

β) της εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας·

γ) της εκτέλεσης οποιασδήποτε άλλης υποχρέωσης που απορρέει από τον παρόντα κανονισμό·

δ) της εφαρμογής απόφασης επιστροφής.

2. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 καλύπτουν μόνο:

α) τα προσωπικά στοιχεία του ενδιαφερόμενου προσώπου και, ενδεχομένως, των μελών της οικογένειάς του, των συγγενών του ή οποιωνδήποτε άλλων ατόμων με τα οποία το πρόσωπο έχει οικογενειακούς δεσμούς, δηλαδή ονοματεπώνυμο και, ενδεχομένως, προηγούμενο ονόματα, προσωνύμια ή ψευδώνυμα, σημερινή και προηγούμενη ιθαγένεια, ημερομηνία και τόπο γέννησης·

β) πληροφορίες σχετικά με έγγραφα ταυτότητας και ταξιδιωτικά έγγραφα, μεταξύ άλλων πληροφορίες σχετικά με στοιχεία, διάρκεια ισχύος, ημερομηνία έκδοσης, εκδούσα αρχή και τόπο έκδοσης·

γ) τυχόν άλλες πληροφορίες αναγκαίες για την εξακρίβωση της ταυτότητας του ενδιαφερόμενου προσώπου, συμπεριλαμβανομένων των βιομετρικών δεδομένων του αιτούντος που λαμβάνει το οικείο κράτος μέλος, ιδίως για τους σκοπούς του άρθρου 67 παράγραφος 8 του παρόντος κανονισμού, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1358·

δ) πληροφορίες σχετικά με τους τόπους διαμονής και τα δρομολόγια των ταξιδιών·

ε) πληροφορίες σχετικά με τα έγγραφα διαμονής ή τις θεωρήσεις που έχουν εκδοθεί από κράτος μέλος·

στ) πληροφορίες σχετικά με τον τόπο στον οποίο καταχωρήθηκε η αίτηση·

ζ) πληροφορίες σχετικά με την ημερομηνία καταχώρισης τυχόν προηγούμενης αίτησης διεθνούς προστασίας, την ημερομηνία καταχώρισης της τρέχουσας αίτησης, το στάδιο της διαδικασίας και το περιεχόμενο της τυχόν ληφθείσας απόφασης.

3. Στο μέτρο που αυτό είναι απαραίτητο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας, το υπεύθυνο κράτος μέλος μπορεί να ζητήσει από άλλο κράτος μέλος να του γνωστοποιήσει τους λόγους που επικαλείται ο αιτών προς υποστήριξη της αίτησής του και τους λόγους της απόφασης που τυχόν έχει ληφθεί σχετικά με αυτόν. Όταν το υπεύθυνο κράτος μέλος εφαρμόζει το άρθρο 55 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, μπορεί επίσης να ζητήσει πληροφορίες που επιτρέπουν στις αρμόδιες αρχές του να διαπιστώσουν αν προέκυψαν ή υποβλήθηκαν νέα στοιχεία από τον αιτούντα. Το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται το αίτημα μπορεί να αρνηθεί να απαντήσει στο αίτημα που του υποβάλλεται, αν η κοινοποίηση αυτών των πληροφοριών μπορεί να θίξει τα ουσιώδη συμφέροντά του ή την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών του ενδιαφερόμενου ή άλλου προσώπου. Ο αιτών ενημερώνεται από το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται το αίτημα εκ των προτέρων για τις συγκεκριμένες πληροφορίες που ζητούνται και για τον λόγο υποβολής του εν λόγω αιτήματος.

4. Κάθε αίτημα πληροφοριών αποστέλλεται μόνο στο πλαίσιο ατομικής αίτησης διεθνούς προστασίας ή μεταφοράς με σκοπό τη μετεγκατάσταση. Το εν λόγω αίτημα είναι αιτιολογημένο και, όταν έχει ως στόχο να επαληθεύσει την ύπαρξη κριτηρίου ικανού να θεμελιώσει την ευθύνη του κράτους μέλους στο οποίο απευθύνεται, προσδιορίζει σε ποιο αποδεικτικό στοιχείο βασίζεται, συμπεριλαμβανομένων σχετικών πληροφοριών από αξιόπιστες πηγές αναφορικά με τα μέσα και τους τρόπους με τους οποίους οι αιτούντες εισήλθαν στα εδάφη των κρατών μελών, ή σε ποιο συγκεκριμένο και επαληθεύσιμο στοιχείο των δηλώσεων του αιτούντος βασίζεται. Οι εν λόγω σχετικές πληροφορίες από αξιόπιστες πηγές δεν επαρκούν από μόνες τους για να καθοριστεί η ευθύνη και η αρμοδιότητα του κράτους μέλους βάσει του παρόντος κανονισμού, αλλά μπορούν να συμβάλουν στην αξιολόγηση άλλων ενδείξεων σχετικών με μεμονωμένο αιτούντα.

5. Το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται το αίτημα είναι υποχρεωμένο να απαντήσει εντός προθεσμίας τριών εβδομάδων. Οποιαδήποτε καθυστέρηση απάντησης δικαιολογείται δεόντως. Η έλλειψη απάντησης εντός τριών εβδομάδων δεν απαλλάσσει το εν λόγω κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται το αίτημα από την υποχρέωση απάντησης. Αν το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται το αίτημα αποκρύπτει πληροφορίες που καταδεικνύουν ότι αυτό είναι υπεύθυνο, το εν λόγω κράτος μέλος δεν μπορεί να επικαλεστεί την εκπνοή των προθεσμιών που προβλέπονται στο άρθρο 39 ως λόγο άρνησης συμμόρφωσης με αίτημα αναδοχής. Σ' αυτή την περίπτωση, οι προθεσμίες που προβλέπονται στο άρθρο 39 για την υποβολή αιτήματος αναδοχής παρατείνονται κατά ίσο χρονικό διάστημα με την καθυστέρηση απάντησης από το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται το αίτημα.

6. Η ανταλλαγή πληροφοριών διενεργείται κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους και μπορεί να πραγματοποιείται μόνο μεταξύ αρχών ο διορισμός των οποίων από κάθε κράτος μέλος έχει κοινοποιηθεί στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 52 παράγραφος 1.

7. Οι πληροφορίες που ανταλλάσσονται μπορούν να χρησιμοποιούνται μόνο για τους σκοπούς που προβλέπονται στην παράγραφο 1. Σε κάθε κράτος μέλος, αυτές οι πληροφορίες μπορούν, ανάλογα με τον χαρακτήρα τους και τις αρμοδιότητες της αποδέκτριας αρχής, να κοινοποιούνται μόνο στις διοικητικές και δικαστικές αρχές που είναι επιφορτισμένες με:

α) τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους·

β) την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας·

γ) την εκτέλεση οποιασδήποτε άλλης υποχρέωσης που απορρέει από τον παρόντα κανονισμό.

8. Το κράτος μέλος που διαβιβάζει τις πληροφορίες μεριμνά για την ακρίβεια και την επικαιροποίηση των πληροφοριών. Αν προκύψει ότι το κράτος μέλος έχει διαβάσει πληροφορίες που δεν είναι ακριβείς ή που δεν έπρεπε να έχουν διαβιβαστεί, τα κράτη μέλη προς τα οποία απευθύνονται λαμβάνουν αμέσως σχετική ενημέρωση. Οφείλουν να διορθώνουν τις εν λόγω πληροφορίες ή να μεριμνούν για τη διαγραφή τους.

9. Κάθε οικείο κράτος μέλος τηρεί μνεία της διαβίβασης και της παραλαβής των πληροφοριών που ανταλλάσσονται στον ατομικό φάκελο του ενδιαφερόμενου προσώπου ή σε μητρώο.

Άρθρο 52

Αρμόδιες αρχές και πόροι

1. Κάθε κράτος μέλος κοινοποιεί αμελλητί στην Επιτροπή τις αρμόδιες αρχές που είναι υπεύθυνες για την εκτέλεση των υποχρεώσεων οι οποίες απορρέουν από τον παρόντα κανονισμό και τις τυχόν τροποποιήσεις του. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αρχές αυτές να διαθέτουν τους απαραίτητους ανθρώπινους, υλικούς και οικονομικούς πόρους για να φέρνουν σε πέρας τα καθήκοντά τους που σχετίζονται με την εφαρμογή των διαδικασιών προσδιορισμού του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας με ταχύ και αποτελεσματικό τρόπο, και, ιδίως, για να προστατεύουν τα διαδικαστικά και θεμελιώδη δικαιώματα, να διασφαλίζουν ταχεία διαδικασία για την επανένωση των μελών της οικογένειας και των συγγενών που βρίσκονται σε διαφορετικά κράτη μέλη, να ανταποκρίνονται εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών σε αιτήματα πληροφοριών, σε αιτήματα αναδοχής και σε κοινοποιήσεις εκ νέου ανάληψης, καθώς και, κατά περίπτωση, για να συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις που υπέχουν στο πλαίσιο του μέρους IV.

2. Η Επιτροπή δημοσιεύει ενοποιημένο κατάλογο των αρχών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Σε περίπτωση αλλαγών στον εν λόγω κατάλογο, η Επιτροπή δημοσιεύει μία φορά τον χρόνο επικαιροποιημένο ενοποιημένο κατάλογο.

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι το προσωπικό των αρχών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 λαμβάνει την αναγκαία κατάρτιση όσον αφορά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

4. Η Επιτροπή, μέσω εκτελεστικών πράξεων, θεσπίζει ασφαλείς διαύλους ηλεκτρονικής επικοινωνίας μεταξύ των αρχών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και μεταξύ των εν λόγω αρχών και του Οργανισμού για το Άσυλο, προκειμένου να διαβιβάζονται οι πληροφορίες, τα βιομετρικά δεδομένα που λαμβάνονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1358, τα αιτήματα, οι κοινοποιήσεις, οι απαντήσεις και τυχόν άλλη γραπτή αλληλογραφία, και να εξασφαλίζεται ότι οι αποστολείς λαμβάνουν αυτόματα ηλεκτρονική απόδειξη παραλαβής. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 77 παράγραφος 2.

Άρθρο 53

Διοικητικοί διακανονισμοί

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να συνάπτουν, διμερώς, διοικητικούς διακανονισμούς σχετικά με τις πρακτικές λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, προκειμένου να διευκολύνεται η εφαρμογή του και να αυξάνεται η αποτελεσματικότητά του. Αυτοί οι διακανονισμοί μπορούν να αφορούν:

α) ανταλλαγές υπαλλήλων συνδέσμων·

β) την απλούστευση των διαδικασιών και τη μείωση των προθεσμιών διαβίβασης και εξέτασης των αιτημάτων αναδοχής ή των κοινοποιήσεων εκ νέου ανάληψης·

γ) συνεισφορές αλληλεγγύης που καταβάλλονται σύμφωνα με το μέρος IV.

2. Επιπλέον, τα κράτη μέλη μπορούν να διατηρούν τους διοικητικούς διακανονισμούς που συνάπτονται βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 343/2003 ([41]) του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013. Στον βαθμό που οι διακανονισμοί αυτοί δεν συνάδουν με τον παρόντα κανονισμό, τα οικεία κράτη μέλη τούς τροποποιούν ώστε να εξαλειφθούν τυχόν ασυμβατότητες.

3. Πριν συνάψουν ή τροποποιήσουν διακανονισμό της παραγράφου 1 στοιχείο β), τα οικεία κράτη μέλη ζητούν τη γνώμη της Επιτροπής όσον αφορά τη συμβατότητά του με τον παρόντα κανονισμό.

4. Αν η Επιτροπή θεωρεί ότι οι διακανονισμοί της παραγράφου 1 στοιχείο β) είναι ασύμβατοι με τον παρόντα κανονισμό ενημερώνει, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, τα εν λόγω κράτη μέλη. Τα οικεία κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για την τροποποίηση των εν λόγω διακανονισμών εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, ώστε να εξαλειφθούν τυχόν ασυμβατότητες που έχουν παρατηρηθεί.

5. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή όλους τους διακανονισμούς της παραγράφου 1, καθώς και κάθε καταγγελία ή τροποποίησή τους.

Άρθρο 54

Δίκτυο υπεύθυνων μονάδων

Ο Οργανισμός για το Άσυλο δρομολογεί και διευκολύνει τις δραστηριότητες εντός ή περισσοτέρων δικτύων των αρμόδιων αρχών που αναφέρονται στο άρθρο 52 παράγραφος 1, με στόχο την ενίσχυση της πρακτικής συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, και της ανταλλαγής πληροφοριών για όλα τα θέματα που συνδέονται με την πλήρη εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης πρακτικών εργαλείων, βέλτιστων πρακτικών και καθοδήγησης.

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής και άλλα σχετικά όργανα, υπηρεσίες και οργανισμοί της Ένωσης δύνανται να εκπροσωπούνται στα εν λόγω δίκτυα, όταν κρίνεται αναγκαίο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

Συνδιαλλαγή

Άρθρο 55

Συνδιαλλαγή

1. Για να διευκολυνθεί η ορθή λειτουργία των μηχανισμών που θεσπίζονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού και να επιλυθούν οι δυσκολίες εφαρμογής του, αν δύο ή περισσότερα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν δυσκολίες στη συνεργασία τους στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού ή στην εφαρμογή του μεταξύ τους, τα οικεία κράτη μέλη, κατόπιν αιτήματος ενός ή περισσοτέρων εξ αυτών, προβαίνουν αμελλητί σε διαβουλεύσεις με σκοπό την εξεύρεση κατάλληλων λύσεων εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, σύμφωνα με την αρχή της καλόπιστης συνεργασίας, όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 ΣΕΕ.

Ανάλογα με την περίπτωση, οι πληροφορίες σχετικά με τις δυσκολίες που ανέκυψαν και τη λύση που βρέθηκε μπορούν να κοινοποιηθούν στην Επιτροπή και στα άλλα κράτη μέλη στο πλαίσιο της επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 77.

2. Αν δεν εξευρεθεί λύση βάσει της παραγράφου 1 ή αν εξακολουθούν να υπάρχουν δυσκολίες, ένα ή περισσότερα από τα οικεία κράτη μέλη μπορούν να ζητήσουν από την Επιτροπή να προβεί σε διαβουλεύσεις με τα οικεία κράτη μέλη με σκοπό την εξεύρεση κατάλληλων λύσεων. Η Επιτροπή προβαίνει αμελλητί στις εν λόγω διαβουλεύσεις. Τα οικεία κράτη μέλη συμμετέχουν ενεργά στις διαβουλεύσεις. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για την ταχεία επίλυση του ζητήματος. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει συστάσεις απευθυνόμενες στα οικεία κράτη μέλη, στις οποίες αναφέρονται τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν και οι κατάλληλες προθεσμίες.

([41]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 343/2003 του Συμβουλίου, της 18ης Φεβρουαρίου 2003, για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας (ΕΕ L 50 της 25.2.2003, σ. 1).

Κατά περίπτωση, οι πληροφορίες σχετικά με τις δυσκολίες που ανέκυψαν, τις συστάσεις που διατυπώθηκαν και τη λύση που βρέθηκε μπορούν να κοινοποιηθούν στα άλλα κράτη μέλη στο πλαίσιο της επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 77.

Η διαδικασία που προβλέπεται στο παρόν άρθρο δεν θίγει τις προθεσμίες που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό σε μεμονωμένες περιπτώσεις.

3. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των εξουσιών της Επιτροπής να επιβλέπει την εφαρμογή του ενωσιακού δικαίου δυνάμει των άρθρων 258 και 260 ΣΛΕΕ. Επιπλέον, δεν θίγει τη δυνατότητα των οικείων κρατών μελών να υποβάλλουν τη διαφορά τους στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 273 ΣΛΕΕ ή τη δυνατότητα των κρατών μελών να προσφεύγουν στο Δικαστήριο σύμφωνα με το άρθρο 259 ΣΛΕΕ.

ΜΕΡΟΣ IV

ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Μηχανισμός αλληλεγγύης

Άρθρο 56

Ετήσια δεξαμενή αλληλεγγύης

1. Η ετήσια δεξαμενή αλληλεγγύης, η οποία περιλαμβάνει τις συνεισφορές που καθορίζονται στην εκτελεστική πράξη του Συμβουλίου που αναφέρεται στο άρθρο 57, όπως δεσμεύτηκαν από τα κράτη μέλη κατά τη συνεδρίαση του φόρουμ υψηλού επιπέδου, χρησιμεύει ως το κύριο εργαλείο απόκρισης αλληλεγγύης για τα κράτη μέλη που υφίστανται μεταναστευτική πίεση με βάση τις ανάγκες που προσδιορίζονται στην πρόταση της Επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 12.

2. Η ετήσια δεξαμενή αλληλεγγύης συνίσταται στους ακόλουθους τύπους μέτρων αλληλεγγύης, οι οποίοι θεωρούνται ίσης αξίας:

α) μετεγκατάσταση, σύμφωνα με τα άρθρα 67 και 68:

   i) αιτούντων διεθνή προστασία·

   ii) εφόσον έχει συμφωνηθεί διμερώς από το οικείο συνεισφέρον και επωφελούμενο κράτος μέλος, των δικαιούχων διεθνούς προστασίας στους οποίους έχει χορηγηθεί διεθνής προστασία σε διάστημα λιγότερο από τρία έτη πριν από την έκδοση της εκτελεστικής πράξης του Συμβουλίου που αναφέρεται στο άρθρο 57·

β) χρηματοδοτικές συνεισφορές που παρέχονται από τα κράτη μέλη με κύριο στόχο δράσεις στα κράτη μέλη που σχετίζονται με τον τομέα της μετανάστευσης, της υποδοχής, του ασύλου, της επανένταξης πριν από την αναχώρηση, της διαχείρισης των συνόρων και της επιχειρησιακής στήριξης, οι οποίες μπορούν επίσης να παρέχουν στήριξη για δράσεις σε τρίτες χώρες ή σε σχέση με αυτές, που ενδέχεται να έχουν άμεσο αντίκτυπο στις μεταναστευτικές ροές στα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών ή να βελτιώσουν το σύστημα ασύλου, υποδοχής και μετανάστευσης της οικείας τρίτης χώρας, συμπεριλαμβανομένων προγραμμάτων υποβοηθούμενης οικειοθελούς επιστροφής και επανένταξης, σύμφωνα με το άρθρο 64·

γ) εναλλακτικά μέτρα αλληλεγγύης στον τομέα της μετανάστευσης, υποδοχής, ασύλου, επιστροφής και επανένταξης και διαχείρισης συνόρων, με έμφαση στην επιχειρησιακή στήριξη, ανάπτυξη ικανοτήτων, υπηρεσίες, υποστήριξη προσωπικού, εγκαταστάσεις και τεχνικό εξοπλισμό σύμφωνα με το άρθρο 65.

Δράσεις σε τρίτες χώρες ή σε σχέση με αυτές που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο β) της παρούσας παραγράφου, υλοποιούνται από τα επωφελούμενα κράτη μέλη σύμφωνα με το πεδίο εφαρμογής και τους στόχους του παρόντος κανονισμού και του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1147.

3. Οι χρηματοδοτικές συνεισφορές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχείο β) για έργα σε τρίτες χώρες επικεντρώνονται, ειδικότερα, στα εξής:

α) ενίσχυση της ικανότητας ασύλου και υποδοχής σε τρίτες χώρες, με ενίσχυση της ανθρώπινης και θεσμικής εμπειρογνωμοσύνης και ικανότητας·

β) προώθηση της νόμιμης μετανάστευσης και της ορθά διαχειριζόμενης κινητικότητας, ενισχύοντας τις διμερείς, περιφερειακές και διεθνείς εταιρικές σχέσεις για τη μετανάστευση, τον αναγκαστικό εκτοπισμό, τις νόμιμες οδούς και τις εταιρικές σχέσεις κινητικότητας·

γ) στήριξη των προγραμμάτων υποβοηθούμενης οικειοθελούς επιστροφής και βιώσιμης επανένταξης των μεταναστών που επιστρέφουν και των οικογενειών τους·

δ) μείωση των τρωτών σημείων που προκαλούνται από την παράνομη διακίνηση μεταναστών και την εμπορία ανθρώπων, καθώς και προγράμματα για την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης μεταναστών και της εμπορίας ανθρώπων και·

ε) στήριξη αποτελεσματικών μεταναστευτικών πολιτικών που βασίζονται στα ανθρώπινα δικαιώματα.

Άρθρο 57

Εκτελεστική πράξη του Συμβουλίου για τη δημιουργία της ετήσιας δεξαμενής αλληλεγγύης

1. Με βάση την πρόταση της Επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 12 και σύμφωνα με την ανάληψη δεσμεύσεων που διεξάγεται στο φόρουμ υψηλού επιπέδου που αναφέρεται στο άρθρο 13, το Συμβούλιο εκδίδει, σε ετήσια βάση, πριν από το τέλος κάθε ημερολογιακού έτους, εκτελεστική πράξη για τη δημιουργία της ετήσιας δεξαμενής αλληλεγγύης, συμπεριλαμβανομένων του αριθμού αναφοράς των απαιτούμενων μετεγκαταστάσεων και χρηματοδοτικών συνεισφορών για την ετήσια δεξαμενή αλληλεγγύης σε επίπεδο Ένωσης και των ειδικών δεσμεύσεων που έχει αναλάβει κάθε κράτος μέλος για κάθε τύπο συνεισφορών αλληλεγγύης που αναφέρονται στο άρθρο 56 παράγραφος 2 κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης του φόρουμ υψηλού επιπέδου που αναφέρεται στο άρθρο 13. Το Συμβούλιο εκδίδει με ειδική πλειοψηφία την εκτελεστική πράξη που αναφέρεται στην εν λόγω παράγραφο. Το Συμβούλιο δύναται να τροποποιεί με ειδική πλειοψηφία την πρόταση της Επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 12 με ειδική πλειοψηφία.

2. Η εκτελεστική πράξη του Συμβουλίου που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου καθορίζει επίσης, όπου είναι αναγκαίο, το ενδεικτικό ποσοστό της ετήσιας δεξαμενής αλληλεγγύης που δύναται να διατίθεται στα κράτη μέλη υπό μεταναστευτική πίεση ως αποτέλεσμα μεγάλου αριθμού αφίξεων που προέρχονται από επαναλαμβανόμενες αποβιβάσεις μετά από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης, λαμβάνοντας υπόψη τις γεωγραφικές ιδιαιτερότητες των οικείων κρατών μελών. Μπορεί επίσης να προσδιορίζει άλλες μορφές αλληλεγγύης, όπως ορίζεται στο άρθρο 56 παράγραφος 2 στοιχείο γ), ανάλογα με τις ανάγκες για τα εν λόγω μέτρα που προκύπτουν από τις ειδικές προκλήσεις στον τομέα της μετανάστευσης στα οικεία κράτη μέλη.

3. Κατά τη συνεδρίαση του φόρουμ υψηλού επιπέδου που αναφέρεται στο άρθρο 13, τα κράτη μέλη καταλήγουν σε συμπέρασμα σχετικά με έναν συνολικό αριθμό αναφοράς για κάθε μέτρο αλληλεγγύης στην ετήσια δεξαμενή αλληλεγγύης, με βάση την πρόταση της Επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 12. Κατά τη διάρκεια της εν λόγω συνεδρίασης, τα κράτη μέλη δεσμεύονται επίσης να καταβάλουν τις συνεισφορές τους στην ετήσια δεξαμενή αλληλεγγύης, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου και την υποχρεωτική δίκαιη κατανομή, η οποία υπολογίζεται σύμφωνα με την κλείδα αναφοράς που ορίζεται στο άρθρο 66.

4. Κατά την εφαρμογή της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη έχουν πλήρη διακριτική ευχέρεια να επιλέξουν από τα είδη μέτρων αλληλεγγύης που απαριθμούνται στο άρθρο 56 παράγραφος 2, ή ένα συνδυασμό αυτών. Τα κράτη μέλη που αναλαμβάνουν δεσμεύσεις για εναλλακτικά μέτρα αλληλεγγύης αναφέρουν την οικονομική αξία των εν λόγω μέτρων βάσει αντικειμενικών κριτηρίων. Εάν τα εναλλακτικά μέτρα αλληλεγγύης δεν προσδιορίζονται στην πρόταση της Επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 12, τα κράτη μέλη δύνανται ακόμη να δεσμεύονται για τα εν λόγω μέτρα. Εάν τα μέτρα αυτά δεν ζητούνται από το επωφελούμενο κράτος μέλος σε ένα δεδομένο έτος, μετατρέπονται σε χρηματοδοτικές συνεισφορές.

Άρθρο 58

Ενημέρωση σχετικά με την πρόθεση να χρησιμοποιείται η ετήσια δεξαμενή αλληλεγγύης από κράτος μέλος που προσδιορίζεται στην απόφαση της Επιτροπής ότι τελεί υπό μεταναστευτική πίεση

1. Κράτος μέλος που προσδιορίζεται στην απόφαση όπως αναφέρεται στο άρθρο 11 ως κράτος μέλος που τελεί υπό μεταναστευτική πίεση ενημερώνει, μετά την έκδοση της εκτελεστικής πράξης του Συμβουλίου που αναφέρεται στο άρθρο 57, την Επιτροπή και το Συμβούλιο εάν προτίθεται να κάνει χρήση της ετήσιας δεξαμενής αλληλεγγύης. Η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά.

2. Το οικείο κράτος μέλος περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με το είδος και το επίπεδο των μέτρων αλληλεγγύης που αναφέρονται στο άρθρο 56 παράγραφος 2, που απαιτούνται για την αντιμετώπιση της κατάστασης, συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, τυχόν χρήσης των συνιστωσών της μόνιμης εργαλειοθήκης της ΕΕ για τη στήριξη της μετανάστευσης. Εάν το εν λόγω κράτος μέλος προτίθεται να κάνει χρήση των χρηματοδοτικών συνεισφορών, προσδιορίζει επίσης τα σχετικά προγράμματα δαπανών της Ένωσης.

3. Μετά την λήψη των πληροφοριών που αναφέρονται στην παράγραφο 2, το οικείο κράτος μέλος έχει πρόσβαση στην ετήσια δεξαμενή αλληλεγγύης σύμφωνα με το άρθρο 60. Ο συντονιστής αλληλεγγύης της ΕΕ συγκαλεί χωρίς καθυστέρηση και σε κάθε περίπτωση εντός 10 ημερών από την λήψη των πληροφοριών το φόρουμ τεχνικού επιπέδου για την επιχειρησιακή εφαρμογή των μέτρων αλληλεγγύης.

Άρθρο 59

Κοινοποίηση της ανάγκης να χρησιμοποιείται η ετήσια δεξαμενή αλληλεγγύης από κράτος μέλος που θεωρεί ότι τελεί υπό μεταναστευτική πίεση

1. Εάν ένα κράτος μέλος δεν έχει προσδιοριστεί στην απόφαση όπως αναφέρεται στο άρθρο 11 ως κράτος που τελεί υπό μεταναστευτική πίεση, αλλά θεωρεί εκείνο ότι τελεί υπό μεταναστευτική πίεση, ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά με την ανάγκη του να κάνει χρήση της ετήσιας δεξαμενής αλληλεγγύης και ενημερώνει το Συμβούλιο σχετικά. Η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά.

2. Η κοινοποίηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνει:

α) δεόντως τεκμηριωμένο σκεπτικό σχετικά με την ύπαρξη και έκταση της μεταναστευτικής πίεσης στο κράτος μέλος που υποβάλλει την κοινοποίηση, συμπεριλαμβανομένων επικαιροποιημένων δεδομένων για τους δείκτες που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 3 στοιχείο α)·

β) πληροφορίες σχετικά με το είδος και το επίπεδο των μέτρων αλληλεγγύης, όπως αναφέρονται στο άρθρο 56, που απαιτούνται για την αντιμετώπιση της κατάστασης, συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, τυχόν χρήσης των συνιστωσών της μόνιμης εργαλειοθήκης της ΕΕ για τη μεταναστευτική στήριξη και, εάν το οικείο κράτος μέλος προτίθεται να κάνει χρήση των χρηματοδοτικών συνεισφορών, τον προσδιορισμό των σχετικών προγραμμάτων δαπανών της Ένωσης·

γ) περιγραφή του τρόπου με τον οποίο η χρήση της ετήσιας δεξαμενής αλληλεγγύης θα μπορούσε να σταθεροποιήσει την κατάσταση·

δ) τον τρόπο με τον οποίο το οικείο κράτος μέλος σκοπεύει να αντιμετωπίσει τυχόν πιθανά τρωτά σημεία που εντοπίζονται στον τομέα της ευθύνης, της ετοιμότητας ή της ανθεκτικότητας.

3. Ο Οργανισμός για το Άσυλο, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής και ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και το οικείο κράτος μέλος, επικουρούν την Επιτροπή, κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, στην κατάρτιση της αξιολόγησης της μεταναστευτικής πίεσης.

4. Η Επιτροπή αξιολογεί ταχέως την κοινοποίηση, λαμβάνοντας υπόψη τις πληροφορίες που ορίζονται στα άρθρα 9 και 10, το κατά πόσον το κοινοποιούν κράτος μέλος έχει προσδιοριστεί ότι διατρέχει κίνδυνο μεταναστευτικής πίεσης στην απόφαση που αναφέρεται στο άρθρο 11, τη συνολική κατάσταση στην Ένωση, την κατάσταση στο κοινοποιούν κράτος μέλος κατά τους προηγούμενους 12 μήνες και τις ανάγκες που εξέφρασε το κοινοποιούν κράτος μέλος, και εκδίδει απόφαση εάν θεωρείται ότι το κράτος μέλος τελεί υπό μεταναστευτική πίεση. Σε περίπτωση που η Επιτροπή αποφασίσει ότι το εν λόγω κράτος μέλος τελεί υπό μεταναστευτική πίεση, το οικείο κράτος μέλος καθίσταται επωφελούμενο κράτος μέλος, εκτός εάν δεν του επιτραπεί η πρόσβαση στην ετήσια δεξαμενή αλληλεγγύης σύμφωνα με την παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου.

5. Η Επιτροπή διαβιβάζει χωρίς καθυστέρηση την απόφασή της στο οικείο κράτος μέλος, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

6. Όταν η απόφαση της Επιτροπής ορίζει ότι το κράτος μέλος που υποβάλλει την κοινοποίηση βρίσκεται υπό μεταναστευτική πίεση, ο συντονιστής αλληλεγγύης της ΕΕ συγκαλεί το φόρουμ τεχνικού επιπέδου χωρίς καθυστέρηση και εντός δύο εβδομάδων από τη διαβίβαση της απόφασης της Επιτροπής στο οικείο κράτος μέλος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την εφαρμογή των μέτρων αλληλεγγύης. Ο συντονιστής αλληλεγγύης της ΕΕ συγκαλεί το φόρουμ τεχνικού επιπέδου, εκτός εάν η Επιτροπή κρίνει, ή το Συμβούλιο αποφασίσει μέσω της έκδοσης εκτελεστικής πράξης, εντός δύο εβδομάδων από τη διαβίβαση της απόφασης της Επιτροπής προς το οικείο κράτος μέλος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, ότι δεν υπάρχει επαρκής ικανότητα στην ετήσια δεξαμενή αλληλεγγύης για το οικείο κράτος μέλος ώστε να του επιτρέπεται να επωφεληθεί από την ετήσια δεξαμενή αλληλεγγύης ή ότι υπάρχουν άλλοι αντικειμενικοί λόγοι για τους οποίους δεν επιτρέπεται στο εν λόγω κράτος μέλος να επωφεληθεί από την ετήσια δεξαμενή αλληλεγγύης.

7. Εάν το Συμβούλιο αποφασίσει ότι δεν υπάρχει επαρκής ικανότητα στην ετήσια δεξαμενή αλληλεγγύης, εφαρμόζεται το άρθρο 13 παράγραφος 4 και συγκαλείται το φόρουμ υψηλού επιπέδου το αργότερο μία εβδομάδα μετά την απόφαση της Επιτροπής.

Σε περίπτωση που με απόφαση της Επιτροπής απορρίπτεται αίτημα κράτους μέλους να θεωρηθεί ότι τελεί υπό μεταναστευτική πίεση, το κράτος μέλος που υποβάλλει την κοινοποίηση δύναται να υποβάλει νέα κοινοποίηση στην Επιτροπή και το Συμβούλιο με πρόσθετες σχετικές πληροφορίες.

Άρθρο 60

Επιχειρησιακή εφαρμογή και συντονισμός των συνεισφορών αλληλεγγύης

1. Στο φόρουμ τεχνικού επιπέδου, τα κράτη μέλη συνεργάζονται μεταξύ τους και με την Επιτροπή προκειμένου να διασφαλίσουν την αποτελεσματική και αποδοτική επιχειρησιακή εφαρμογή των συνεισφορών αλληλεγγύης στην ετήσια δεξαμενή αλληλεγγύης για το οικείο έτος, με ισορροπημένο και έγκαιρο τρόπο, υπό το πρίσμα των αναγκών που προσδιορίζονται και αξιολογούνται και των διαθέσιμων συνεισφορών αλληλεγγύης.

2. Ο συντονιστής αλληλεγγύης της ΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη τις εξελίξεις στη μεταναστευτική κατάσταση, συντονίζει την επιχειρησιακή εφαρμογή των συνεισφορών αλληλεγγύης προκειμένου να διασφαλιστεί ισόρροπη κατανομή των συνεισφορών αλληλεγγύης που είναι διαθέσιμες μεταξύ των επωφελούμενων κρατών μελών.

3. Με εξαίρεση την υλοποίηση των χρηματοδοτικών συνεισφορών, κατά την επιχειρησιακή εφαρμογή των μέτρων αλληλεγγύης που έχουν προσδιοριστεί, τα κράτη μέλη υλοποιούν τις συνεισφορές αλληλεγγύης που έχουν δεσμευτεί και αναφέρονται στο άρθρο 56 για δεδομένο έτος πριν από το τέλος του εν λόγω έτους, με την επιφύλαξη του άρθρου 65 παράγραφος 3 και του άρθρου 67 παράγραφος 12.

Τα συνεισφέροντα κράτη μέλη υλοποιούν τις δεσμεύσεις τους κατ' αναλογία προς τη συνολική τους δέσμευση στην ετήσια δεξαμενή αλληλεγγύης για δεδομένο έτος πριν από το τέλος του έτους.

Τα κράτη μέλη στα οποία χορηγήθηκε πλήρης μείωση των συνεισφορών αλληλεγγύης σύμφωνα με το άρθρο 61 ή 62 ή τα οποία είναι τα ίδια επωφελούμενα κράτη μέλη δυνάμει του άρθρου 58 παράγραφος 1 και του άρθρου 59 παράγραφος 4 δεν υποχρεούνται να υλοποιήσουν τις συνεισφορές αλληλεγγύης για τις οποίες δεσμεύτηκαν που αναφέρονται στο άρθρο 56 παράγραφος 2 για δεδομένο έτος.

Τα συνεισφέροντα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να υλοποιούν τις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει δυνάμει του άρθρου 56 παράγραφος 2 ούτε να εφαρμόζουν αντισταθμίσεις ευθύνης σύμφωνα με το άρθρο 63 έναντι επωφελούμενου κράτους μέλους, όταν η Επιτροπή έχει εντοπίσει, σε απόφαση όπως αναφέρεται στο άρθρο 11 ή στο άρθρο 59 παράγραφος 4, συστημικές ελλείψεις στο επωφελούμενο αυτό κράτος μέλος ως προς τους κανόνες του μέρους ΙΙΙ του παρόντος κανονισμού οι οποίες θα μπορούσαν να έχουν σοβαρές αρνητικές συνέπειες για τη λειτουργία του παρόντος κανονισμού.

4. Κατά την πρώτη συνεδρίαση του φόρουμ τεχνικού επιπέδου στον ετήσιο κύκλο, τα συνεισφέροντα και επωφελούμενα κράτη μέλη δύνανται να εκφράζουν εύλογες προτιμήσεις, υπό το πρίσμα των αναγκών που εντοπίστηκαν, για τα προφίλ των διαθέσιμων υποψηφίων για μετεγκατάσταση και έναν πιθανό σχεδιασμό για την υλοποίηση των συνεισφορών αλληλεγγύης τους, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης για επείγουσες δράσεις για τα επωφελούμενα κράτη μέλη.

Ο συντονιστής αλληλεγγύης της ΕΕ διευκολύνει την αλληλεπίδραση και τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά τις πτυχές αυτές.

Κατά την υλοποίηση μετεγκαταστάσεων, τα κράτη μέλη λαμβάνουν πρωτίστως υπόψη τη μετεγκατάσταση ευάλωτων ατόμων.

5. Οι φορείς, υπηρεσίες και οργανισμοί της Ένωσης που είναι αρμόδιοι στον τομέα της διαχείρισης του ασύλου, των συνόρων και της μετανάστευσης παρέχουν, όταν ζητηθεί και στο πλαίσιο των αντίστοιχων εντολών τους, στήριξη στα κράτη μέλη και στην Επιτροπή, ούτως ώστε να διασφαλίζεται η ορθή εφαρμογή και λειτουργία του παρόντος μέρους. Η υποστήριξη αυτή δύναται να λαμβάνει τη μορφή αναλύσεων, εμπειρογνωμοσύνης και επιχειρησιακής υποστήριξης. Ο συντονιστής αλληλεγγύης της ΕΕ συντονίζει κάθε συνδρομή από εμπειρογνώμονες ή ομάδες που αποστέλλονται από τον Οργανισμό για το Άσυλο, τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής ή οποιονδήποτε άλλο φορέα, υπηρεσία ή οργανισμό της Ένωσης, σε σχέση με την επιχειρησιακή εφαρμογή των συνεισφορών αλληλεγγύης.

6. Τον Ιανουάριο κάθε έτους από το 2025 και στο εξής, τα κράτη μέλη επιβεβαιώνουν στον συντονιστή αλληλεγγύης της ΕΕ τα επίπεδα κάθε μέτρου αλληλεγγύης που εφαρμόστηκε κατά τη διάρκεια του προηγούμενου έτους.

Άρθρο 61

Μείωση των συνεισφορών αλληλεγγύης σε περιπτώσεις μεταναστευτικής πίεσης

1. Κράτος μέλος που προσδιορίζεται σε απόφαση όπως αναφέρεται στο άρθρο 11 ότι τελεί υπό μεταναστευτική πίεση ή που το ίδιο θεωρεί ότι τελεί υπό μεταναστευτική πίεση και το οποίο δεν έχει κάνει χρήση της ετήσιας δεξαμενής αλληλεγγύης σύμφωνα με το άρθρο 58 ή δεν έχει κοινοποιήσει την ανάγκη να κάνει χρήση της ετήσιας δεξαμενής αλληλεγγύης σύμφωνα με το άρθρο 59, δύναται ανά πάσα στιγμή να ζητήσει μείωση εν μέρει ή εν όλω των συνεισφορών για τις οποίες δεσμεύτηκε όπως ορίζονται στην εκτελεστική πράξη του Συμβουλίου που αναφέρεται στο άρθρο 57.

Το οικείο κράτος μέλος υποβάλλει το αίτημά του στην Επιτροπή. Το οικείο κράτος μέλος διαβιβάζει το αίτημά του στο Συμβούλιο προς ενημέρωση.

2. Όταν το κράτος μέλος που υποβάλλει το αίτημα που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, είναι κράτος μέλος το οποίο δεν προσδιορίζεται σε απόφαση όπως αναφέρεται στο άρθρο 11 ως κράτος που τελεί υπό μεταναστευτική πίεση, αλλά το ίδιο θεωρεί ότι τελεί υπό μεταναστευτική πίεση, το εν λόγω κράτος μέλος περιλαμβάνει στο αίτημά του:

α) περιγραφή του τρόπου με τον οποίο η μείωση εν όλω ή εν μέρει των συνεισφορών για τις οποίες δεσμεύτηκε θα μπορούσε να συμβάλει στη σταθεροποίηση της κατάστασης·

β) κατά πόσον η συνεισφορά για την οποία δεσμεύτηκε θα μπορούσε να αντικατασταθεί από διαφορετικό είδος συνεισφοράς αλληλεγγύης·

γ) τον τρόπο με τον οποίο το εν λόγω κράτος μέλος θα αντιμετωπίσει τυχόν πιθανά τρωτά σημεία που εντοπίζονται στον τομέα της ευθύνης, της ετοιμότητας ή της ανθεκτικότητας·

δ) δεόντως τεκμηριωμένο σκεπτικό σχετικά με την ύπαρξη και την έκταση της μεταναστευτικής πίεσης στο κράτος μέλος που υποβάλλει το αίτημα·

Κατά την εξέταση τέτοιου αιτήματος, η Επιτροπή λαμβάνει επίσης υπόψη τις πληροφορίες που ορίζονται στα άρθρα 9 και 10.

3. Η Επιτροπή ενημερώνει το Συμβούλιο σχετικά με την αξιολόγησή της επί του αιτήματος εντός τεσσάρων εβδομάδων, μετά την παραλαβή του αιτήματος που υποβλήθηκε σύμφωνα με το παρόν άρθρο. Η Επιτροπή ενημερώνει επίσης το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την εν λόγω αξιολόγηση.

4. Κατόπιν παραλαβής της αξιολόγησης της Επιτροπής, το Συμβούλιο εκδίδει εκτελεστική πράξη για να καθορίσει εάν επιτρέπεται στο κράτος μέλος να παρεκκλίνει από την εκτελεστική πράξη του Συμβουλίου που αναφέρεται στο άρθρο 57.

Άρθρο 62

Μείωση των συνεισφορών αλληλεγγύης σε σημαντικές μεταναστευτικές καταστάσεις

1. Κράτος μέλος που προσδιορίζεται σε απόφαση όπως αναφέρεται στο άρθρο 11 ως κράτος μέλος που αντιμετωπίζει σημαντική μεταναστευτική κατάσταση ή που το ίδιο θεωρεί ότι αντιμετωπίζει σημαντική μεταναστευτική κατάσταση, δύναται ανά πάσα στιγμή να ζητήσει μείωση εν όλω ή εν μέρει των συνεισφορών για τις οποίες δεσμεύτηκε όπως ορίζονται στην εκτελεστική πράξη του Συμβουλίου που αναφέρεται στο άρθρο 57.

Το οικείο κράτος μέλος υποβάλλει το αίτημά του στην Επιτροπή. Το οικείο κράτος μέλος διαβιβάζει το αίτημά του στο Συμβούλιο προς ενημέρωση.

2. Σε περίπτωση που το κράτος μέλος που υποβάλλει το αίτημα προσδιορίζεται σε απόφαση όπως αναφέρεται στο άρθρο 11 ως κράτος μέλος που αντιμετωπίζει σημαντική μεταναστευτική κατάσταση, το αίτημα περιλαμβάνει:

α) περιγραφή του τρόπου με τον οποίο η μείωση εν όλω ή εν μέρει των συνεισφορών για τις οποίες δεσμεύτηκε θα μπορούσε να συμβάλει στη σταθεροποίηση της κατάστασης·

β) κατά πόσον η συνεισφορά για την οποία δεσμεύτηκε θα μπορούσε να αντικατασταθεί από διαφορετικό είδος συνεισφοράς αλληλεγγύης·

γ) τον τρόπο με τον οποίο το εν λόγω κράτος μέλος θα αντιμετωπίσει τυχόν πιθανά τρωτά σημεία που εντοπίζονται στον τομέα της ευθύνης, της ετοιμότητας ή της ανθεκτικότητας·

δ) δεόντως τεκμηριωμένο σκεπτικό αναφορικά με τον τομέα του συστήματος ασύλου, υποδοχής και μετανάστευσης του οποίου η ικανότητα έχει καλυφθεί, και πώς η κάλυψη των ορίων της ικανότητας του εν λόγω κράτους μέλους στον συγκεκριμένο τομέα επηρεάζει την ικανότητά του να εκπληρώσει τη δέσμευσή του.

3. Σε περίπτωση που το κράτος μέλος που υποβάλλει το αίτημα δεν προσδιορίζεται σε απόφαση όπως αναφέρεται στο άρθρο 11 ως κράτος μέλος που αντιμετωπίζει σημαντική μεταναστευτική κατάσταση, αλλά το ίδιο θεωρεί ότι αντιμετωπίζει σημαντική μεταναστευτική κατάσταση, το αίτημα περιλαμβάνει, πέρα από τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, και δεόντως τεκμηριωμένο σκεπτικό σχετικά με τη σοβαρότητα της μεταναστευτικής κατάστασης στο κράτος μέλος που υποβάλλει το αίτημα. Κατά την αξιολόγηση του αιτήματος αυτού, η Επιτροπή λαμβάνει επίσης υπόψη τις πληροφορίες που ορίζονται στα άρθρα 9 και 10 και το αν το κράτος μέλος προσδιορίστηκε ως κράτος μέλος που διατρέχει κίνδυνο μεταναστευτικής πίεσης σε απόφαση όπως αναφέρεται στο άρθρο 11.

4. Η Επιτροπή ενημερώνει το Συμβούλιο σχετικά με την εκτίμησή της επί του αιτήματος εντός τεσσάρων εβδομάδων, μετά την παραλαβή του αιτήματος που υποβλήθηκε σύμφωνα με το παρόν άρθρο. Η Επιτροπή ενημερώνει επίσης το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την εν λόγω εκτίμηση.

5. Κατόπιν παραλαβής της εκτίμησης της Επιτροπής, το Συμβούλιο εκδίδει εκτελεστική πράξη για να καθορίσει εάν επιτρέπεται στο κράτος μέλος να παρεκκλίνει από την εκτελεστική πράξη του Συμβουλίου που αναφέρεται στο άρθρο 57.

Άρθρο 63

Αντισταθμίσεις ευθύνης

1. Όταν οι δεσμεύσεις μετεγκατάστασης προς την ετήσια δεξαμενή αλληλεγγύης οι οποίες καθορίζονται στην εκτελεστική πράξη του Συμβουλίου που αναφέρεται στο άρθρο 57 είναι ίσες ή μεγαλύτερες του 50 % του αριθμού που προσδιορίζεται στην πρόταση της Επιτροπής για εκτελεστική πράξη του Συμβουλίου που αναφέρεται στο άρθρο 12, ένα επωφελούμενο κράτος μέλος δύναται να ζητήσει από τα άλλα κράτη μέλη, αντί για μετεγκαταστάσεις, να αναλάβουν την ευθύνη να εξετάζουν αιτήσεις διεθνούς προστασίας για τις οποίες το επωφελούμενο κράτος μέλος έχει προσδιοριστεί ως υπεύθυνο, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 69.

2. Ένα συνεισφέρον κράτος μέλος δύναται να δηλώσει στο επωφελούμενο κράτος μέλος την προθυμία του να αναλάβει, αντί για μετεγκαταστάσεις, την ευθύνη να εξετάσει αιτήσεις διεθνούς προστασίας για τις οποίες ένα συνεισφέρον κράτος μέλος έχει προσδιοριστεί ως υπεύθυνο:

α) όταν έχει καλυφθεί το όριο που τίθεται στην παράγραφο 1· ή

β) όταν το συνεισφέρον κράτος μέλος έχει δεσμευτεί να διαθέσει ως μετεγκαταστάσεις στην ετήσια δεξαμενή αλληλεγγύης που καθορίζονται στην εκτελεστική πράξη του Συμβουλίου που αναφέρεται στο άρθρο 57, το 50 % και άνω του μεριδίου που του αναλογεί δυνάμει της υποχρεωτικής δίκαιης κατανομής.

Όταν ένα συνεισφέρον κράτος μέλος έχει δηλώσει την προθυμία του αυτή και το επωφελούμενο κράτος μέλος συμφωνεί, το επωφελούμενο κράτος μέλος εφαρμόζει τη διαδικασία του άρθρου 69.

3. Τα συνεισφέροντα κράτη μέλη αναλαμβάνουν την ευθύνη για αιτήσεις διεθνούς προστασίας για τις οποίες το επωφελούμενο κράτος μέλος έχει προσδιοριστεί ως υπεύθυνο έως τον υψηλότερο από τους δύο αριθμούς που αναφέρονται στα στοιχεία α) ή β) της παρούσας παραγράφου, όταν, μετά τη συνεδρίαση του φόρουμ υψηλού επιπέδου που συγκαλείται σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 4, οι δεσμεύσεις μετεγκατάστασης προς την ετήσια δεξαμενή αλληλεγγύης που καθορίζονται στην εκτελεστική πράξη του Συμβουλίου που αναφέρεται στο άρθρο 57 είναι:

α) κάτω από τον αριθμό που καθορίζεται στο άρθρο 12 παράγραφος 2 στοιχείο α)· ή

β) κάτω από το 60 % του αριθμού αναφοράς που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του μεριδίου που αναλογεί, δυνάμει της υποχρεωτικής δίκαιης κατανομής, σε κάθε κράτος μέλος για μετεγκατάσταση με σκοπό τη δημιουργία της ετήσιας δεξαμενής αλληλεγγύης σύμφωνα με το άρθρο 57.

4. Η παράγραφος 3 του παρόντος άρθρου εφαρμόζεται επίσης όταν οι δεσμεύσεις που πρόκειται να υλοποιηθούν κατά τη διάρκεια δεδομένου έτους υπολείπονται του υψηλότερου από τους δύο αριθμούς που αναφέρονται στα στοιχεία α) ή β) της εν λόγω παραγράφου ως αποτέλεσμα μείωσης εν όλω ή εν μέρει που χορηγείται σύμφωνα με τα άρθρα 61 ή 62 ή επειδή τα επωφελούμενα κράτη μέλη όπως αναφέρονται στα άρθρα 58 παράγραφος 1 και 59 παράγραφος 4 δεν υποχρεούνται να υλοποιήσουν για ένα δεδομένο έτος τις συνεισφορές αλληλεγγύης για τις οποίες δεσμεύτηκαν.

5. Συνεισφέρον κράτος μέλος το οποίο δεν έχει υλοποιήσει τις δεσμεύσεις του ή δεν έχει αποδεχτεί, δυνάμει του άρθρου 67 παράγραφος 9, μετεγκαταστάσεις ίσες με τις δεσμεύσεις του για μετεγκατάσταση, όπως αναφέρονται στο άρθρο 57 παράγραφος 3, έως το τέλος του δεδομένου έτους, αναλαμβάνει, κατόπιν αιτήματος του επωφελούμενου κράτους μέλους, την ευθύνη για τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας για τις οποίες το επωφελούμενο κράτος μέλος έχει προσδιοριστεί ως υπεύθυνο μέχρι του αριθμού των μετεγκαταστάσεων για τις οποίες έχει δεσμευτεί σύμφωνα με το άρθρο 57 παράγραφος 3 το συντομότερο δυνατόν μετά το τέλος δεδομένου έτους.

6. Το συνεισφέρον κράτος μέλος προσδιορίζει τις μεμονωμένες αιτήσεις για τις οποίες αναλαμβάνει την ευθύνη δυνάμει των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου, και ενημερώνει το επωφελούμενο κράτος μέλος, χρησιμοποιώντας το ηλεκτρονικό δίκτυο επικοινωνίας που εγκαθιδρύεται με το άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1560/2003.

Το συνεισφέρον κράτος μέλος καθίσταται το κράτος μέλος που είναι υπεύθυνο για τις προσδιοριζόμενες αιτήσεις και δηλώνει την ευθύνη του σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358.

7. Τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να αναλάβουν την ευθύνη σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου πέρα του μεριδίου που τους αναλογεί δυνάμει της υποχρεωτικής δίκαιης κατανομής, το οποίο υπολογίζεται σύμφωνα με την κλείδα αναφοράς που ορίζεται στο άρθρο 66.

8. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται μόνον όταν:

α) ο αιτών δεν είναι ασυνόδευτος ανήλικος·

β) το επωφελούμενο κράτος μέλος προσδιορίστηκε ως υπεύθυνο βάσει των κριτηρίων που ορίζονται στα άρθρα 29 έως 33·

γ) η προθεσμία μεταφοράς που ορίζεται στο άρθρο 39 παράγραφος 1 δεν έχει ακόμη λήξει·

δ) ο αιτών δεν έχει διαφύγει από το συνεισφέρον κράτος μέλος·

ε) το ενδιαφερόμενο πρόσωπο δεν είναι δικαιούχος διεθνούς προστασίας·

στ) το ενδιαφερόμενο πρόσωπο δεν είναι πρόσωπο που είναι επιλέξιμο για εισδοχή.

9. Το συνεισφέρον κράτος μέλος δύναται να εφαρμόζει το παρόν άρθρο σε υπηκόους τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς των οποίων οι αιτήσεις απορρίφθηκαν τελικά στο επωφελούμενο κράτος μέλος. Εφαρμόζονται τα άρθρα 55 και 56 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.

Άρθρο 64

Χρηματοδοτικές συνεισφορές

1. Οι χρηματοδοτικές συνεισφορές συνίστανται σε μεταφορές ποσών από τα συνεισφέροντα κράτη μέλη στον προϋπολογισμό της Ένωσης και συνιστούν εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([42]). Οι χρηματοδοτικές συνεισφορές χρησιμοποιούνται για την υλοποίηση των δράσεων της ετήσιας δεξαμενής αλληλεγγύης που αναφέρονται στο άρθρο 56 παράγραφος 2 στοιχείο β) του παρόντος κανονισμού.

2. Τα επωφελούμενα κράτη μέλη προσδιορίζουν τις δράσεις που μπορούν να χρηματοδοτηθούν από τις χρηματοδοτικές συνεισφορές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και τις υποβάλλουν στο φόρουμ τεχνικού επιπέδου. Η Επιτροπή συνεργάζεται στενά με τα επωφελούμενα κράτη μέλη με στόχο να διασφαλίσει ότι οι εν λόγω δράσεις αντιστοιχούν στους στόχους που ορίζονται στο άρθρο 56 παράγραφος 2 στοιχείο β) και στο άρθρο 56 παράγραφος 3. Ο συντονιστής αλληλεγγύης της ΕΕ τηρεί κατάλογο των δράσεων και τον καθιστά διαθέσιμο μέσω του φόρουμ τεχνικού επιπέδου.

3. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική πράξη σχετικά με τους κανόνες για τη λειτουργία των χρηματοδοτικών συνεισφορών. Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 77 παράγραφος 2.

4. Σε περίπτωση που το ποσό που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 57 του παρόντος κανονισμού δεν είναι πλήρως κατανεμημένο, το υπόλοιπο ποσό μπορεί να προστεθεί στο ποσό που αναφέρεται στο άρθρο 10 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1147.

5. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν έκθεση στην Επιτροπή και στο φόρουμ τεχνικού επιπέδου σχετικά με την πρόοδο στην υλοποίηση των δράσεων που χρηματοδοτούνται από χρηματοδοτικές συνεισφορές σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

6. Η Επιτροπή περιλαμβάνει στην έκθεσή της που αναφέρεται στο άρθρο 9 πληροφορίες σχετικά με την υλοποίηση των δράσεων που χρηματοδοτούνται από χρηματοδοτικές συνεισφορές δυνάμει του παρόντος άρθρου, μεταξύ άλλων για θέματα που ενδέχεται να επηρεάσουν την εφαρμογή και κάθε μέτρο που λαμβάνεται για την αντιμετώπισή τους.

Άρθρο 65

Εναλλακτικά μέτρα αλληλεγγύης

1. Συνεισφορές σε μορφή εναλλακτικών μέτρων αλληλεγγύης βασίζονται σε συγκεκριμένο αίτημα του επωφελούμενου κράτους μέλους. Οι εν λόγω συνεισφορές υπολογίζονται ως οικονομική αλληλεγγύη και η συγκεκριμένη αξία τους καθορίζεται, από κοινού, με ρεαλιστικό τρόπο, από τα οικεία συνεισφέροντα και επωφελούμενα κράτη μέλη και κοινοποιείται στον συντονιστή αλληλεγγύης της ΕΕ πριν από την υλοποίηση των εν λόγω συνεισφορών.

([42]) Κανονισμός (EU, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (ΕΕ L 193 της 30.7.2018, σ. 1).

2. Τα κράτη μέλη παρέχουν εναλλακτικά μέτρα αλληλεγγύης μόνον επιπλέον εκείνων που παρέχονται από επιχειρήσεις των φορέων, υπηρεσιών και οργανισμών της Ένωσης ή με χρηματοδότηση της Ένωσης, στον τομέα της διαχείρισης του ασύλου και της μετανάστευσης στα επωφελούμενα κράτη μέλη. Τα κράτη μέλη παρέχουν εναλλακτικά μέτρα αλληλεγγύης μόνον επιπλέον όσων υποχρεούνται να συνεισφέρουν μέσω των φορέων, υπηρεσιών και οργανισμών της Ένωσης.

3. Τα επωφελούμενα και τα συνεισφέροντα κράτη μέλη ολοκληρώνουν την εφαρμογή των συμφωνηθέντων εναλλακτικών μέτρων αλληλεγγύης, ακόμη και αν έχουν λήξει οι σχετικές εκτελεστικές πράξεις.

Άρθρο 66

Κλείδα αναφοράς

Το μερίδιο των συνεισφορών αλληλεγγύης που πρέπει να παρέχονται από κάθε κράτος μέλος κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 57 παράγραφος 3 υπολογίζεται σύμφωνα με τον τύπο που ορίζεται στο παράρτημα Ι και βασίζεται στα ακόλουθα κριτήρια για κάθε κράτος μέλος, σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της Eurostat:

α) στο μέγεθος του πληθυσμού (στάθμιση 50 %)·

β) στο συνολικό ΑΕΠ (στάθμιση 50 %).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

Διαδικαστικές απαιτήσεις

Άρθρο 67

Διαδικασία πριν από τη μετεγκατάσταση

1. Η διαδικασία που αναφέρεται στο παρόν άρθρο εφαρμόζεται στη μετεγκατάσταση των προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 56 παράγραφος 2 στοιχείο α).

2. Πριν από την εφαρμογή της διαδικασίας που ορίζεται στο παρόν άρθρο, το επωφελούμενο κράτος μέλος διασφαλίζει ότι δεν υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να θεωρηθεί ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο συνιστά απειλή για την εσωτερική ασφάλεια. Αν υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να θεωρηθεί ότι το πρόσωπο συνιστά απειλή για την εσωτερική ασφάλεια, πριν από τη διαδικασία που ορίζεται στο παρόν άρθρο ή κατά τη διάρκειά της, καθώς και σε περίπτωση που η απειλή για την εσωτερική ασφάλεια έχει καθοριστεί σύμφωνα με το άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356, το επωφελούμενο κράτος μέλος δεν εφαρμόζει ή τερματίζει αμέσως τη διαδικασία που ορίζεται στο παρόν άρθρο. Το επωφελούμενο κράτος μέλος αποκλείει το ενδιαφερόμενο πρόσωπο από οποιαδήποτε μελλοντική μετεγκατάσταση ή μεταφορά σε οποιοδήποτε κράτος μέλος. Όταν το ενδιαφερόμενο πρόσωπο είναι αιτών διεθνούς προστασίας, το επωφελούμενο κράτος μέλος είναι το υπεύθυνο κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 4 του παρόντος κανονισμού.

3. Όταν πρόκειται να πραγματοποιηθεί μετεγκατάσταση, το επωφελούμενο κράτος μέλος προσδιορίζει τα πρόσωπα που θα μπορούσαν να μετεγκατασταθούν. Κατόπιν αιτήματος του επωφελούμενου κράτους μέλους, ο Οργανισμός για το Άσυλο στηρίζει το επωφελούμενο κράτος μέλος στην ταυτοποίηση των προσώπων που πρόκειται να μετεγκατασταθούν και στην αντιστοίχισή τους με τα κράτη μέλη μετεγκατάστασης σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο ια) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2303.

Το κράτος μέλος λαμβάνει υπόψη, κατά περίπτωση, την ύπαρξη ουσιαστικών δεσμών, όπως αυτών που βασίζονται σε οικογενειακά ή πολιτιστικά κριτήρια, μεταξύ του ενδιαφερόμενου προσώπου και του κράτους μέλους μετεγκατάστασης. Για τον σκοπό αυτό, το επωφελούμενο κράτος μέλος παρέχει τη δυνατότητα στα πρόσωπα που πρόκειται να μετεγκατασταθούν να ενημερώσουν σχετικά με την ύπαρξη ουσιαστικών δεσμών με συγκεκριμένα κράτη μέλη και να παρουσιάσουν σχετικές πληροφορίες και τεκμηρίωση για τον προσδιορισμό των εν λόγω δεσμών. Η δυνατότητα αυτή δεν συνεπάγεται δικαίωμα επιλογής συγκεκριμένου κράτους μέλους μετεγκατάστασης σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

4. Για τον προσδιορισμό των προσώπων που πρόκειται να μετεγκατασταθούν και την αντιστοίχισή τους με τα κράτη μέλη μετεγκατάστασης, τα επωφελούμενα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν εργαλεία που έχουν αναπτυχθεί από τον συντονιστή αλληλεγγύης της ΕΕ.

Οι αιτούντες που δεν έχουν ουσιαστικούς δεσμούς με άλλο κράτος μέλος κατανέμονται δίκαια μεταξύ των υπόλοιπων κρατών μελών μετεγκατάστασης.

Όταν το ταυτοποιημένο πρόσωπο προς μετεγκατάσταση είναι δικαιούχος διεθνούς προστασίας, το εν λόγω πρόσωπο μετεγκαθίσταται μόνο μετά τη γραπτή συναίνεσή του για μετεγκατάσταση.

5. Όταν πρόκειται να πραγματοποιηθεί μετεγκατάσταση, το επωφελούμενο κράτος μέλος ενημερώνει τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου σχετικά με τη διαδικασία που ορίζεται στο παρόν άρθρο και στο άρθρο 68, καθώς και, κατά περίπτωση, σχετικά με τις υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 17 παράγραφοι 3, 4 και 5 και τις συνέπειες της μη συμμόρφωσης που ορίζονται στο άρθρο 18.

Το πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου δεν εφαρμόζεται σε αιτούντες για τους οποίους το επωφελούμενο κράτος μέλος μπορεί να προσδιοριστεί ως το υπεύθυνο κράτος μέλος δυνάμει των κριτηρίων των άρθρων 25 έως 28 και του άρθρου 34, με εξαίρεση το άρθρο 25 παράγραφος 5. Οι εν λόγω αιτούντες δεν είναι επιλέξιμοι για μετεγκατάσταση.

6. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα μέλη της οικογένειας μετεγκαθίστανται στο έδαφος του ίδιου κράτους μέλους.

7. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3, το επωφελούμενο κράτος μέλος διαβιβάζει το ταχύτερο δυνατό στο κράτος μέλος μετεγκατάστασης όλες τις σχετικές πληροφορίες και έγγραφα σχετικά με το ενδιαφερόμενο πρόσωπο χρησιμοποιώντας τυποποιημένο έντυπο, προκειμένου μεταξύ άλλων να επιτρέψει στις αρχές του κράτους μέλους μετεγκατάστασης να ελέγξουν κατά πόσον συντρέχουν λόγοι να θεωρηθεί ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο συνιστά απειλή για την εσωτερική ασφάλεια.

8. Το κράτος μέλος μετεγκατάστασης εξετάζει τις πληροφορίες που διαβίβασε το επωφελούμενο κράτος μέλος σύμφωνα με την παράγραφο 7 και επαληθεύει ότι δεν υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να θεωρηθεί ότι το εν λόγω πρόσωπο συνιστά απειλή για την εσωτερική ασφάλεια. Το κράτος μέλος μετεγκατάστασης μπορεί να επιλέξει να επαληθεύσει τις πληροφορίες αυτές κατά τη διάρκεια προσωπικής συνέντευξης με το ενδιαφερόμενο πρόσωπο. Το ενδιαφερόμενο πρόσωπο ενημερώνεται δεόντως για τη φύση και τον σκοπό της εν λόγω συνέντευξης. Η προσωπική συνέντευξη πραγματοποιείται εντός των προθεσμιών που προβλέπονται στην παράγραφο 9.

9. Όταν δεν υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να θεωρηθεί ότι το εν λόγω πρόσωπο συνιστά απειλή για την εσωτερική ασφάλεια, το κράτος μέλος μετεγκατάστασης επιβεβαιώνει ότι θα μετεγκαταστήσει το ενδιαφερόμενο πρόσωπο εντός μίας εβδομάδας από την παραλαβή των σχετικών πληροφοριών από το επωφελούμενο κράτος μέλος.

Αν βάσει ελέγχων επιβεβαιωθεί ότι υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να θεωρηθεί ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο συνιστά απειλή για την εσωτερική ασφάλεια, το κράτος μέλος μετεγκατάστασης ενημερώνει το επωφελούμενο κράτος μέλος εντός μίας εβδομάδας από την παραλαβή των σχετικών πληροφοριών από το εν λόγω κράτος μέλος για τη φύση και τα βασικά στοιχεία της καταχώρισης από οποιαδήποτε σχετική βάση δεδομένων. Στις περιπτώσεις αυτές, δεν πραγματοποιείται μετεγκατάσταση του ενδιαφερόμενου προσώπου.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν μπορεί να αποδειχθεί ότι η εξέταση των πληροφοριών είναι ιδιαίτερα περίπλοκη ή ότι πρέπει να ελεγχθεί μεγάλος αριθμός υποθέσεων την ίδια στιγμή εκείνη, το κράτος μέλος μετεγκατάστασης μπορεί να απαντήσει μετά την προθεσμία της μίας εβδομάδας που αναφέρεται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο, αλλά οπωσδήποτε εντός δύο εβδομάδων. Στις περιπτώσεις αυτές, το κράτος μέλος μετεγκατάστασης κοινοποιεί, εντός της αρχικής προθεσμίας μίας εβδομάδας, την απόφασή του να αναβάλει την απάντηση στο επωφελούμενο κράτος μέλος.

Η μη ανάληψη δράσης εντός της προθεσμίας μίας εβδομάδας που αναφέρεται στο πρώτο και δεύτερο εδάφιο ή της προθεσμίας δύο εβδομάδων που αναφέρεται στο τρίτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου ισοδυναμούν με επιβεβαίωση της παραλαβής των πληροφοριών και συνεπάγονται την υποχρέωση μετεγκατάστασης του ενδιαφερόμενου προσώπου, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης πρόβλεψης κατάλληλων ρυθμίσεων για την άφιξη.

10. Το επωφελούμενο κράτος μέλος λαμβάνει απόφαση μεταφοράς το αργότερο εντός μίας εβδομάδας από την επιβεβαίωση από το κράτος μέλος μετεγκατάστασης. Κοινοποιεί εγγράφως και αμελλητί στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο την απόφαση μεταφοράς του στο εν λόγω κράτος μέλος το αργότερο δύο ημέρες πριν από τη μεταφορά στην περίπτωση αιτούντων και μία εβδομάδα πριν τη μεταφορά στην περίπτωση δικαιούχων.

Όταν το προς μετεγκατάσταση πρόσωπο είναι αιτών, συμμορφώνεται με την απόφαση μετεγκατάστασης.

11. Η μεταφορά του ενδιαφερόμενου προσώπου από το επωφελούμενο κράτος μέλος στο κράτος μέλος μετεγκατάστασης πραγματοποιείται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του επωφελούμενου κράτους μέλους, ύστερα από διαβούλευση μεταξύ των οικείων κρατών μελών, μόλις αυτό είναι πρακτικά δυνατό. και εντός προθεσμίας τεσσάρων εβδομάδων από τη λήψη επιβεβαίωσης του κράτους μέλους μετεγκατάστασης ή από την έκδοση οριστικής απόφασης επί ένδικου μέσου ή επανεξέτασης απόφασης μεταφοράς με ανασταλτικό αποτέλεσμα σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 3.

12. Τα επωφελούμενα κράτη μέλη και τα κράτη μέλη μετεγκατάστασης συνεχίζουν τη διαδικασία μετεγκατάστασης ακόμη και μετά τη λήξη του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης ή της ισχύος των εκτελεστικών πράξεων του Συμβουλίου που αναφέρονται στα άρθρα 57, 61 και 62.

13. Το άρθρο 42 παράγραφοι 3, 4 και 5, τα άρθρα 43 και 44, το άρθρο 46 παράγραφοι 1 και 3, το άρθρο 47 παράγραφοι 2 και 3, και τα άρθρα 48 και 50 εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, στη διαδικασία μετεγκατάστασης.

Το επωφελούμενο κράτος μέλος που εκτελεί τη μεταφορά δικαιούχου διεθνούς προστασίας διαβιβάζει στο κράτος μέλος μετεγκατάστασης όλες τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 51 παράγραφος 2, πληροφορίες σχετικά με τους λόγους στους οποίους βασίστηκε η αίτηση του δικαιούχου, καθώς και τους λόγους για τυχόν αποφάσεις που ελήφθησαν σχετικά με τον δικαιούχο.

14. Η Επιτροπή, μέσω εκτελεστικών πράξεων, καθορίζει ενιαίες μεθόδους για την προετοιμασία και την υποβολή πληροφοριών και εγγράφων για τους σκοπούς της μετεγκατάστασης. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 77 παράγραφος 2. Κατά την προετοιμασία των εν λόγω εκτελεστικών πράξεων η Επιτροπή δύναται να διαβουλεύεται με τον Οργανισμό για το Άσυλο.

Άρθρο 68

Διαδικασία μετά τη μετεγκατάσταση

1. Το κράτος μέλος μετεγκατάστασης ενημερώνει το επωφελούμενο κράτος μέλος, τον Οργανισμό για το Άσυλο και τον συντονιστή αλληλεγγύης της ΕΕ για την ασφαλή άφιξη του ενδιαφερόμενου προσώπου ή για τη μη εμφάνισή του εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας.

2. Αν το κράτος μέλος μετεγκατάστασης έχει μετεγκαταστήσει αιτούντα για τον οποίο δεν έχει ακόμη προσδιοριστεί το υπεύθυνο κράτος μέλος, το κράτος μέλος μετεγκατάστασης εφαρμόζει τις διαδικασίες που ορίζονται στο μέρος ΙΙΙ, με εξαίρεση το άρθρο 16 παράγραφος 2, το άρθρο 17 παράγραφοι 1 και 2, το άρθρο 25 παράγραφος 5, το άρθρο 29, το άρθρο 30 και το άρθρο 33 παράγραφοι 1 και 2.

Όταν δεν μπορεί να προσδιοριστεί υπεύθυνο κράτος μέλος σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, το κράτος μέλος μετεγκατάστασης είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας.

Το κράτος μέλος μετεγκατάστασης δηλώνει την ευθύνη του στο Eurodac σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358.

3. Όταν ένας αιτών, για τον οποίο το επωφελούμενο κράτος μέλος είχε προηγουμένως προσδιοριστεί ως υπεύθυνο για λόγους άλλους από τα κριτήρια που αναφέρονται στο άρθρο 67 παράγραφος 5 δεύτερο εδάφιο, έχει μετεγκατασταθεί, η ευθύνη εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας μεταβιβάζεται στο κράτος μέλος μετεγκατάστασης.

Η ευθύνη για την εξέταση τυχόν περαιτέρω δηλώσεων ή τυχόν μεταγενέστερης αίτησης του ενδιαφερομένου σύμφωνα με τα άρθρα 55 και 56 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 μεταβιβάζεται επίσης στο κράτος μέλος μετεγκατάστασης.

Το κράτος μέλος μετεγκατάστασης δηλώνει την ευθύνη του στο Eurodac σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358.

4. Όταν δικαιούχος διεθνούς προστασίας έχει μετεγκατασταθεί, το κράτος μέλος μετεγκατάστασης χορηγεί αυτομάτως καθεστώς διεθνούς προστασίας, σεβόμενο το καθεστώς που είχε χορηγήσει το επωφελούμενο κράτος μέλος.

Άρθρο 69

Διαδικασία για τις αντισταθμίσεις ευθύνης δυνάμει του άρθρου 63 παράγραφοι 1 και 2

1. Όταν επωφελούμενο κράτος μέλος ζητήσει από άλλο κράτος μέλος να αναλάβει την ευθύνη για την εξέταση ορισμένων αιτήσεων διεθνούς προστασίας σύμφωνα με το άρθρο 63 παράγραφοι 1 και 2, διαβιβάζει το αίτημά του στο συνεισφέρον κράτος μέλος και περιλαμβάνει τον αριθμό των αιτήσεων διεθνούς προστασίας για τις οποίες θα πρέπει να αναληφθεί ευθύνη αντί των μετεγκαταστάσεων.

2. Το συνεισφέρον κράτος μέλος απαντά σχετικά με το αίτημα εντός 30 ημερών από την παραλαβή του εν λόγω αιτήματος.

Το συνεισφέρον κράτος μέλος δύναται να αποφασίσει να αποδεχθεί να αναλάβει την ευθύνη για την εξέταση μικρότερου αριθμού αιτήσεων διεθνούς προστασίας από εκείνον που ζήτησε το επωφελούμενο κράτος μέλος.

3. Το κράτος μέλος που αποδέχθηκε αίτημα σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου προσδιορίζει τις μεμονωμένες αιτήσεις διεθνούς προστασίας για τις οποίες αναλαμβάνει την ευθύνη και δηλώνει την ευθύνη του σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358.

Άρθρο 70

Άλλες υποχρεώσεις

Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή, ιδίως δε τον συντονιστή αλληλεγγύης της ΕΕ, σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων αλληλεγγύης, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων συνεργασίας με τρίτη χώρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

χρηματοδοτική στήριξη που παρέχεται από την Ένωση

Άρθρο 71

Χρηματοδοτική στήριξη

Σύμφωνα με την αρχή της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών, η χρηματοδοτική στήριξη μετά τη μετεγκατάσταση σύμφωνα με τα κεφάλαια I και II του παρόντος μέρους παρέχεται σύμφωνα με το άρθρο 20 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1147.

ΜΕΡΟΣ V

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 72

Ασφάλεια και προστασία δεδομένων

1. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει το ενωσιακό δίκαιο περί προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ειδικότερα τους κανονισμούς (ΕΕ) 2016/679 και (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([43]) και την οδηγία (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([44]).

2. Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την ασφάλεια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας δυνάμει του παρόντος κανονισμού και, συγκεκριμένα, για την πρόληψη παράνομης ή άνευ αδείας πρόσβασης ή αποκάλυψης, αλλοίωσης ή απώλειας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας.

3. Η αρμόδια εποπτική αρχή ή οι αρμόδιες εποπτικές αρχές κάθε κράτους μέλους ελέγχουν ανεξάρτητα τη νομιμότητα της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τις αρχές του οικείου κράτους μέλους που αναφέρονται στο άρθρο 52, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.

Άρθρο 73

Εμπιστευτικότητα

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι αρχές του άρθρου 52 δεσμεύονται από τους κανόνες περί απορρήτου του εθνικού δικαίου όσον αφορά κάθε πληροφορία που λαμβάνουν κατά τη διάρκεια της εργασίας τους.

([43]) Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2018, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και της απόφασης αριθ. 1247/2002/ΕΚ (ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 39).

([44]) Οδηγία (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της απόφασης-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 89).

Άρθρο 74

Κυρώσεις

Τα κράτη μέλη καθορίζουν τους κανόνες για τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παραβιάσεων του παρόντος κανονισμού, συμπεριλαμβανομένων των διοικητικών και ποινικών κυρώσεων σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, και λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν την εφαρμογή τους. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.

Άρθρο 75

Υπολογισμός προθεσμιών

Οι προθεσμίες που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό υπολογίζονται ως εξής:

α) μια προθεσμία που προσδιορίζεται σε ημέρες, εβδομάδες ή μήνες υπολογίζεται από τον χρόνο κατά τον οποίο επέρχεται ένα γεγονός ή διενεργείται μια πράξη· η ημέρα κατά την οποία επέρχεται το γεγονός ή διενεργείται η πράξη δεν υπολογίζεται στην εν λόγω προθεσμία·

β) μια προθεσμία που προσδιορίζεται σε εβδομάδες ή μήνες λήγει με την παρέλευσης της ημέρας της τελευταίας εβδομάδας ή του τελευταίου μήνα που είναι η ίδια ημέρα της εβδομάδας ή πέφτει στην ίδια ημερομηνία του μήνα, αντίστοιχα, με την ημέρα κατά την οποία επήλθε το γεγονός ή διενεργήθηκε η πράξη που αποτελεί την αφετηρία της προθεσμίας·

γ) όταν, σε προθεσμία προσδιοριζόμενη σε μήνες, δεν υπάρχει, στον τελευταίο μήνα, ημερομηνία αντίστοιχη της ημερομηνίας λήξης της προθεσμίας, η προθεσμία λήγει τα μεσάνυχτα της τελευταίας ημέρας του τελευταίου μήνα αυτού·

δ) στις προθεσμίες συνυπολογίζονται τα Σάββατα, οι Κυριακές και οι επίσημες εορτές του οικείου κράτους μέλους· όταν μια προθεσμία λήγει Σάββατο, Κυριακή ή επίσημη αργία, η επόμενη εργάσιμη ημέρα λογίζεται ως η τελευταία ημέρα της εν λόγω προθεσμίας.

Άρθρο 76

Εδαφικό πεδίο εφαρμογής

Όσον αφορά τη Γαλλική Δημοκρατία, ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται μόνο στο ευρωπαϊκό έδαφός της.

Άρθρο 77

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

2. Όταν γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Εάν η επιτροπή δεν διατυπώσει γνώμη, η Επιτροπή δεν εκδίδει το σχέδιο εκτελεστικής πράξης, και εφαρμόζεται το άρθρο 5 παράγραφος 4 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 78

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.

2. Η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρεται στο άρθρο 25 παράγραφος 6 και στο άρθρο 34 παράγραφος 3 ανατίθεται στην Επιτροπή για περίοδο πέντε ετών από τις 11 Ιουνίου 2024. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με τις εξουσίες που της έχουν ανατεθεί το αργότερο εννέα μήνες πριν από τη λήξη της πενταετούς περιόδου. Η εξουσιοδότηση ανανεώνεται σιωπηρά για περιόδους ίδιας διάρκειας, εκτός αν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο προβάλλει αντιρρήσεις το αργότερο τρεις μήνες πριν από τη λήξη της κάθε περιόδου.

3. Η εξουσιοδότηση που αναφέρεται στο άρθρο 25 παράγραφος 6 και στο άρθρο 34 παράγραφος 3 μπορεί να ανακληθεί, ανά πάσα στιγμή, από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή από το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτή. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.

4. Πριν από την έκδοση μιας κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή διεξάγει διαβουλεύσεις με εμπειρογνώμονες που ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές της διοργανικής συμφωνίας της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου.

5. Μόλις εκδώσει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

6. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 25 παράγραφος 6 ή του άρθρου 34 παράγραφος 3 τίθεται σε ισχύ εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός τεσσάρων μηνών από την ημέρα που η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η περίοδος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 79

Παρακολούθηση και αξιολόγηση

Έως την 1η Φεβρουαρίου 2028 και στη συνέχεια σε ετήσια βάση, η Επιτροπή επανεξετάζει τη λειτουργία των μέτρων που ορίζονται στο μέρος IV του παρόντος κανονισμού και συντάσσει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό. Η έκθεση κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Σε τακτική βάση και τουλάχιστον ανά τριετία, η Επιτροπή επανεξετάζει την καταλληλότητα των αριθμών που ορίζονται στο άρθρο 12 παράγραφος 2 στοιχεία α) και β) και τη συνολική λειτουργία του μέρους III του παρόντος κανονισμού, συμπεριλαμβανομένων του αν ο ορισμός των μελών της οικογένειας και της διάρκειας των προθεσμιών που ορίζονται στο εν λόγω μέρος θα πρέπει να τροποποιηθούν, σε σχέση με τη συνολική μεταναστευτική κατάσταση.

Έως την 1η Ιουλίου 2031, και στη συνέχεια ανά πενταετία, η Επιτροπή διενεργεί αξιολόγηση του παρόντος κανονισμού, ιδίως όσον αφορά την αρχή της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών, όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 80 ΣΛΕΕ. Η Επιτροπή παρουσιάζει εκθέσεις με τα κύρια πορίσματα της εν λόγω αξιολόγησης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή. Τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή κάθε χρήσιμη πληροφορία για την προετοιμασία των εκθέσεων, έξι μήνες το αργότερο πριν λήξει η προθεσμία που έχει η Επιτροπή να παρουσιάσει κάθε έκθεση.

Άρθρο 80

Στατιστικές

Σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 862/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([45]), τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή (Eurostat) στατιστικά στοιχεία σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1560/2003.

ΜΕΡΟΣ VI

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΕΝΩΣΙΑΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Άρθρο 81

Τροποποιήσεις στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1147

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/1147 τροποποιείται ως εξής:

1) Το άρθρο 2 τροποποιείται ως εξής:

([45]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 862/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2007, περί κοινοτικών στατιστικών για τη μετανάστευση και τη διεθνή προστασία και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 311/76 του Συμβουλίου περί τηρήσεως στατιστικών για τους αλλοδαπούς εργαζόμενους (ΕΕ L 199 της 31.7.2007, σ. 23).

α) τα σημεία 1) και 2) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«1) "αιτών διεθνή προστασία": αιτών όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 4) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*)

2) "δικαιούχος διεθνούς προστασίας": δικαιούχος διεθνούς προστασίας όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 7) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351·

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1351 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/1147 και (ΕΕ) 2021/1160 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013 (ΕΕ L, 2024/1351, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj).»·

β) το σημείο 4) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4) "μέλος της οικογένειας": μέλος της οικογένειας όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 8) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2024/1351·»·

γ) τα σημεία 11) και 12) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«11) "υπήκοος τρίτης χώρας": υπήκοος τρίτης χώρας όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 1) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351·

12) "ασυνόδευτοι ανήλικοι": ασυνόδευτοι ανήλικοι όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 11) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351·»·

δ) παρεμβάλλεται το ακόλουθο στοιχείο:

«15) "δράση αλληλεγγύης": δράση, το πεδίο εφαρμογής της οποίας καθορίζεται στο άρθρο 56 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351, που χρηματοδοτείται μέσω χρηματοδοτικών συνεισφορών που παρέχονται από τα κράτη μέλη, όπως αναφέρεται στο άρθρο 64 παράγραφος 1 του εν λόγω κανονισμού.».

2) Στο άρθρο 15 παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος:

«6α. Η συνεισφορά από τον προϋπολογισμό της Ένωσης μπορεί να αυξηθεί στο 100 % της συνολικής επιλέξιμης δαπάνης για δράσεις αλληλεγγύης.».

3) Το άρθρο 20 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 20

Πόροι για τη μεταφορά αιτούντων διεθνή προστασία ή δικαιούχων διεθνούς προστασίας

1. Ένα κράτος μέλος λαμβάνει, πέρα από τη χρηματοδότησή του σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού, ποσό:

α) 10 000 EUR ανά αιτούντα διεθνή προστασία για τον οποίο το εν λόγω κράτος μέλος καθίσταται υπεύθυνο λόγω μετεγκατάστασης σύμφωνα με τα άρθρα 67 και 68 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351·

β) 10 000 EUR ανά δικαιούχο διεθνούς προστασίας που μετεγκαταστάθηκε στο εν λόγω κράτος μέλος σύμφωνα με τα άρθρα 67 και 68 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351.

Τα ποσά που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β) του πρώτου εδαφίου αυξάνονται σε 12 000 EUR για κάθε αιτούντα διεθνή προστασία ή δικαιούχο διεθνούς προστασίας, αντίστοιχα, ο οποίος είναι ασυνόδευτος ανήλικος που μετεγκαθίσταται στο εν λόγω κράτος μέλος σύμφωνα με τα άρθρα 67 και 68 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351.

2. Το κράτος μέλος που καλύπτει το κόστος των μεταφορών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 λαμβάνει συνεισφορά ύψους 500 EUR για κάθε αιτούντα διεθνή προστασία ή δικαιούχο διεθνούς προστασίας που μεταφέρεται σε άλλο κράτος μέλος.

3. Το κράτος μέλος που καλύπτει τις δαπάνες μεταφοράς που αναφέρονται στο άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχείο α), β) ή γ) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 και εκτελούνται σύμφωνα με το άρθρο 46 του εν λόγω κανονισμού, λαμβάνει συνεισφορά ύψους 500 EUR για κάθε αιτούντα διεθνή προστασία που μεταφέρεται σε άλλο κράτος μέλος.

4. Τα ποσά που αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως 3 του παρόντος άρθρου κατανέμονται στα προγράμματα των κρατών μελών, υπό την προϋπόθεση ότι το πρόσωπο για το οποίο χορηγείται το ποσό έχει όντως μεταφερθεί στο εν λόγω κράτος μέλος ή ήταν καταχωρημένο ως αιτών στο κράτος μέλος που είναι υπεύθυνο σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1351, κατά περίπτωση. Τα εν λόγω ποσά δεν χρησιμοποιούνται για άλλες δράσεις του προγράμματος του οικείου κράτους μέλους, εκτός από δεόντως αιτιολογημένες περιστάσεις, όπως εγκρίθηκε από την Επιτροπή μέσω της τροποποίησης του προγράμματος.

5. Τα ποσά που αναφέρονται στο παρόν άρθρο λαμβάνουν τη μορφή χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με τις δαπάνες σύμφωνα με το άρθρο 125 του δημοσιονομικού κανονισμού.

6. Για τον σκοπό του ελέγχου και του λογιστικού ελέγχου, τα κράτη μέλη διατηρούν τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για την ορθή ταυτοποίηση των προσώπων που μεταφέρονται και της ημερομηνίας μεταφοράς τους.

7. Με σκοπό τη συνεκτίμηση των τρεχόντων δεικτών πληθωρισμού, των σχετικών εξελίξεων στον τομέα της μετεγκατάστασης και άλλων παραγόντων που μπορούν να βελτιστοποιήσουν τη χρήση του χρηματοδοτικού κινήτρου που παρέχουν τα ποσά των παραγράφων 1, 2 και 3 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 37 για την προσαρμογή των ανωτέρω ποσών, εάν κριθεί απαραίτητο, και εντός των ορίων των διαθέσιμων πόρων.».

4) Στο άρθρο 35 παράγραφος 2, παρεμβάλλεται το ακόλουθο σημείο:

«ηα) την υλοποίηση δράσεων αλληλεγγύης, συμπεριλαμβανομένης ανάλυσης των χρηματοδοτικών συνεισφορών ανά δράση και περιγραφής των κύριων αποτελεσμάτων που επιτεύχθηκαν ως αποτέλεσμα της χρηματοδότησης·».

5) Στο παράρτημα ΙΙ σημείο 4, προστίθεται το ακόλουθο σημείο:

«γ) στήριξη δράσεων αλληλεγγύης, σύμφωνα με το πεδίο εφαρμογής της στήριξης που ορίζεται στο παράρτημα ΙΙΙ.».

6) Στο παράρτημα VI πίνακας 1 σημείο IV, προστίθεται ο ακόλουθος κωδικός:

«007 Δράσεις αλληλεγγύης».

7) Στο παράρτημα VI πίνακας 3, προστίθενται οι ακόλουθοι κώδικες:

«006 Επανεγκατάσταση και εισδοχή για ανθρωπιστικούς λόγους

007 Διεθνής προστασία (μεταφορές στο εσωτερικό)

008 Διεθνής προστασία (μεταφορές στο εξωτερικό)

009 Δράσεις αλληλεγγύης».

Άρθρο 82

Τροποποιήσεις στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 τροποποιείται ως εξής:

1) Στο άρθρο 36, παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος:

«3α. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, δεν χορηγείται συνεισφορά της Ένωσης για τεχνική βοήθεια για τη στήριξη δράσεων αλληλεγγύης, όπως ορίζεται στο σημείο 15) του άρθρου 2 του κανονισμού ΤΑΜΕ και στο σημείο 11) του άρθρου 2 του κανονισμού ΜΔΣΘ.».

2) Το άρθρο 63 τροποποιείται ως εξής:

α) στην παράγραφο 6, προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Το πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου δεν εφαρμόζεται στη στήριξη δράσεων αλληλεγγύης, όπως ορίζονται στο σημείο 15) του άρθρου 2 του κανονισμού ΤΑΜΕ και στο σημείο 11) του άρθρου 2 του κανονισμού ΜΔΣΘ.»·

β) στην παράγραφο 7, προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Όταν ένα πρόγραμμα τροποποιείται ώστε να καθιερωθεί χρηματοδοτική στήριξη σε δράσεις αλληλεγγύης, όπως ορίζονται στο σημείο 15) του άρθρου 2 του κανονισμού ΤΑΜΕ και στο σημείο 11) του άρθρου 2 του κανονισμού ΜΔΣΘ, το πρόγραμμα μπορεί να προβλέπει ότι η επιλεξιμότητα των δαπανών που σχετίζονται με την εν λόγω τροποποίηση αρχίζει από την 11η Ιουνίου 2024.».

ΜΕΡΟΣ VIII

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 83

Κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013

Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 604/2013 καταργείται με ισχύ από την 1η Ιουλίου 2026.

Οι παραπομπές στον καταργούμενο κανονισμό θεωρούνται παραπομπές στον παρόντα κανονισμό και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας του παραρτήματος ΙΙ.

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1560/2003 παραμένει σε ισχύ, εκτός εάν και έως ότου τροποποιηθεί με εκτελεστικές πράξεις που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 84

Μεταβατικά μέτρα

1. Όταν η αίτηση έχει καταχωριστεί μετά την 1η Ιουλίου 2026, τα γεγονότα που μπορούν να θεμελιώσουν την ευθύνη ενός κράτους μέλους δυνάμει του παρόντος κανονισμού λαμβάνονται υπόψη ακόμη κι αν είναι προγενέστερα αυτής της ημερομηνίας.

2. Το κράτος μέλος που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας η οποία καταχωρίζεται πριν από την 1η Ιουλίου 2026, καθορίζεται σύμφωνα με τα κριτήρια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013.

3. Έως τις 12 Σεπτεμβρίου 2024, η Επιτροπή, σε στενή συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς, υπηρεσίες και οργανισμούς της Ένωσης και τα κράτη μέλη, υποβάλλει στο Συμβούλιο κοινό σχέδιο εκτέλεσης για να διασφαλίσει ότι τα κράτη μέλη είναι επαρκώς προετοιμασμένα για την εκτέλεση του παρόντος κανονισμού έως την 1η Ιουλίου 2026, αξιολογώντας τα κενά και τα απαιτούμενα επιχειρησιακά βήματα, καθώς και ενημερώνει σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Με βάση αυτό το κοινό σχέδιο εκτέλεσης, έως τις 12 Δεκεμβρίου 2024, κάθε κράτος μέλος, με την υποστήριξη της Επιτροπής και των αρμόδιων φορέων, υπηρεσιών και οργανισμών της Ένωσης, καταρτίζει εθνικό σχέδιο εκτέλεσης στο οποίο καθορίζονται οι δράσεις και το χρονοδιάγραμμα για την υλοποίησή τους. Κάθε κράτος μέλος ολοκληρώνει την υλοποίηση του σχεδίου του έως την 1η Ιουλίου 2026.

Για τους σκοπούς της εφαρμογής του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν τη στήριξη των αρμόδιων φορέων, υπηρεσιών και οργανισμών της Ένωσης και τα ταμεία της Ένωσης μπορούν να παρέχουν χρηματοδοτική στήριξη στα κράτη μέλη, σύμφωνα με τις νομικές πράξεις που διέπουν τους εν λόγω φορείς, υπηρεσίες, οργανισμούς και ταμεία.

Η Επιτροπή παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς την υλοποίηση των εθνικών σχεδίων εκτέλεσης που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο.

Η Επιτροπή, στο πλαίσιο των δύο πρώτων εκθέσεων που αναφέρονται στο άρθρο 9, παρουσιάζει την πορεία της εφαρμογής του κοινού σχεδίου εφαρμογής και των εθνικών σχεδίων εφαρμογής που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο.

Εν αναμονή των εκθέσεων που αναφέρονται στο πέμπτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την πορεία της εφαρμογής του κοινού σχεδίου εφαρμογής και των εθνικών σχεδίων εφαρμογής που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο κάθε έξι μήνες.

Άρθρο 85

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιουλίου 2026.

Ωστόσο, τα άρθρα 7 έως 15, το άρθρο 22 παράγραφος 1 τέταρτο εδάφιο, το άρθρο 23 παράγραφος 7, το άρθρο 25 παράγραφοι 6 και 7, το άρθρο 34 παράγραφοι 3 και 4, το άρθρο 39 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο, το άρθρο 40 παράγραφος 4, το άρθρο 40 παράγραφος 8 δεύτερο εδάφιο, το άρθρο 41 παράγραφος 5, το άρθρο 46 παράγραφος 1 πέμπτο εδάφιο, το άρθρο 46 παράγραφος 4, το άρθρο 48 παράγραφος 4, το άρθρο 50 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο, το άρθρο 50 παράγραφος 5, το άρθρο 52 παράγραφος 4, τα άρθρα 56 και 57, το άρθρο 64 παράγραφος 3, το άρθρο 67 παράγραφος 14 και τα άρθρα 78 και 84 εφαρμόζονται από την 11η Ιουνίου 2024.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Βρυξέλλες, 14 Μαΐου 2024.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	*Για το Συμβούλιο*
Η Πρόεδρος	*Η Πρόεδρος*
R. METSOLA	H. LAHBIB

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Τύπος για την κλείδα αναφοράς σύμφωνα με το άρθρο 66:

$$\text{Συνιστώσα πληθυσμού}_{\text{κμ}} = \frac{\mathbf{Population_{MS}}}{\sum_{\mathbf{i=1}}^{\mathbf{n}} \mathbf{Population_{MS}}}$$

$$\text{Συνιστώσα ΑΕΠ}_{\text{κμ}} = \frac{\mathbf{GDP_{MS}}}{\sum_{\mathbf{i=1}}^{\mathbf{n}} \mathbf{GDP_{MS}}}$$

$\text{Μερίδιο}_{\text{κμ}}$ = 50 % συνιστώσας $\text{πληθυσμού}_{\text{κμ}}$ + 50 % συνιστώσας $\text{ΑΕΠ}_{\text{κμ}}$

n: ο συνολικός αριθμός των ΚΜ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Πίνακας αντιστοιχίας

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 604/2013	Παρών κανονισμός
Άρθρο 1	Άρθρο 1
Άρθρο 2 στοιχείο α)	Άρθρο 2 σημείο 1
Άρθρο 2 στοιχείο β)	Άρθρο 2 σημείο 3
Άρθρο 2 στοιχείο γ)	Άρθρο 2 σημείο 4
Άρθρο 2 στοιχείο δ)	Άρθρο 2 σημείο 5
Άρθρο 2 στοιχείο ε)	Άρθρο 2 σημείο 6
Άρθρο 2 στοιχείο στ)	Άρθρο 2 σημείο 7
Άρθρο 2 στοιχείο ζ)	Άρθρο 2 σημείο 8
Άρθρο 2 στοιχείο η)	Άρθρο 2 σημείο 9
Άρθρο 2 στοιχείο θ)	Άρθρο 2 σημείο 10
Άρθρο 2 στοιχείο ι)	Άρθρο 2 σημείο 11
Άρθρο 2 στοιχείο ια)	Άρθρο 2 σημείο 12
Άρθρο 2 στοιχείο ιβ)	Άρθρο 2 σημείο 13
Άρθρο 2 στοιχείο ιγ)	Άρθρο 2 σημείο 14
Άρθρο 2 στοιχείο ιδ)	Άρθρο 2 σημείο 18
Άρθρο 3	Άρθρο 16
Άρθρο 4	Άρθρο 19
Άρθρο 5	Άρθρο 22
Άρθρο 6	Άρθρο 23
Άρθρο 7	Άρθρο 24
Άρθρο 8	Άρθρο 25
Άρθρο 9	Άρθρο 26
Άρθρο 10	Άρθρο 27
Άρθρο 11	Άρθρο 28
Άρθρο 12	Άρθρο 29
Άρθρο 14	Άρθρο 31
Άρθρο 15	Άρθρο 32
Άρθρο 13	Άρθρο 33
Άρθρο 16	Άρθρο 34
Άρθρο 17	Άρθρο 35
Άρθρο 18	Άρθρο 36
Άρθρο 19	Άρθρο 37
Άρθρο 20	Άρθρο 38
Άρθρο 21	Άρθρο 39
Άρθρο 22	Άρθρο 40

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 604/2013	Παρών κανονισμός
Άρθρο 23	Άρθρο 41
Άρθρο 24	Άρθρο 41
Άρθρο 25	Άρθρο 41
Άρθρο 26	Άρθρο 42
Άρθρο 27	Άρθρο 43
Άρθρο 28	Άρθρο 44
Άρθρο 29	Άρθρο 46
Άρθρο 30	Άρθρο 47
Άρθρο 31	Άρθρο 48
Άρθρο 32	Άρθρο 50
Άρθρο 34	Άρθρο 51
Άρθρο 35	Άρθρο 52
Άρθρο 36	Άρθρο 53
Άρθρο 37	Άρθρο 55